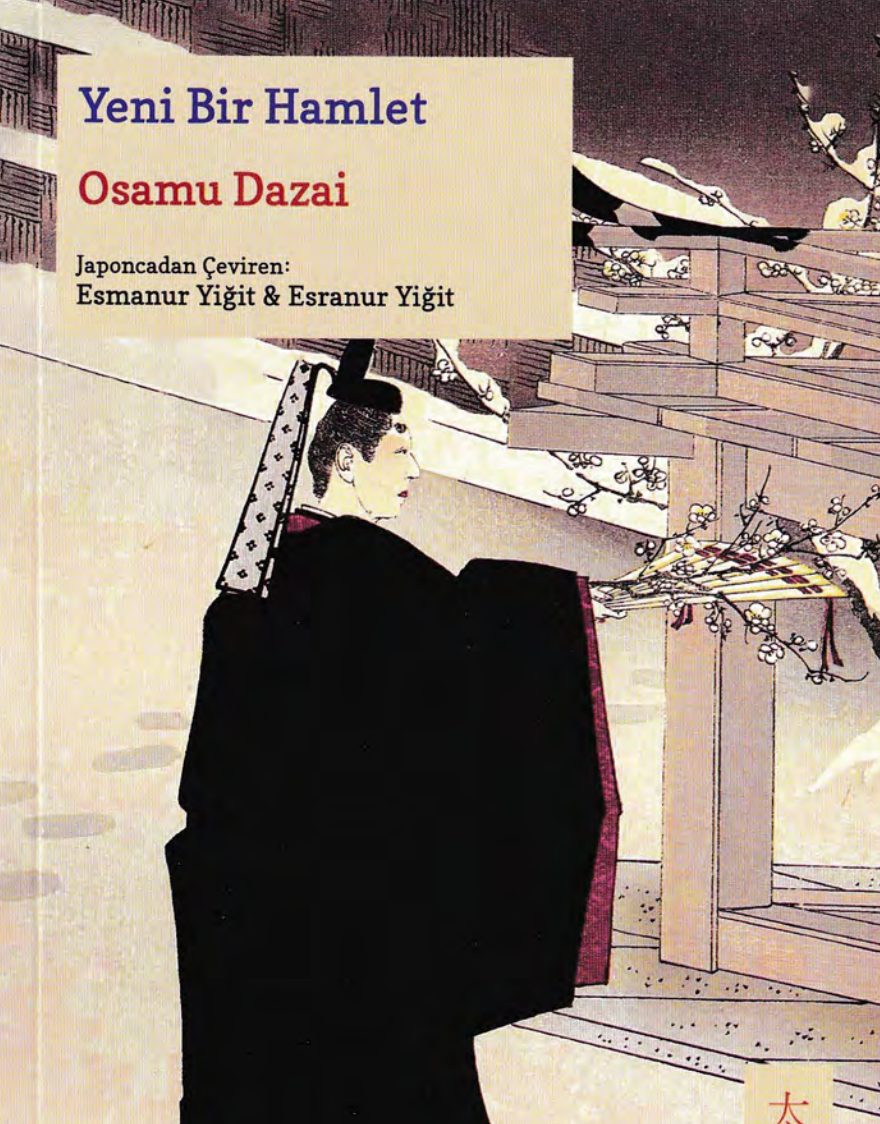
Yeni Bir Hamlet

Osamu Dazai

Japoncadan Çeviren:
Esmanur Yiğit & Esranur Yiğit

太宰治

Japon Klasikleri

ithaki

KAKTUSUN

“Ben delirdim, hayalet göründü; sıradaki ne?”

Yirminci yüzyıl Japon edebiyatının önde gelen yazarlarından, sıradışı hayatıyla da meşhur Osamu Dazai “tiyatromsu bir roman” olarak nitelendirdiği *Yeni Bir Hamlet*’te William Shakespeare’in talihsiz ve depresif Hamlet’ini yeniden anlatıyor. Shakespeare’in eşsiz hikâyesi ile Dazai’nin otobiyografik anlatımı birleşince ortaya trajik olduğu kadar absürt bir metin çıkıyor.

Dazai 1941’de yazdığı *Yeni Bir Hamlet*’te Norveç-Danimarka arasındaki savaşı aynı yıl patlak veren Amerika-Japonya savaşıyla, melankolik Hamlet’i kendisiyle ve Hamlet’in çevresindeki Gertrude ve Ophelia karakterlerini hayatındaki kadınlarla değiştiriyor. Karakterlerin yer yer dördüncü duvarı yıktığı *Yeni Bir Hamlet*’te Dazai birçok eserinde olduğu gibi yine kaleminin yoldan çıkmasına ket vurmadan aykırı bir eser yaratıyor.

Japon
Klasikleri 15

www.ithaki.com.tr
ithaki
9 786258 327557
/ithakiyayinlari

Osamu Dazai (D. 19 Haziran 1909 – Ö. 13 Haziran 1948)

Gerçek adıyla Şuci Tsuşima. Birçok eseri modern klasik kabul edilen Dazai, hem kitapları hem de çalkantılı hayatı sebebiyle Japonya'nın en meşhur yazarlarından olmuştur. Eserlerinde en çok Ryunosuke Akutagava ve Fyodor Dostoyevski'nin izleri görülür. Erken yazarlık dönemindeyken idolü Akutagava'nın intiharı sonrasında yazma serüveni durma noktasına geldi ve kendini alkole verdi. 1929'da ilk intiharına kalkıştı ama başarısız oldu. Ertesi yıl Tokyo İmparatorluk Üniversitesi'nin Fransızca Edebiyatı bölümüne kayıt oldu. O yılın ekim ayı bir geyşayla kaçtı, ailesi tarafından resmen evlatlıktan reddedildi ve okuldan atıldı. Okuldan atıldıktan dokuz gün sonra Kamakura sahilinde bir kadınla beraber intihara kalkıştı. Kadın boğularak hayatını kaybetti ama Dazai bir balıkçı teknesi tarafından kurtarıldı. "Osamu Dazai" adıyla ilk öyküsünü 1933'te yayımladı. 1935'te hayata veda niteliğindeki eseri *Son Yıllar*'ı yazdı ve kendini asarak üçüncü intiharına kalkıştı ama başaramadı. Üç hafta sonra geçirdiği apandis ameliyatından sonra morfin bağımlısı oldu, bir yıl boyunca bağımlılıkla mücadele etmesinin ardından akıl hastanesine kapatıldı ve bir ay tedavi gördü. Çıktıktan sonra birçok eser kaleme aldı ve kısmen sakin bir hayat yaşadı. 1947'de yayımlanan *Batan Güneş* adlı romanıyla birlikte iyiden iyiye ünlü bir yazar oldu. 1948'de en bilindik eseri *İnsanlığımı Yitirirken*'i yazdı. Aynı yıl, metresiyle birlikte evlerinin yanındaki Tamagava Kanalı'nda intihar etti ve hayatını kaybetti.

ithaki

Yeni Bir Hamlet
Osamu Dazai
Orijinal Adı: 新ハムレット

İthaki Yayınları - 2225
Japon Klasikleri - 15

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Ömer Ezer*
Yayıma Hazırlayan: *Selin Kurugül*
Japonca Kontrol: *Peren Ercan*
Düzelti: *Ömer Ezer*
Kapak Görseli: *Yoşitoşi Tsukioka*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Mehmet Büyükturna*
1. Baskı, Eylül 2022, İstanbul
ISBN: 978-625-8327-55-7
Sertifika No: 63989

Türkçe çeviri © Esmanur Yiğit & Esranur Yiğit, 2022
© İthaki, 2022

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

OSAMU DAZAİ

YENİ BİR HAMLET

Japoncadan Çevirenler
Esmanur Yiğit & Esranur Yiğit

ithaki

İÇİNDEKİLER

Yazarın Önsözü 7
Kişiler 10
Birinci Sahne 11
İkinci Sahne 28
Üçüncü Sahne 44
Dördüncü Sahne 61
Beşinci Sahne 78
Altıncı Sahne 98
Yedinci Sahne 115
Sekizinci Sahne 132
Dokuzuncu Sahne 148

YAZARIN ÖNSÖZÜ

"Ben böyle bir şey yaptım," demekten başka yapabileceğim bir şey yok. Yalnızca okuyucuya bir not bırakmak istiyorum. Bu eser, kesinlikle ne Shakespeare'in "Hamlet"inin bir açıklaması ne de yeniden yorumlanmasıdır. Bu, yazarın takdirine kalmış yaratma oyunundan başka bir şey değildir. Sadece karakterlerin isimlerini ve genel olarak olayların geçtiği çevreyi Shakespeare'in "Hamlet"inden ödünç alarak, talihsiz bir aile hakkında yazdım. Küçük çaplı psikolojik bir deney olması dışında en ufak akademik ya da siyasi bir anlamı yoktur.

Sanıyorum ki "asi genç adam" arketipi uzunca bir süredir üzerinde çalışılan bir motif. Hikâyeyi zor zamanlar geçiren bir ailenin (spesifik olarak iki ailenin) üzerinden, genç bir adamın üç gün boyunca yaşadığı olaylara odaklanarak anlattım. Sadece bir kez okunduğunda, oyunun psikolojik gelişimine dair detayların kolaylıkla gözden kaçabileceğini düşünüyorum; bu nedenle, bu oyunu iki üç kez okuyacak zamanı olmayan okuyucularım bu detaylardan mahrum kalabilirler. Bu sebeple, zamanı kısıtlı okuyucularımdan bu

oyunu mümkünse en azından bir kez daha okumalarını rica ediyorum. Ayrıca eminim ki zaman konusunda sıkıntı yaşamayan okuyucularım Shakespeare'in "Hamlet"ini benim "Yeni Bir Hamlet"im ile karşılaştırdıklarında pek ilginç tespitlerde bulunacaklardır.

Ben de bu eseri yazarken Dr. Tsubouçi'nin* "Hamlet" çevirisi ile Uraguçi Bunci'nin** yeniden düzenlediği versiyonu tekrar okudum. Uraguçi'nin metninde orijinal metne de yer verildiğinden, bir elimde sözlükle kendimi zorlayarak okumaya çalıştım. Pek çok yeni bilgi edindiğimi hissettim ancak şimdi onları, burada tek tek açıklamama gerek yok.

Bu eserin ikinci bölümünde, Dr. Tsubouçi'nin çevirisiyle biraz alay eder gibi görünen birkaç satır var. Yine de umuyorum ki ciddi olmayan duygularla yazdığımdan Profesör'ün öğrencileri bana kızmazlar. Dr. Tsubouçi'nin "Hamlet"ini baştan sona okurken, Shakespeare'in "Hamlet"i gibi bir oyunu, Profesör gibi eski moda birinin *kabuki* tarzında çevirmesinin kaçınılmaz olduğunu fark ettim.

Shakespeare'in "Hamlet"ini okurken büyük, devasa bir suyun taşarak sizi etkisi altına aldığını hisseder, karakterlerin ayak seslerini açık ve net bir şekilde duyarsınız. En azından ben böyle hissediyorum. Bu "Yeni Bir Hamlet" ise yavan bir oda müziğinin ötesine geçemiyor.

Eserin ikinci bölümü olan okuma tiyatrosunun*** senaryosunu, Christina Rossetti'nin**** "Zaman ve Hayalet" isimli

---

* Şoyo Tsuboçi (1859-1935), Vaseda Üniversitesi'nde Japon bir yazar, eleştirmen, oyun yazarı, çevirmen, editör, eğitimci ve profesör. *–ç.n*

** Uraguçi Bunci (1872–1944), İngiliz edebiyatı uzmanı, tercüman, profesör. *–ç.n*

*** Sahnede oynanması amaçlanmayan, yalnız bir okuyucu tarafından veya bazen küçük bir grup içinde yüksek sesle okunan bir oyun. *–ç.n*

**** Christina Georgina Rossetti (1830-1894), İngiliz şair. *–ç.n*

şiirini biraz şatafatlı söz sanatlarıyla süsleyerek oluşturduğumu itiraf edeyim. Rossetti'nin ruhundan da özür dilemeliyim.

Son olarak, bu eserin biçimi biraz tiyatroya benzese de kesinlikle tiyatro niyetiyle yazılmadığını belirtmeliyim. Ben bir roman yazarıyım. Tiyatro kuralları hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyorum. Bu romanı, tabiri caizse, "okuma tiyatrosu" olarak değerlendirmenizi istiyorum. Başka bir deyişle, bir roman olarak.

Bu eseri yazıp bitirmem, ocaktan nisana kadar tam dört ayımı aldı. Geriye dönüp baktığımda bunun fazlasıyla münzevi bir iş olduğunu anlayabiliyorum; ancak şimdilik bu eserden daha iyisini de yazabileceğimi sanmıyorum. Yeteneklerimle yapabileceğim bu kadar. Debelenip kendime bahane bulmaya çalışsam da bir faydası olmayacaktır.

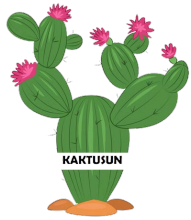
1941 yılı, yaz başı.

KİŞİLER

CLAUDIUS: Danimarka kralı
HAMLET: Önceki kralın oğlu ve şimdiki kralın yeğeni
POLONIUS: Saray nazırı
LAERTES: Polonius'un oğlu
HORATIO: Hamlet'in okul arkadaşı

GERTRUDE: Danimarka kraliçesi, Hamlet'in annesi
OPHELIA: Polonius'un kızı

ve diğerleri

BİRİNCİ SAHNE

(*Elsinore Kalesi, büyük salon.*
Kral, Kraliçe, Hamlet, Saray Nazırı Polonius, Laertes ve bunların dışında çok sayıda hizmetkâr girer.)

KRAL
Bu zor zamanımızda yardımlarınızı esirgemediğiniz için teşekkür ederim; hepiniz fazlasıyla yorulmuş olmalısınız. Kralımızın ani ölümüyle, daha gözyaşlarımız kurumadan benim gibi birinin tahtı devralması ve bu vesileyle şu anda Gertrude ile yeniden evlilik töreni yapıyor olmak, sizler için olduğu kadar benim için de son derece zor bir durum; ancak tüm bunlar Danimarka'nın iyiliği için. Herkesle yeterince müzakere ettikten sonra çeşitli kararlar aldım. Bu yüzden ağabeyimin –şu anda yerin altında yatan önceki kralın– ülkemizin iyiliğini gözeten, özverili, vatansever duygularımızı göz önünde bulundurarak bizleri affedeceğine inanıyorum. Son günlerde Danimarka ile Norveç bir anlaşmazlık içinde. Her an savaş patlak verebilir. Böyle bir durumda, bir günlüğüne bile olsa, tahtı nasıl boş bırakabilirdik? Prens Hamlet henüz genç olduğu için hepinizin önerisi üzerine

tahta çıktım ancak ne merhum kralımız kadar kabiliyetliyim ne de itibar sahibiyim. Ayrıca gördüğünüz gibi, basit bir adamım. Aynı kanı paylaşan kardeşler olduğumuzdan şüphe duyulabilecek kadar yetersiz bir kardeş olduğum için bu ağır sorumluluğu taşıyabilecek miyim, yabancı ülkelerin küçümsemelerinin hedefi olmadan yaşayabilecek miyim diye son derece büyük kaygılar içerisindeydim. Fakat bunun üzerine, erdemli ve onurlu Gertrude, tüm ömrü boyunca yanımda olmaya ve ülkemiz için bana yardım etmeye karar verdi. Artık ne bu kraliyet kalesinin temelleri sarsılabilir ne de Danimarka'nın huzuru. Herkese yardımları için teşekkür ederim. Kralın ölmesinden bu yana iki ay geçti bile fakat her şey garip bir rüya gibi geliyor bana. Yine de çevremdeki insanların bilgece tavsiyeleri sayesinde çok büyük hatalar yapmadan buraya kadar gelebildim. Tamamen deneyimsiz bir kral olduğum için, gelecekte bana karşı sadakatinizi göstermeniz ve zavallı ruhumu bu şekilde teselli etmeniz beni mutlu edecektir. Ah, neredeyse unutuyordum. Laertes, benden bir arzun olduğunu söylemiştin, değil mi? Nedir?

LAERTES
Evet. Aslında, bir kez daha Fransa'ya eğitime gitmek için sizin izniniz isteyecektim. Sizin için uygun mudur?

KRAL
Benim için gayet uygun. Sen de bu iki aydır bizim için çok uğraştın. Görünüşe göre artık rahat bir nefes alabileceğimiz noktaya geldik, bu yüzden orada derslerine gönlünce devam edebilirsin.

LAERTES
Teşekkür ederim, efendim.

KRAL
Babana da danıştın, öyle değil mi? Polonius sen ne düşünüyorsun?

POLONIUS
Evet. Dün gece, bu konudaki sonsuz ısrarlarına sonunda ben de yenik düştüm ve kralımızdan ricada bulunmasını salık verdim. Ah, sanırım gerçekten de gençler Fransa'nın tadını unutamıyor.

KRAL
Anlaşılabilir bir durum. Şunu bilmelisin ki Laertes, bir çocuk için babanın izni kralın onayından daha önemlidir. Bir aile içerisindeki uyum, krala bağlılıkla eşdeğerdir. Babanın iznini aldıysan ben de izin veriyorum. Git ve delicesine eğlen; en azından sağlığına zarar vermeyecek ölçüde. Gençlerin, eğlenirken bile rekabet etmelerini kıskanıyorum. Hamlet, şu sıralar pek iyi görünmüyorsun. Sen de Fransa'ya gitmek ister misin?

HAMLET
Ben mi? Dalga mı geçiyorsunuz? Ben cehenneme gideceğim.

KRAL
Neye öfkelisin böyle? Ah, biliyorum neye olduğunu. Wittenberg'deki üniversiteye tekrar gitmek istediğini söylemiştin. Ancak lütfen vazgeç bundan. Senden rica ediyorum. Sen Danimarka'nın tahtını devralması gereken kişisin. Şu

an ülkemiz sıkıntılı bir dönemde olduğundan geçici olarak tahta geçtim ancak kriz dönemi geçtiğinde ve insanların kalpleri sükûnete kavuştuğunda tahtı sana devretmek ve huzur içinde dinlenmeye çekilmek istiyorum. Bu sebeple bundan sonra yanımda kalıp yavaş yavaş siyaset öğrenmeye çalışmalısın. Hayır, dürüst olmam gerekirse bana yardım etmeni istiyorum. Lütfen üniversiteye gitmekten vazgeç. Baban olarak senden dileğim budur. Sen gidersen Kraliçe de yalnız hissedecektir, değil mi? Ayrıca Hamlet, fark ettim ki şu son günlerde sağlığın hiç yerinde görünmüyor.

HAMLET
Laertes...

LAERTES
Buyurunuz.

HAMLET
Böyle iyi bir babaya sahip olduğunuz için çok şanslısınız.

KRALİÇE
Hamlet, sen neden bahsediyorsun? Bana sadece huysuzluk yapıyormuşsun gibi geliyor. Böyle alaycı ve kibirli davranmaktan vazgeç lütfen. Eğer hoşnut olmadığın bir durum varsa neden bir erkek gibi açıkça söylemiyorsun? Bu konuşma şeklinden hiç hoşlanmıyorum.

HAMLET
Açıkça konuşayım mı?

KRAL
Ne demek istediğini anlıyorum. Bu fırsatı seninle yalnız başımıza, sakince konuşmak için kullanmak istiyorum, Ham-

let. Kraliçem, siz de bu kadar sinirlenmeyin. Gençlerin bile şikâyetlerinde kendilerince haklı oldukları noktalar vardır. Benim de kendim hakkımda düşünmem gereken hâlâ çok şey olduğuna eminim. Hamlet, ağlıyor musun sen?

KRALİÇE
Ha, bunlar timsah gözyaşları. Küçüklüğünden beri yalandan ağlamakta ustaydı o. Rica ediyorum, ona sempati göstermeyin. Elinizden geldiğince azarlayın!

KRAL
Kraliçem, böyle konuşmayın. Hamlet sadece sizin çocuğunuz değil. O aynı zamanda Danimarka prensi.

KRALİÇE
Ben de bu yüzden böyle konuşuyorum. Hamlet artık yirmi üç yaşında. Ne zamana kadar daha şımartacağız onu? Öz annesi olarak ona oğlum demeye utanıyorum. Şuna bakın lütfen. Bugün kralın, halkın huzuruna çıktığı ilk tören olmasına rağmen kasten uğursuz yas elbiseleri giyerek ne kadar acıklı bir durumda olduğunu gösterme niyetinde sanırım; ancak bu şekilde bizlere ne kadar eziyet ettiğinin farkında bile değil. Bu çocuğun neler düşündüğünü, kafasında neler kurduğunu çok iyi biliyorum. Bu yas kıyafetleri, bize yapacaklarının yanında daha hiçbir şey! Aklı sıra merhum kralın ölümünü çoktan unuttuğumuzu ima etmeye çalışıyor. Kimse unutmuş değil! Buradaki herkes kalplerinde derin bir yas taşıyor fakat şu anda, bu kedere boyun eğemeyiz. Bizler Danimarka'yı düşünmek zorundayız; Danimarka'nın vatandaşlarını düşünmek zorundayız. Yas tutma gibi bir özgürlüğümüz yok. Kendimize hâkim olmalıyız. Hamlet içinde bulunduğumuz bu durumu anlamıyor.

KRAL
Sözleriniz çok sert. Böyle onu köşeye sıkıştırır gibi konuşmamalısınız. Bu, sadece onu boşu boşuna incitecektir. Kraliçem, sanırım öz annesi olmanın rahatlığına sahipsiniz ve aranızdaki bu sevgiye aşırı güvenerek böyle şeyler söylüyorsunuz; ancak genç bir adam için ifade edilen şefkatli sözcükler, gölgede bırakılan bir sevgiden daha önemlidir. Ben de kendi gençliğimi hatırlıyorum. İnsan, söylenen bir söz yüzünden kaderinin tayin edildiğini hissediyor. Kraliçem, siz de bugün kendinizde değil gibisiniz. Hamlet'in yas kıyafetleri giymesinde en ufak bir sorun yok. Bir delikanlının duygusallığı saftır. Onun duygularını zorla kendi düşüncelerimize uydurmaya çalışmak haince olacaktır. Ona karşı nazik olmalıyız. Belki de bu delikanlının masumiyetinden ders almamız gerekiyordur, kimbilir? Her şeyi bildiğimizi düşünürken farkına varmadan bizlerin de gözden kaçırdığı önemli şeyler olabilir. Her neyse, Hamlet ile baş başa, rahatça konuşmak istiyorum; bu yüzden lütfen bir süre için bizi yalnız bırakın.

KRALİÇE
O hâlde izninizle. Ben de biraz ileri gitmiş olabilirim ancak siz de sebepsiz yere duyduğunuz çekincelerden ötürü bu çocuğa fazla kibar davranıyorsunuz gibi geliyor. Böyle yapmaya devam ederseniz bu çocuk asla övgüye değer biri olamayacak. Merhum kral şu hâlimizi görseydi şayet, bu çocuğun bugünkü davranışlarına kesinlikle öfkelenir ve onu bir güzel döverdi.

HAMLET
Keşke dövseydi.

KRALİÇE
Yine başladın işte! Biraz söz dinlemeyi öğren!

KRAL
Herkes dışarı çıksın.

(*Kral ve Hamlet yalnız kalır.*)

KRAL
Hamlet, gel otur lütfen. Eğer istemiyorsan olduğun yerde de kalabilirsin. Ben de ayakta durur konuşurum öyleyse. Hamlet, ne kadar da büyüdün! Neredeyse artık benimle aynı boydasın! Bundan sonra da her anlamda hızla büyümeye devam edeceksin ve bir erkek olacaksın. Yine de birazcık kilo almalısın. Çok zayıfsın. Yüzünün rengi şu son günlerde pek bir solgun görünüyor. Rica ederim sağlığına dikkat et. Gelecekte seni bekleyen o önemli görevi düşün. Bugün burada seninle rahatça konuşmak istiyorum. Uzun zamandır baş başa kalmak için fırsat kolluyordum. Düşüncelerimi açıkça ve tüm samimiyetimle söyleyeceğim; bu yüzden sen de açık yüreklilikle konuş. Sakın çekinme. İki insan birbirini ne kadar severse sevsin, sevgisini kelimelere döküp söylemediği sürece karşı tarafın o sevgiyi anlaması mümkün değildir. "İnsanlar kelimenin yaratıklarıdır," diyen filozofun ne demek istediğini anladığımı düşünüyorum. Bugün ikimiz düzgünce konuşalım istiyorum. Şu iki aydır o kadar meşguldüm ki sakinleşip seninle sohbet edecek fırsatım olmadı. Gerçekten, dinlenmeye bile vaktim yoktu. Beni bağışla lütfen. Sanırım sen de benimle yüz yüze gelmekten sürekli kaçınıyordun, değil mi? Ben ne zaman odana gelsem arkanı dönüp gidiyordun. Her seferinde ne kadar perişan

hissettiğimi biliyor musun? Hamlet! Başını kaldır ve sorumu açıkça, ciddiyetle cevapla lütfen. Sana sormak istediğim bir şey var. Benden hoşlanmıyor musun? Artık senin babanım ben. Benim gibi bir babayı küçümsüyor musun? Benden nefret mi ediyorsun? Hadi, dürüstçe cevap ver. Tek bir kelime yeter. Rica ediyorum cevabı duymama izin ver.

HAMLET
"Akrabadan daha yakın, bir soydan daha uzak."*

KRAL
Ne dedin? İyi duyamadım. Benimle alay etme, ciddiyetle soruyorum. Kelime oyunu gibi bilgiç cevaplar verme. Hayat bir oyun değil.

HAMLET
Açıkça söylüyorum o hâlde. Amca! Sen iyi bir amcaydın ancak...

KRAL
İyi bir baba değil miyim?

HAMLET
Gerçek duygularım hakkında yalan söyleyemem.

KRAL
Hayır, hayır, teşekkür ederim. Güzel konuştun. Bana karşı her zaman böyle açık olmalısın. Dürüstçe söylenen sözlere asla kızmam. Doğruyu söylemek gerekirse ben de tamamen seninle aynı hislere sahibim. Sinirlenmene ve bana öyle dik dik bakmana hiç gerek yok. Duyguların gerçekten yüzün-

* Yazar bu cümleyi Shakespeare'in "Hamlet" eserinden birebir almış ve orijinal dilinde yazmıştır. *–çn*

den okunabiliyor, değil mi? Her gencin yaptığı gibi, karşındakine son derece sertçe konuşabiliyorken, karşı taraf sana en ufak bir söz söylediğinde celallenip yaygara koparıyorsun. Başkalarının sözlerinin senin canını acıttığı gibi, senin dobra sözlerinin de başkalarının canını nasıl yakabileceğini bir an olsun düşünmüyorsun.

HAMLET
Ama ben hiçbir zaman... Bu çok komik. Ben yalnızca ne yapacağımı bilemez bir hâldeysem, çaresizlik içindeysem o şekilde konuşurum. Kimseye hiçbir zaman o şekilde saldırdığımı hatırlamıyorum.

KRAL
Söylemeye çalıştığım şey, bu şekilde hisseden tek kişi sen değilsin. Hepimiz çaresiz hissettiğimiz zamanlarda bu şekilde konuşuyoruz. Hepimiz elimizden geldiğince en iyi şekilde yaşamaya çalışıyoruz. Size güçlü ve özgüven dolu görünüyor olabiliriz belki ancak biz de seninle aynı şeyleri hissediyoruz. Hissettiklerinin neredeyse aynılarını... Bir günü kazasız belasız geçirdiğimizde rahat bir nefes alıp Tanrı'ya şükrediyoruz. Her şeyden önce ben de doğuştan Hamlet kanını taşıyan bir adamım. Senin de bildiği gibi, Hamlet ailesinin kanında kararsız ve zayıf bir mizaç akmaktadır. Merhum kral da ben de çocukluğumuzda sulugözlü bebeklerdik. İkimizi bahçede oynarken gören yabancı ülkenin elçileri bizi kız çocuğu sanardı. İkimizin de zayıf bir bedeni vardı. Kraliyet doktoru bile bizim tamamen gelişip yetişkin bireyler olabileceğimizden şüpheleniyor gibiydi. Buna rağmen ağabeyim kendini geliştirerek böyle övgüye değer, bilge bir kral olabildi. Ben kaderin, kararlılıkla değiş-

tirilebileceğine inanıyorum. Ağabeyim buna iyi bir örnekti. Bense hâlâ azimle çabalıyorum. Ne olursa olsun Danimarka için güçlü bir dayanak olmak istiyorum ve bunun için gerçekten elimden geleni yapıyorum. Yine de bana en çok acı veren şey –eminim tahmin edebiliyorsundur– sensin. İnsan gerçek duygularını inkâr edemez demiştin. Ben de dediğin gibi, seni çocuğum olarak göremiyorum. Hatta daha açık konuşayım. Sen sevimli bir yeğendin; seni zeki ve akıllı bir çocuk olarak yürekten seviyordum. Ağabeyim hayattayken bu keçi suratlı amcana karşı pek sevecendin. Yüzümün keçiye benzediğini ilk söyleyen sendin, sevgili yeğenim. Amcan olarak ben de memnuniyetle "Yaşlı Keçi" oldum. O günleri özlemle hatırlıyorum. Artık seninle baba oğuluz; ancak kalplerimiz birbirinden binlerce, on binlerce kilometre uzaklaştı. Eskiden birbirimize duyduğumuz sevgi, nefrete dönüşüverdi. Bizim baba oğul olmamız mutsuzluğumuzun nedeni oldu. Yine de bu durumu olduğu gibi kabul edemeyiz. Hamlet, senden bir ricam var. Rol yap lütfen. En azından hizmetkârların önünde gerçek duygularını sakla. Benimle aran iyiymiş gibi davran. Bu fikirden hoşlanmadın sanırım. Senin için çok zor olacak ancak başka bir çaremiz yok. Kraliyet ailesindeki anlaşmazlık, hizmetkârların güvenini sarsar, halkın yüreğini karartır ve en sonunda yabancı ülkelerin alay konusu hâline geliriz. Az önce kraliçenin de dediği gibi, böyle bir durumda kendimize hâkim olmalıyız. Danimarka için, atalarımızın altında yattığı topraklar için duygularımızı bir kenara bırakmak zorundayız. Çok yakında Danimarka'nın bütün toprakları, denizleri ve halkı senin ellerine geçecek. Bizler artık işbirliği yapmalıyız. Beni sevmeni söylemiyorum. Daha önce de söylediğim gibi, bir

türlü sana "evladım" diye içten bir şekilde seslenip bağrıma basacak kadar sevgi hissedemiyorum. Bu yüzden sana beni sevmeni söylemem mümkün değil. Yalnızca insanların önündeyken öyle davransan yeter. Bu ikimize de acı verecek bir görev olacak. Bunun Tanrı'nın takdiri olduğu kanaatindeyim. Buna itaat etmemiz gerekiyor. Gerçek sevginin peşinde koşmaktansa görevimize boyun eğerek Tanrı'yı daha mutlu edeceğimize ve bunun için ödüllendirileceğimize inanıyorum. Ayrıca sadece selamlaşmalarımızda bile küçük jestlerde bulunsak buradan yavaş yavaş gerçek sevginin ortaya çıkacağına ve gelişeceğine inanıyorum.

HAMLET
Anlıyorum. Bu kadarına ben bile katılıyorum. Bu durum beni rahatsız ediyor yalnızca. Rica ediyorum, bana biraz daha zaman tanıyın. Amca, sizden bir isteğim var. Tekrar Wittenberg'deki üniversiteye gitmeme izin verin.

KRAL
Biz bizeyken bana amca demen hiç sorun değil ancak kraliçenin ve diğer insanların önünde bana kesinlikle "baba" diye sesleneceğine söz vermelisin. Böyle önemsiz bir meselede kusur bulmak bana acı ve utanç veriyor fakat bu önemsiz bir formalite bile Danimarka'nın kaderini etkiliyor. Böyle şeylere dikkat etmeni rica etmemiş miydim senden?

HAMLET
Anlıyorum. Peki.

KRAL
Neden böylesin? Biraz bile eleştirel bir şey söylesem hemen sinirlenip böyle anlamsız cevaplar vererek konuyu saptırıyorsun.

HAMLET
Amca –hayır, majesteleri– siz de benim arzumu görmezden geliyorsunuz. Wittenberg'e gitmek istiyorum. Tek istediğim bu.

KRAL
Gerçekten mi? Bunun bir yalan olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden duymazlıktan geldim seni. Tekrar üniversiteye gitmek senin gerçek arzun değil, sadece bir bahane bu. Bana başkaldırmaya çalışıyorsun sadece. Bunun farkındayım. Gençliğinin kibirli kanatları anlamsızca çırpmaya çalışıyor. Pervasızca mücadele etmek istiyor. Bunun hayvansal içgüdü olduğuna inanıyorum. İdeallerin ve adalet iddiaların, bu hayvansal içgüdünle birleştiği için homurdanıyorsun sadece. Bunu tasdik edebilirim. Eğer merhum kral hayatta olsaydı bu kez şüphesiz ona da baş kaldıracaktın. Muhtemelen onu küçümseyecek, ondan nefret edecek, mantıksız davrandığından şikâyet edip ona sorun yaratacaktın. Tam olarak bunları yapacak yaştasın. İsyanın fiziksel, zihinsel değil. Şimdi Wittenberg'e gitsen bile olacakları açıkça tahmin edebiliyorum. Muhtemelen üniversitedeki arkadaşların seni kahraman olarak karşılayacak. Modası geçmiş aile geleneklerine başkaldıran, bağnaz ve acımasız üvey babasıyla savaşan, özgürlük arayışı için tekrar üniversiteye geri dönen, gerçek yoldaş, adil, saf prens olarak öpücükler ve şerefine kaldırılan kadehlerle yıkanacaksın. Fakat böyle tuhaf bir coşkuya ne denir, biliyor musun? Ben bunu "fizyolojik duygusallık" olarak adlandırmak istiyorum. Bu durum köpeklerin bedenlerini çılgınca çimlere sürtmesi durumuna çok benziyor bence. Biraz ileri gittim sanırım. Gençliğin

derin duygularını tamamen inkâr edelim demiyorum; bu Tanrı'nın size bağışladığı bir dönem. Mutlaka geçmek zorunda olduğumuz, ateşten bir deniz. Yine de insan mümkün olan en kısa sürede bu durumun üstesinden gelmeli. Bu aşikâr. İstediğin kadar ileri git, kendini o ateşe at; böylece daha hızlı uyanırsın bu rüyadan. Bu en iyi seçeneğin. Senin de bildiğin gibi, hiçbir zaman bilge bir insan olmadım. Aksine, aslında aşağılık bir aptaldım. Şimdi bile tamamen akıllandığım söylenemez. Yine de senin hata yapmanı istemiyorum. Arkadaşlarının geçici şakşaklarının özünü sorguladığın oldu mu hiç? Onlar, terbiyesiz bir üst sınıfın kanatları altında olmanın verdiği rahatlıkla o şekilde davranıyorlar sadece. Birbirinizin ahlaksızlıklarıyla ve maceralarıyla övünüyorsunuz. Sonunda birbirinizi sefalete sürükleyeceksiniz. Kendi aptalca deneyimlerime dayanarak seni uyarıyorum. Uzun bir süre isyankâr üniversite öğrencisi hayatı yaşadım. Şimdi geriye elimde ne kaldı? Hiçbir şey. Sadece tatsız hatıralar. Hâlâ canımı yakan bir utanç. Alışkanlıktan doğan bir şehvet. Bu kötü alışkanlıklarımla ne yapacağımı bilemez bir hâldeydim. Şimdi bile hâlâ bu huylarımdan dolayı ıstırap çekiyorum. Laertes'in durumu farklı. Onun başarılı bir kariyer arzusu var. Arzusu olan bir insan hiçbir zaman yıkılmaz. Senin böyle bir arzun yok, Hamlet. Sen sadece başarısız olmanın nasıl bir şey olduğunu görmek için çabalıyorsun. Zaten üç yıl boyunca üniversite hayatı yaşadın. Bu kadarı yeterli. Bir kez daha eski arkadaşlarınla bu vahşi hevesleri tekrarlarsan şayet, bu sefer geri dönüşü olmayabilir. Gençliğin yaraları herkesin kahkahaları arasında kolayca iyileşebilir ancak yirmi üç yaşındaki bir adamın hatalarının yarası balık kokusu gibidir, silinmesi zordur. İhtiyatlı ol.

Üniversitedeki arkadaşların sorumsuz, teşvik edici sözlerle seni yalnızca kışkırtacaklardır. Bunu çok iyi biliyorum. Az önce hizmetkârların önünde başka bir sebepten seni üniversiteye gitmekten alıkoydum. Hayır, tabii, o an söylediğim de kesinlikle önemli bir sebepti ancak ondan daha da kaygı duyduğum şey, şu anda sahip olduğun kibirli kanatlarındı. O tutkulu kanatlarının seni nereye götüreceğinden endişe ettim. Hizmetkârların yanında söylediklerimi de aklının bir köşesine yazmanı istiyorum. Diğer bir deyişle, yanımda kalıp yönetimin nasıl işlediğini öğrenmen arzusundayım. Politik beklentilerim dışında, baban olarak –hayır, demek istediğim aşağılık, yaşlı bir adamın sorumluluğu olarak–, bu küçük maceraların için seni uyarmak istedim. Gerçek bir baba gibi sana karşı sevgi hissedemediği söylemiştim ancak yine de görev sorumluluğu başka durum. Sana yardımcı olmak istiyorum. Aptalca deneyimlerimden elde ettiğim sonuçları sana anlatarak seni korumak istiyorum. Seni övgüye değer biri olarak yetiştirmeyi diliyorum. Bundan şüphen olmasın. Sen Danimarka'nın prensisin. Başka bir eşi olmayan, önemli bir şahsiyetsin. Lütfen anla söylediklerimi. Kendini Laertes ile bir tutma. Laertes senin bir hizmetkârından fazlası değil. Fransa'ya gitmesi, gelecekte kendisine biraz olsun saygınlık kazandırmak istediği içindir. Bu yüzden kurnaz Polonius bile izin verdi gitmesine. Senin böyle bir şeye ihtiyacın yok. Wittenberg'e gitmekten vazgeç. Bu artık bir rica değil, bir emir. Seni büyük bir kral olarak yetiştirme sorumluluğum var. Hamlet, neden bu kalede kalıp güzel bir eş seçmiyorsun kendine?

HAMLET
Ben asla Laertes'i taklit etmeye çalışmadım. Katiyen öyle değil. Ben sadece...

KRAL
Peki, peki anladım. Eski arkadaşlarınla buluşmak istiyor olmalısın. Benimle açıkça konuşamayacağın şeyler olmalı. Öyleyse Wittenberg'e kadar gitmene gerek yok. Horatio'yu buraya çağırdım.

HAMLET
Horatio mu!

KRAL
Mutlu görünüyorsun. Horatio senin en yakın arkadaşındı, değil mi? Ben de onun sadık karakterini takdir ediyorum. Çoktan Wittenberg'ten yola çıkmış olmalı.

HAMLET
Teşekkür ederim.

KRAL
O hâlde el sıkışalım. Birbirimizle konuştuğumuz sürece her sorunu çözebiliriz. Eminim bundan sonra daha yakın olacağız birbirimize. Bugün sana karşı da oldukça kaba şeyler söyledim sanırım. Hakkımda kötü düşünme lütfen. Ziyafet topunun sesi yankılanıyor. Herkes sabırsızlıkla bekliyor olmalı. Birlikte gidelim.

HAMLET
Şey... Ben biraz daha burada yalnız kalıp düşünmek istiyorum. Lütfen siz önden gidin.

(Kral çıkar, Hamlet tek başınadır.)

HAMLET

Of, bıktım. Sürekli aynı şeyleri söyleyip duruyor. Şu son günlerde, ciddi bir yüz ifadesiyle mütevazı şeyler söylüyor ancak ne derse desin bir işe yaramaz. Yalnızca kendini haklı çıkarmaya çalışıyor! Yakından bakıldığında, o hâlâ Yaşlı Keçi! İçki içip sarhoş olduğu için sürekli babamdan azar işiten o değildi sanki. Beni ikna edip kalenin dışına, kadınlarla eğlenmeye götüren o keçi amcam değil miydi? Oradaki kadınlar ona "Hayalet Domuzcuk" diyorlardı. "Keçi" bile bunun yanında daha zarif kalır. Kral olmaya uygun biri değil o! Değil! Neredeyse ona acıyacağım. Vasıfsız biri. Niteliksiz bir kral. Bir keçinin, kral gibi gibi tahtta oturması fikri beni güldürüyor. Yine de amcama karşı dikkatli olmalıyım. İçimi okudu, gerçekten Wittenberg'e gitmeye niyetim olmadığını anlamış. Dikkatli olmalıyım. Dinsizin hakkından imansız gelir sanırım. Ah, Horatio'yu görmek istiyorum! Ya da herhangi birini, eski arkadaşlarımdan birini! Onlara söylemek istediğim şeyler var; danışmayı istediğim şeyler var. Yaşlı Keçi, Horatio'yu çağırarak iyi iş çıkarmış. Sinsi insanların tuhaf bir şekilde altıncı hisleri kuvvet oluyor. Şu lanet keçi ne kadarını biliyor acaba? Ah, ben de itibarsızlaştım. Çok itibarsızlaştım... Babam öldükten sonra hayatım darmadağın oldu. Annem, Yaşlı Keçi'yi benden daha çok destekliyor. Tamamen yabancılaştık birbirimize. Aklımı kaçırıyorum sanırım. Çok gururlu bir adamım. Son zamanlardaki utanmaz davranışlarımı düşünmeye dayanamıyorum. Şimdilerde kimseye kötü söz söyleyemeyen bir adam olup çıktım. Bir korkağım. Kiminle karşılaşsam çekiniyorum.

Ah, ne yapmalıyım? Horatio! Babam öldü, annem benden alındı; daha da kötüsü Yaşlı Keçi aşırı havalara girip durmadan bana ders veriyor. Ahlaksız, iğrenç adam. Ah, yine de bundan çok daha kötü, beni çok daha büyük acıyla yakan bir duygu var içimde. Hayır, hepsi... Hepsi acı veriyor bana. Bu iki ayda her şey üst üste geldi. Üzücü şeylerin böylesine birbiri ardına gelebileceğini hiç tahmin etmiyordum. Acılar acıları doğurdu, üzüntüler üzüntüleri... İntihar. Tek kaçış yolum bu.

İKİNCİ SAHNE

(*Polonius'un evinde bir oda.*
Laertes ve Ophelia girer.)

LAERTES

En azından paketlememe yardım edemez misin? Çok meşgulüm! Gemi çoktan yelkenlerini rüzgârla doldurmuş bekliyor. Felsefe terimleri cep sözlüğümü getir. Onu unutursam kötü olur. Fransız soylu kadınları derin sözcüklere bayılıyor. Hey, bavulumun içine de biraz parfüm sık. Bir beyefendinin hazırlıkları tam olmalı. Tamamdır, her şey hazır. Şimdi yola çıkma vakti. Ophelia, ben evde yokken babamla iyi ilgilenmeni rica ediyorum. Dalgın dalgın nereye bakıyorsun? Son zamanlarda nedense biraz düşünceli gibisin. Sanırım ergenliğin böyle uykulu yapıyor seni. "Sıkıntılarla dolu gecelerinde bile, O horul horul uyuyor." Bu sözler bir *kouta*da* geçiyordu; bahsi geçen kişi tamamen sana benziyor. Bu kadar uyuklamayı bırakıp ara sıra Fransa'daki abine mektup yaz, olur mu?

* Şamisen eşliğinde söylenen geleneksel halk şarkısına denir. *–çn*

OPHELIA
Zatıaliniz bundan şüphe mi buyurur?

LAERTES
Bu laflar da nereden çıktı? Ne tuhaf sözler bunlar. Hoşuma gitmedi.

OPHELIA
Tsubouçi'nin Shakespeare çevirisinde böyle yazıyordu...

LAERTES
Ah, anladım. Tsubouçi, Asya'da Shakespeare ile ilgilenen en büyük akademisyenlerden ancak sözleri biraz fazla şatafatlı: "Zatıaliniz bundan şüphe mi buyurur?" Ne kadar korkunç bir cümle. Çok abartlı.* Hayır, bu asla Tsubouçi'nin hatası değil. Son günlerde biraz sinir bozucusun. Kendine dikkat et. Abin olarak senin için en iyisini düşünüyorum. Böylesine kırmızı bir ruj sürmek çok basit durmuyor mu? Ayıp! Neden bu kadar baştan çıkarıcı olmaya çalışıyorsun?

OPHELIA
Üzgünüm!

LAERTES
Ah! Hemen ağlayıp sızlamaya başla. Her şeyin farkındayım ben. Şimdiye kadar bilerek değilmişim gibi davrandım. Böyle imalı ifadelerle seni, davranışlarını değiştirmen için teşvik ederim diye düşünüyordum. Buna rağmen hiç oralı olmadın, o yüzden yapabileceğim hiçbir şey yok. Mümkün olduğunca böyle saçma bir konu hakkında konuşmak is-

* Önsözde yazarın Tsubouçi'nin eski kelimeler kullandığı için alay ettiğini söylediği kısım burası. *–çn*

temiyordum. Gereksiz bir konu bu. Yine de yokluğumda olacaklardan endişelendiğim için farkında olmadan konuyu açıvermiş oldum. Madem konu buraya geldi, aklımdaki her şeyi sana anlatmak daha iyi olacak sanırım. Dinle beni, o adamdan vazgeç. Onun peşinden koşmak çok aptalca. Olacakları tahmin edebiliyorum. O adamın toplumdaki konumunu düşünsen anlayacaksın. Asla olmayacak bir iş bu. Kesinlikle karşıyım buna. Şimdi, açıkça söylüyorum. Tek ağabeyin ve vefat eden annemizin vekili olarak da bu ilişkiye kesinlikle karşıyım. Babam dikkatsiz biri olduğundan hâlâ olanların farkında değil gibi; ancak eğer öğrenirse ne olacak sence? Sorumluluğu üstlenmek için görevli olduğu mevkiinden istifa etmek zorunda kalacak. Benim geleceğim de tehlikeye girecek. Sen de gayrimeşru çocuğunu kucağına alıp sokaklarda dileneceksin. Beni dinle! O adama, şu sözlerimi söyle: Kız kardeşimi oyuncağı yapan kimseyi affetmeyeceğim. Konumu ne olursa olsun onu yaşatmayacağım. Ben Laertes, tanrılar üzerine yemin ediyorum. Bu sözlerimi ona ilet.

OPHELIA
Ağabey! Böyle korkunç laflar etme. O...

LAERTES
Aptal. Hâlâ saçma sapan konuşuyorsun. Edepsiz. O hâlde, daha da açık konuşayım. İtirazım sadece onun konumu yüzünden değil. O heriften nefret ediyorum. Nefret ediyorum! O adam bir nihilist. Hovarda. Küçüklüğümden beri onunla oyun oynamak zorunda bırakıldığımdan dolayı çok iyi tanıyorum kendisini. Çok zeki biriydi. Yaşına göre olgundu. Ne olursa olsun her konuda çok hızlı ilerlerdi. Okçulukta, esk-

rimde, binicilikte, hatta şiir ve tiyatroda bile. Denediği her şeyde bu kadar iyi olması bana garip gelirdi. Buna rağmen biraz bile tutkusu yoktu. Bir şeyde az çok ilerleme kaydettiğinde hemen o işi bırakırdı. Çabucak sıkılırdı her şeyden. Bu karakterdeki insanlardan nefret ederim. Böyle insanlar, başkalarının yüreklerinin derinliklerini görmeye çalışmakta acele ederler ve sonrasında oturup bıyık altından kıs kıs gülerler. İğrenç insanlar. Bizim çabalarımıza gülüyorlar. Böylelerine sığ denir. Hep oyun bunlar. Bütün bunlara rağmen Kral ve Kraliçe bir şey söylediğinde tereddüt etmeden hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlıyor, hem de o kadar hizmetkârın önünde! Kadın gibi bir herif, hatta daha sefil. Ophelia, senin hiçbir şeyden haberin yok. Ancak ben tanıyorum onu. Bu adam senin asla güvenmemen gereken biri. Danimarka'da erkeklerin sayısı, ormandaki ağaçların yapraklarından daha fazla. İçlerinden en güçlü, en kibar, en sadık ve en yakışıklısını seçeceğim senin için. Ağabeyine inan lütfen. Bu zamana kadar ne söylersem söyleyeyim bana inanmamış mıydın? Seni bir kez olsun kandırdım mı? Ha? Senden rica ediyorum, artık bugünden itibaren o adamdan vazgeç. Yine boş laflar etmeye başlarsa Laertes seni yaşatmayacak, çok öfkeli deyiver. Korkağın teki olduğundan şüphesiz beti benzi atar, tir tir titrer. Anladın mı? Eğer bir ihtimal, gerçi öyle bir şey olmaz ama, yokluğumda edepsizce ve ahmakça bir şey yaparsanız ikinizi de affetmem. Öfkelendiğimde herkesten daha korkutucu olduğumu biliyorsun, değil mi? İyi o hâlde, hadi gülerek ayrılalım. Ağabeyin gerçekten sana güveniyor, bunun farkındasın.

OPHELIA
Elveda. Sağlıcakla kal, ağabey.

LAERTES
Teşekkürler. Umarım ben yokken dediklerimi unutmazsın. Biraz endişeliyim doğrusu. Buldum! Tanrı'nın önünde bana bir söz ver. İtiraf etmeliyim... Oldukça kaygılıyım.

OPHELIA
Hâla benden şüphe mi ediyorsun?

LAERTES
Hayır, öyle değil... Şey, sadece... Her neyse, boş verelim. Hiçbir sorun olmayacak, değil mi? Endişelenecek hiçbir şey yok? Böyle bir konuya ısrarla müdahil olmak pek istemiyorum ancak ağabeyin olarak uygunsuz bir durum olursa...

(*Polonius girer.*)

POLONIUS
Hâlâ burada mısın sen? Veda etmeye geldiğin için çoktan gittiğini düşünmüştüm. Haydi bakalım acele et, yola çık artık. Ah, bekle, bekle. Ayrılmadan önce bir kez daha yurtdışındaki eğitimin sırasında uyman gereken kuralları anlatayım.

LAERTES
Ah, zaten üç kez, hayır, dört kez dinledim!

POLONIUS
Kaç kere söylediğimin bir önemi yok. On kez tekrarlasam bile yeterli olmaz. Beni iyi dinle. İlk olarak, okul notların için endişelenme. Eğer okulda elli kişi varsa içlerinde kırkıncı sıralarda olman en iyisi. Asla birinci olmayı düşleme. Polonius'un oğluysan eğer, o kadar akıllı olman mümkün değil zaten. Kendi gücünün sınırını bil ve gerektiğinde

vazgeç. Alçakgönüllülükle çalış. Bu çok önemli. Bir diğer konu da başarısız olmamak. Kopya çeksen bile önemli değil, sadece başarısız olma yeter. Başarısızlık ömrün boyunca sende bir leke olarak kalır. Yaşlanıp önemli bir pozisyona geldiğin zaman insanlar senin bir zamanlar kopya çekmiş olduğunu unutabilirler; ancak başarısızlığını unutmayacaklardır. Birbirlerine kaş göz yapıp arkandan seni işaret ederek güleceklerdir. Okul, nihayetinde, başarısız olmamak üzerine kurulmuştur. Bir öğrenci öyle bir yerde başarısız oluyorsa bu, onun kendi mantıksız seçimleri ile başarısız olmaya gönüllü olmasının bir sonucudur. Yalnızca dikkat çekmeye çalışıyordur. Gösteriştir bu. Saçma bir adalet duygusuna sahiptir. Bu başarısızlıklarını onur olarak addederek ailelerini üzen öğrenciler de var; ancak onlar yaşlanıp başarılı bir kariyer elde ettikleri zaman bu yaptıklarından pişmanlık duyacaklar. Öğrencilik yıllarında kopya çekmenin en büyük onursuzluk, başarısızlığın ise kahramanca bir eylem olduğuna inanıyorlar fakat gerçek dünyaya çıktıklarında bunun tam tersi olduğunu fark edecekler. Kopya çekmenin onursuzluk olmadığını, başarısızlığın ise mağlubiyetin kökeni olduğunu aklından çıkarma. Mezun olduktan sonra o zamanlardaki sınıf arkadaşlarınla maziden konuştuğunda göreceksin. Çoğunun kopya çektiğini duyacaksın. Karşılıklı suçlarını itiraf etseler bile birbirlerinin omuzlarına vurup kahkaha atacaklar hepsi bu. Gelecekte üzerlerinde bir leke olarak kalmayacaktır. Ancak başarısızlık farklı. Başarısızlığını itiraf etsen bile insanlar masumca gülüp geçmeyecektir. Nereye gidersen git hor görüleceksin. Başarılarına engel, esaretinin kökeni olacak. Hayatının öğrencilik yıllarından ibaret olduğunu düşünüyorsan oldukça yanılıyorsun. Fazla-

sıyla dikkatli ol ve tedbiri elden bırakma. Sen Polonius'un oğlu değil misin? Bir diğer konu arkadaş seçimin hakkında. Bu da önemli. Sınavda neler çıkacağını sormak için kesinlikle bir üst döneminden bir öğrenciyle arkadaş olmalısın. Öğretmenlerinin puanlama kriterlerini öğrenirsin böylece. Ayrıca mutlaka sınıfından parlak bir öğrenciyle yakın dostluk kurmalısın. Ders notlarını ödünç alır, sınav zamanı yanına otururşun. Arkadaş olarak bu iki kişi yeterli. Gereksiz arkadaşlıklar gereksiz masraf demektir. Şimdi gelelim para konusuna. Buna özellikle dikkat etmelisin Asla borç alıp borç veren biri olmamalısın. Borç almak, her şeyden önce, küçük düşürücü bir şeydir ve borç vermek de ondan farksız değildir. Açlıktan ölsen bile borç para alma. Dünya, insanların açlıktan ölemeyeceği şekilde yaratıldı. İnsan kısacık hayatında kızını gelin verdiğini unutur da birine verdiği bir kuruş borcu unutmaz. Bir kuruş, on kuruş olarak geri dönse bile yine de kendi ödünç verdiği bir kuruşu unutmaz. Üstelik borç, kariyerinin önünde bir engel olur. Hırsları olan bir adam, bir kuruş bile borç para almamalı, vermemeli. Senden borç alan adam kesinlikle senin hakkında kötü konuşacaktır. Borç almaktan dolayı utanmış hissedecek, senin yanında tedirgin olduğundan kesinlikle her yerde arkandan konuşacaktır. Diğer bir deyişle, sonunda anlaşmazlıkların kaynağı olacaktır bu. Birbirinizin dostluğuna zarar verecek şeyler yapmanız yazık olur; bu yüzden, kimseye borç vermeyeceğini açık ve net bir şekilde söyleyecek, karşı tarafın ricasını reddedecek kadar erkek olmalısın. Aksi takdirde, başarıya ulaşman neredeyse imkânsız olur, anladın mı? Paranı kullanırken dikkatli ol! Borç alma, borç verme. Diğer bir konu alkol tüketimi. Ölçülü iç ancak katiyen tek başına

içme. Tek başına içmek vesveselerin başlangıç noktası olur ve depresyona sürükler. Ne kadar içersen iç kendini daha mutlu hissetmeyeceksin. Okul arkadaşlarınla haftada bir kez içmeye git sadece. Ayrıca içmeye davet eden kişi sen olma. Karşı tarafa davet ettirip gönülsüzce kabul ediyormuş gibi yapmak, akıllı insanın işidir. Yalnızca aceleci ahmaklar daveti hevesle kabul eder. İçki içmek zor bir meziyettir. Körkütük sarhoş olup kusmaktan kesinlikle kaçınmalısın. Herkes tarafından küçük görülürsün yoksa. Bağırıp çağırıp kim olduğuna bakmaksızın kavga çıkarırsan da insanlar senden kaçar ve bu senin için hiç iyi olmaz. Mümkün olduğunca en köşedeki koltukta oturup etraftaki tartışmaları hevesle dinleyerek her birine kafa sallamak en doğrusu; ancak yanlışlıkla alkolü fazla kaçırırsan bunu yapmak zor olur. O zaman bir anda ayağa fırlayıp sanki boğazın yırtılacakmış gibi üniversite marşını oku. Marş bitince dostça gülüp tekrar içmeye devam et. Karşı taraf ısrarla kavga çıkarmaya çalışırsa ayağa kalk ve karşı tarafın yüzüne dik dik bak; sonra sakince "Sen yalnız bir adamsın," de. Ne kadar tartışma yanlısı biri olursa olsun bu sözlere yumuşayacaktır. Gülüp, rüzgârla savrulan bir söğüt gibi umursamazlıktan gelebilirsen senin için daha iyi olur. Parti iyice karıştığında tereddüt etmeden usulca ayağa kalkıp eve dönmeyi alışkanlık edin. Belki iyi bir şeyler olur diye ağırdan alıp partinin sonuna kadar kalmak gibi zayıf kararlar veren bir erkeğin hayatta başarılı olması için biraz bile umut yoktur. Eve dönmeden güvenilir bir arkadaşını seçip parti için payına düşen miktarda ücreti teslim etmeyi unutma. Payına üç *ryo** düştüyse sen beş *ryo* öde. Beş *ryo* düştüyse on *ryo* öde. Saygın adam-

* Meici Dönemi öncesi para birimidir. *–çn*

lar paylarına düşen miktarın fazlasını bırakıp hızla evine dönerler. Bunun ne sana ne de başkasına zararı dokunur, hatta böylece itibarın da doğal olarak artar. Ah, ayrıca içki içmekle ilgili dikkat etmen gereken son derece önemli bir şey daha var. İçki masasındayken ne olursa olsun söz verme. Bu konuda çok dikkatli olmazsan sonucu korkunç olabilir. İçki içmek yoğun duygulara ve abartılı davranışlara davetiye çıkarır. Bir hevesle gücünün ötesinde bir şeyi dikkatsizce üstelenirsin, sonra ayılınca betin benzin atar, pişmanlık duyarsın ama çoktan iş işten geçmiş olur. Bu, yıkıma giden ilk adımdır. Sarhoşken kesinlikle söz verme. Diğer bir mesele kadınlar. Bu da başka bir kaçınılmaz sorun. Sadece kibre dikkatli ol. Sen, Polonius'un oğlusun. Baban gibi, kadınları kendine âşık edecek yeteneğe sahip biri değilsin. Küçüklüğünden beri hep yüksek sesle horlayan bir çocuk olduğunu unutma. Böyle yüksek sesle horlayan birine, karısı dışında başka bir kadın kesinlikle tahammül etmez. Bir kadından etkilendiğinde mutlaka yüksek sesle horladığını hatırla, anlaşıldı mı? Fransa'dakiler senden hoşlanmasalar bile Danimarka'da sadece seni düşleyen güzel kızlar var. Sana bir kadın bulma işini babana bırakıp orada çok kibirli olmamaya çalış. Siz genç adamlar, kadınlarla beraber olmak istediğinizde, yalnızca bunu para karşılığı yapanlar ile yetinmiyorsunuz. Aksine, erkekliğinizi kanıtlamaya çalışıyorsunuz. Bu yüzden kibrin en büyük düşmanın olduğunu hatırla. Diğer konu ise...

LAERTES

Kumar, değil mi? Sadece beş *ryo* kaybedip gülüp evine geri dön. Kazanmamalısın.

POLONIUS
Sonraki...

LAERTES
Kılık kıyafet konusu. Şık bir gömlek ve göze çarpmayan bir ceket giy.

POLONIUS
Diğer konu...

LAERTES
Pansiyonun sahibi hanımefendiye hediye vermeyi unutma. Onunla aşırı içli dışlı da olma.

POLONIUS
Diğer...

LAERTES
Günlük tut, bir baget ekmek satın alıp odanda bir köşeye koy, ara sıra burun kıllarını kes... Ah, gemi yola çıkmak üzere. Baba, sağlıcakla kal. Fransa'ya varır varmaz sana haber ederim. Elveda, Ophelia. Az önce söylediklerimi sakın aklından çıkarma.

POLONIUS
Tüh, çoktan gidiverdi! Ne kadar çabuk. Yine de bu kadar konuşmam iyi oldu sanırım. Ne kadar para gönderebileceğim hakkında konuşmayı unuttum. Aa, yürüyüş yapmanın gerekliliğini anlatacaktım. Hay aksi! Neyse sonra mektupta söylerim bunları. Ophelia, canım, yüzünün rengi kötü görünüyor. Ağabeyin sana nahoş bir şeyler mi söyledi? Anladım, senden para istedi, değil mi? Sadece benim gönderdiğim para yetmeyeceğinden, bundan sonra her ay gizlice harç-

lığının bir kısmını göndermeni buyurup seni tehdit etmiş olmalı. Evet, kesinlikle böyle olduğuna eminim. Ne kötü bir çocuk.

OPHELIA
Hayır, yanılıyorsun baba. Ağabeyim öyle işe yaramaz bir adam değil. Her şey yolunda. Az önceki gibi küçük tavsiyelerde bulunmasaydın bile abim her şeyin farkındaydı oysa.

POLONIUS
Farkında olduğunu biliyorum. Yirmi üç yaşına gelip de bu kadarcık şeyi bile anlamasaydı ne olurdu? Yaşıt olmalarına rağmen, Hamlet ile karşılaştırıldığında üç kat daha yetişkin. Laertes, babasından çok daha seçkin bir çocuk olacak. Yine de bu kadar dırdır edip en ufak detayı bile dillendirmemin bir nedeni var. Sinir bozucu olduğumu düşünse de kendi hakkında dırdır eden biri olduğunu bilmesi onu yaşamaya devam etmesi için yüreklendirecektir. Geleceği için endişe eden bir kişinin bile yanında olduğunu hissetmesi beni memnun edecektir. Bir sürü can sıkıcı tavsiyelerde bulundum ancak bilirsin, hepsi boş laf aslında. Umurumda değil böyle şeyler. Laertes'in kendi yaşam tarzı olmalı. Zaman da değişiyor, değil mi? Laertes'in özgürce yaşaması daha iyi. Sadece onun için üzülüp endişelendiğim gerçeğini bilmesi bana yeter. Bunu hatırladığı sürece asla kötü yola sapmaz. Rahmetli anneniz adına da endişe ediyorum. Laertes'in bunu bilmesini istiyorum. Sadece bunun farkında olduğu, bunu hatırladığı sürece... Ah, aynı şeyleri söyleyip duruyorum. Yaşlılık dedikleri bu olsa gerek. Artık genç bir adam değilim. Ophelia, hadi buraya gel, babanın yanına otur. Böyle daha iyi. Babanın şikâyetlerine kulak ver lütfen, olur mu?

Şu sıralar gitgide annene benzemeye başladın. Nedense şu anda onunla konuşuyormuşum gibi hissettim. Eminim huzur içinde uyuyordur. Bak, Laertes cesur bir erkeğe dönüştü, sen ise nazik ve itaatkâr bir kadına. Benim günlük ihtiyaçlarımla güzelce ilgileniyorsun. Hatta kalenin dışındaki insanların bile seni övdüğünü duydum. Kulağıma, "Polonius gibi bir babadan nasıl böyle güzel bir kadın dünyaya geldi?" diyen dedikodular bile geldi. Ne kadar küçük düşürücü; ancak yapacak bir şey yok. Baban böyle bir durumda nasıl mutsuz olsun ki? Herhangi bir hoşnutsuzluğum olmamalı ancak Ophelia, bana kulak ver. Şu günlerde nedense aniden çok kederlendiğim zamanlar oluyor. Yakında öleceğimi hissediyorum. Hayır, şaşırmana gerek yok. Kendimi öldüreceğimi söylemeye çalışmıyorum. Her zaman, bir şekilde yüz yaşıma kadar, hayır, yüz dokuz yaşıma kadar yaşamak istediğimi ciddi ciddi düşünmüşümdür. Laertes'in gerçek bir erkek olduğunu, kendi yolunu bulduğunu gördüğümde ve bunun için onu tebrik edebildiğimde, artık endişeleneceğim hiçbir şey olmadığını söyleyebilecektim. Tüm bunlardan sonra ölmeyi arzulayacağımı düşünmeye başlamıştım. Hatta, bu derin bir arzuydu. Yine de ciddiyetle bunu arzuluyordum. Artık hiçbir şeyden zevk almıyorum. Yine de sadece sizin için yaşamam gerektiğini hissediyorum. Babanızın öksüz çocuklarını ne kadar çok sevdiğini ne sen ne de Laertes bilebilirsiniz. Çocuklarım için her şeyi yaparım. Bunlara kadar düşündüm işte. Demek istediğim, hayatta seni destekleyen en az bir kişi olmalı. Mesela Laertes'in durumuna bakalım. Laertes de insanlar tarafından övülmek için bir arzu duyuyor. Hayatı boyunca bunun için her türlü çabayı gösterecektir. Ve o zaman, toplumdaki tüm insanlar onu sa-

mimiyetsizce methetseler bile, bir tek ben onu hiçbir şekilde övmeyeceğim. Çabucak övülen kişi, çabucak tatmin olur. Sadece ben memnun etmesi zor bir yüz takınacağım. Hatta aksine hakaret bile edeceğim; ancak en sonunda kesinlikle onu öveceğim. Tabiri caizse en büyük destekçisi olacağım. Ona büyük iltifatlar edeceğim. Gökyüzünde yankılanacak kadar yüksek sesle methedeceğim onu. O an, iyi ki şimdiye kadar elimden geldiğince çabaladım diyeceğim. Hâlâ hayatta olduğum için Tanrı'ya şükredeceğim. Bu son övgüyü yüksek sesle yapmak istediğimden ne pahasına olursa olsun yüz dokuz –hayır yüz sekiz bile olur– yaşıma kadar yaşamayı amaçlıyordum ancak şu günlerde oldukça saçmaladım. Övmek istediğin hâlde kendini tutup azarlamak, öfkelendiğinde sabretmek kadar zor. Bu zor görevi baban dışında biri üstlenemezdi. Buna evladının üstüne düşmek deniyor. Ebeveynin fedakârlığı! Laertes'i kendimden daha saygın biri yapmayı amaçladığım için bu zor görevi üstlenmek istedim; ancak nedense son zamanlarda çok üzgün hissediyorum. Neyse, baban bundan sonra size daha fazla şikâyet etmeyecek. Az önce de Laertes'e o kadar dırdır edip azarladım buna rağmen konuştuktan sonra birden çaresiz hissettim. Demek istediğim, eğitimin –düşündüğüm gibi– yalnızca insanların duygularını manipüle etmek olmadığını az da olsa anlamaya başladım. Çocuklar, ebeveynlerinin bu taktiklerini fark edebiliyorlar. Ne dersin, benim için muazzam bir gelişme değil mi bu? Laertes olgun bir adam ancak bir erkek olarak hâlâ saf. Bir yönü, benim ustaca taktiklerimden etkileniyor ve bunları ciddiye alıp elinden geleni yapıyor. Bu onun iyi yönü. Bunu bildiğimden, ben de zaman zaman Laertes'e karşı bu taktikleri kullanıyorum ve başarılı

oluyorum. Az önce ona bir güzel fırça çektim; fakat Laertes bunu can sıkıcı bulsa da babasının yalnızca onun için endişelendiğini biliyor. Bu sayede de kalbinin derinliklerinde uğrunda yaşayabileceği bir şeyin olduğunu hissederek buradan ayrıldı. Ama Ophelia... Ophelia canım buraya gel. Yaklaş biraz. Babanın ne demeye çalıştığını anlıyor musun?

OPHELIA
Beni azarlıyorsunuz.

POLONIUS
Bu doğru! Üstüne bastın. Tam da bu nedenle baban senin için endişeleniyor. Son zamanlarda endişelerim önemli ölçüde artmaya başladı. Benim taktiklerime kanmıyorsun, hemen yapmaya çalıştığım şeyi anlıyorsun. Önceden böyle değildin, Ophelia. Deminden beri aslında senin hakkında konuşuyordum. Gerçekten de senin için endişelendiğimden söylüyordum. Seni azarlamayacağım. Seni azarlamadığım hâlde niçin babanla daha açık konuşmuyorsun? Bu durum beni perişan ediyor. Laertes için o kadar da endişelenmiyorum. Onu her azarladığımda kendine çekidüzen veren bir çocuk o; ancak Ophelia, son günlerde seni azarlayamıyorum. Sert bir tonda bile konuşamıyorum seninle. Bu yüzden aniden kederlendim. Artık yüz dokuz yaşıma kadar yaşamak istememin sebebi de bu. Bundan dolayı eğitimin insanların duygularını manipüle etmek olmadığını anlamaya başladım. "En büyük destekçi" olmayı saçma bulmaya başlamam da bu nedenden ötürü işte. Artık öleceğimi hissetmemin sebebi de sensin. Ağlamana lüzum yok, Ophelia. Hadi, sana ıstırap veren her şeyi anlat babana, seni dinliyorum. Bir süredir benimle konuşmanı sabırsızlıkla

bekliyordum. Bu yüzden, böyle anlamsız şikâyetlerimi sıralayarak seni konuşturmak için uğraşıyordum ancak sanırım tekrardan manipülasyona başladım. Üzgünüm. Kurnaz olmamalıydım. Pekâlâ, baban artık böyle şeyler yapmayacak, bu yüzden sen de babana güven ve cesurca konuşmaya çalış. Hey, kalkıp nereye gidiyorsun? Kaçmana gerek yok. Otur, lütfen. O hâlde, ilk ben konuşacağım. Ophelia, az önce ağabeyin tarafından şiddetle azarlanıyor gibiydin. Konu para göndermekle ilgili değildi, değil mi?

OPHELIA
Baba, çok zalimsin. Artık bu çok fazla.

POLONIUS
Pekâlâ, anlaşıldı. Ophelia! Sen bir aptalsın. Laertes'in sinirlenmesine şaşmamalı. Bu sabah astlarımın birinden hoş olmayan bazı haberler aldım. Hiç beklenmedik bir haberdi; ancak senin son zamanlardaki depresif hâllerini göz önünde bulundurunca bir ihtimal olabilir mi diye düşündüm. Doğruluğuna inanmak istemedim ancak bir şekilde seni incitmeden sormayı planlıyordum. Aynı bu şekilde elimden geldiğince sevecen ve nazik olmaya çalışarak sorma niyetindeydim. Buna rağmen sen inatla hiçbir şey söylemedin ve hatta az önce kaçmaya bile çalıştın. Artık anladım. Ophelia, sizin aşkınız korkakça. Masum hiçbir yanı yok. Yozlaşmış bir ilişki. Niçin bizden böyle gizlemek zorundaydın ki? O adamın davranışlarına bir bak. Kayıtsızca yas kıyafetleri giymiş, kendi ahlaksızlıklarına karşı gözleri körken, kral ve kraliçeye karşı tatsız sözler ediyor. Şimdiki gençlerin aşkı böyle mi? Onu seviyorsan sevebilirsin. Sınıf farklılığınız olsa da bu günümüzde eskisi kadar tartışılan bir konu değil.

Neden açıkça bana bu konuyu anlatmadın? Kral Claudius bile o kadar merhametsiz olamaz. Evet, ben de gençken hatalar yaptım ama hiçbirini olduğundan daha kötüye götürmedim. Yine de artık çok geç. Böyle söylentiler ortaya çıktığına göre durum çok kötü. Aptal. İkiniz de aptalsınız. Hayır, bu işe yaramaz. Ne kadar ağlarsan ağla seni affedemem. Bıktım artık. Ee? Laertes her şeyi biliyor mu?

OPHELIA
Hayır. Laertes öyle bir şey olursa onu yaşatmayacağını söyledi.

POLONIUS
Öyle mi? Tam onun söyleyebileceği bir söz. Pekâlâ, Laertes'e hiçbir şey söylemeyeceğiz. Bu noktada işin içine o da girerse durum daha da kötü olur. Ne tatsız bir konu. Kız çocuklarından bu yüzden hoşlanmıyorum. Ah, Ophelia, ah. Kraliçe tacını alma şansını kaçırdın.

ÜÇÜNCÜ SAHNE

(*Hamlet ve Horatio girer.*)

HAMLET
Görüşmeyeli uzun zaman oldu. İyi ki geldin. Wittenberg'da ne var ne yok? Durumlar nasıl? Herkes iyi mi?

HORATIO
Burası çok soğuk ve her yer deniz kokuyor! Rüzgâr direkt olarak denizin üzerinden estiğinden dolayı koku kaçınılmaz. Burası her gece böyle soğuk mudur?

HAMLET
Hayır, bu gece sıcak sayılır aslında. Bir süredir havalar soğuktu. Bundan sonra ısınmaya başlayacak. Çok yakında Danimarka'ya da bahar gelecek. Her neyse, nasıldı, herkes iyi miydi?

HORATIO
Prens hazretleri, bizden ziyade siz nasılsınız?

HAMLET

Tuhaf konuşuyorsun. Benimle ilgili kötü söylentiler mi yükseliyor yoksa? Wittenberg'dekiler dedikoducudur. Horatio, bir tuhafsın. Biraz mesafelisin.

HORATIO
Hayır, kesinlikle tuhaf bir şey yok. Prens hazretleri için gerçekten her şey yolunda mı? Ah, çok soğuk.

HAMLET
"Prens hazretleri" mi? Böyle seslenmene gerek yok. Neden eskisi gibi bana "Hamlet" demiyorsun? Yabancı gibi davranıyorsun bana. Neden Elsinore'a geldin?

HORATIO
Üzgünüm, Lord Hamlet. Gerçekten hiç değişmemişsiniz, hemen sinirleniyorsunuz. İyi görünüyorsunuz. Her şey yolunda gibi.

HAMLET
Garip konuşuyorsun. Bazı kötü dedikodular işittiğine şüphem yok. Ne oldu? Benim hakkımda neler söylediklerini anlat, lütfen. Amcam sana can sıkıcı şeyler söylemiş olmalı. Kesin öyledir. Hiçbir şey bilmediği hâlde gereksiz şeyler anlatıyor insanlara.

HORATIO
Hayır, Kral hazretlerinin mektubu şefkat doluydu. Prens'in canı sıkıldığından gelip ona arkadaşlık etmemi istediğini yazan, hak ettiğimden çok daha fazla nezaket içeren bir mektuptu. Bunun için minnettarım.

HAMLET
Yalan söylüyorsun. O mektupta başka şeyler yazdığına emi-

nim. Senin yalan söylemeyen bir adam olduğunu düşünüyordum.

HORATIO
Lord Hamlet, Horatio eskiden de olduğu gibi sizin can yoldaşınızdır. Yarım yamalak laflar etmeyeceğim. Wittenberg'de kulağıma gelen her şeyi size olduğu gibi anlatacağım o hâlde. Burası gerçekten çok soğuk. Odanıza dönelim. Neden beni böyle soğuk bir yere getirdiniz ki? Yüzüme bakıp hiçbir şey söylemeden beni böyle karanlık bir yere getirmeniz ve sadece "Görüşmeyeli uzun zaman oldu," demeniz beni bile şüpheye düşürdü.

HAMLET
Ne şüphesi? Demek öyle? Sanırım ne demek istediğini az çok anlıyor gibiyim. Yine de buna şaşırdım!

HORATIO
Anladınız mı? Her neyse, odanıza dönelim. Ceket giymeden gelmişim.

HAMLET
Hayır, burada konuş lütfen. Benim de sana anlatmayı ve senden duymayı istediğim bir yığın şey var. Başkasının duyması kötü olur. Burası güvenli. Soğuk olabilir ancak lütfen biraz dayan. İnsanın sakladığı bir sırrı olunca duvarların gerçekten kulakları olduğunu hissetmeye başlıyor. Ben de şu sıralar biraz şüpheci olmaya başladım.

HORATIO
Tahmin edebiliyorum. Şu anda derin bir keder içinde olduğunuzu biliyorum. Merhum kral ile üç kez görüşebilme lütfuna mahzar olmuştum ancak...

HAMLET
Bu daha hiçbir şey. Kederim içimde alev alev yanıp tutuşuyor. Neyse, neden ilk önce bana Wittenberg'da duyduklarını anlatmıyorsun? Çok üşüdüysen benim ceketimi alabilirsin. Görünüşe göre, eğitim için çok uzun bir süre uygar bir krallıkta kaldığında cildin de hassaslaşıyor.

HORATIO
Çok minnettarım. Ceketimi almadan geldiğimden soğuğa dayanamıyordum. O hâlde, ceketinizi seve seve ödünç alıyorum. Ah, artık daha iyi hissediyorum. Oldukça ısındım. Çok teşekkür ederim.

HAMLET
Hadi, konuşmayacak mısın? Danimarka'ya sadece soğuktan bahsetmeye gelmiş gibisin.

HORATIO
Burası gerçekten soğuk. Sizi sıktığım için özür diliyorum, Lord Hamlet. O hâlde, size her şeyi anlatacağım. Bakın! Şu karanlıkta biri duruyormuş gibi sanki.

HAMLET
Ne diyorsun sen? O yalnızca bir söğüt ağacı. Onun altında hafifçe parlayan da dere. Dar bir dere; ancak oldukça derin. Kısa bir süre öncesine kadar donmuştu ancak şimdi erimiş, gürül gürül akıyor. Benden de korkakmışsın sen. Gerçekten, eğitim için çok uzun zaman uygar bir millette kaldığında...

HORATIO
Duyuların da hassaslaşıyor! Öyleyse bizi kimse duymuyor, değil mi? Ne kadar önemli bir şey söylersem söyleyeyim sorun olmaz, değil mi?

HAMLET
Oldukça ciddi bir şey anlatacak gibisin. Başından beri buranın kesinlikle güvenli olduğunu söylemiyor muyum? Bu yüzden seni buraya getirdim.

HORATIO
Peki, öyleyse anlatıyorum. Şaşırmayın lütfen. Üniversitedeki arkadaşlarımız arasında akıl sağlığınıza dair söylentiler dolaşıyor.

HAMLET
Akıl sağlığım mı? Bu çok garip. Hakkımda bir aşk söylentisi çıkardıklarını düşünmüştüm. Ama bu saçmalık. Bana bakınca anlaşılmıyor mu gayet iyi olduğum? Bu söylenti nereden çıkmış olabilir? Aa, anladım. Amcamın propagandası olmalı!

HORATIO
Yine başladınız, prens hazretleri. Kral hazretleri neden böyle saçma bir propaganda yapsın ki? Kesinlikle yanılıyorsunuz.

HAMLET
Demek açıkça inkâr ediyorsun. Bu keçi suratlı amcam oldukça hayalperesttir. Benimle baba oğul olduktan sonra kalplerimizin birbirinden fazlaca uzaklaştığını, sevgimizin nefrete dönüştüğünü söyleyip ağlanan bir adam o. Bu kez de planını değiştirip, önceki kralın ölümüyle beraber tahtın varisi Hamlet'in bu kedere dayanamayarak delirdiği dedikodusunu yayıyor. Yeni Kral Claudius da bu zavallı ailenin talihsizliklerini cesurca üstleniyor. Eğer bir oyun olsaydı çok tutardı bu senaryo. Hepsi amcamın propagandası. Bir

şekilde iyi görünmek ve popülerlik kazanmak istediği için şu sıralar bana aptalmışım gibi davranıyor. Yaptığı işleri yüceltmek için elinden geleni yapıyor. Onun bu hâllerini gördüğümde neredeyse ona acıyorum. Yine de benim delirdiğimle ilgili söylentiler yayarken aklından ne geçiyordu. Korkunç... Amcam aşağılık bir insan.

HORATIO
Lordum, size bir kez daha söylüyorum, bu kral hazretlerinin bir propagandası değil. Ne yazık! Sizin hiçbir şeyden haberiniz yok mu? Üniversitede yayılan söylentiler o kadar basit değil. Ah, size bundan daha fazlasını anlatamam.

HAMLET
Ne oldu? Niçin ses tonun, sanki bana önemli bir şey söylemek istiyormuşsun gibi ciddileşti? Amcam senden ne söylemeni istedi? Davranışlarımı düşünmeye teşvik etmeni falan mı istedi? Öyle mi?

HORATIO
Tekrar söylüyorum. Kral hazretleri mektubunda sadece sizinle sohbet edecek bir arkadaş olmamı istediğini yazmışlardı, o kadar. Kral hazretlerinin, benim size gelip bu korkunç söylentileri anlatacağıma dair en ufak fikri olduğunu kesinlikle sanmıyorum.

HAMLET
Öyle mi dersin? Hayır, haklı olabilirsin. Eğer amcam böyle bir dedikodu yaymış olsaydı seni yanıma çağırmak gibi bir aptallık etmezdi. Sen gelir gelmez her şeyi açık ederdin. Amcam yapmadıysa bu kimin işi olabilir ki? Bilemiyorum. Her halükârda, delirdiğimi söylemeleri çok korkunç. Şu an

öyle bir ıstırap içindeyim ki delirseydim daha bahtiyar olacaktım sanırım. Neyse, bunu daha sonra konuşalım. Horatio, söylentiler bu kadar mı? Nedense devamı varmış gibi görünüyor. Anlat lütfen. Ben iyiyim. Sorun yok.

HORATIO
Ne olursa olsun söylemek zorunda mıyım?

HAMLET
Tanrı aşkına! Konuyu açan sendin ama şimdi gelmiş böyle korkakça konuyu dağıtıyorsun! Wittenberg'de böyle homurdanıp sonra şatafatlı sözler söylemek moda mı oldu?

HORATIO
Anlatıyorum öyleyse, Horatio'nun samimiyetine böyle hakaret edecekseniz eğer... Söyleyeceklerimi soğukkanlılıkla dinlemenizi rica ediyorum. Saçma, önemsiz bir söylenti bu sadece. Bendeniz Horatio, başından beri böyle çirkin söylentilere itimat etmiyorum.

HAMLET
Neyse ne, umurumda değil. Canım sıkılmaya başladı. Senin de böyle gergin konuştuğuna ilk kez şahit oluyorum.

HORATIO
Anlatıyorum. Söylentiye göre, yakın bir zamanda, Elsinore Kalesi'nde bir hayalet göründüğü...

HAMLET
Yine korkunç bir söylenti! Horatio, sen ciddi misin? Kahkahayı basıvereceğim şimdi. Saçmalık bu. Wittenberg Üniversitesi iyice düşmüş. Şu eşsiz bilimsel düşünce dedikleri şeye ne oldu? Son zamanlarda üniversitelerde drama ça-

lışmalarının popüler olduğunu duymuştum; içlerindeki kıt akıllı, aptal tiyatro öğrencileri böyle kötü bir oyunu tertip etmiş olmalılar. Gerçekten, hayalet gibi bir hikâye ne kadar da kıt bir hayal gücünün eseri. İnsanlar bunu ilginç bulup yaygara koparıyorsa son zamanlarda üniversitenin de kalitesi iyice düşmüş demektir. "Hayalet ve Hamlet'in Deliliği", üç kuruşluk bir oyun için uygun bir başlık. Amcam üniversitenin işe yaramaz olduğunu söyleyip ayrılmamı isterken haklıymış. Onlardan daha akıllı bir adammış meğer. Bu aptal grupla dostluk kurup onlarla hayalet curcunasına katılmak gibi bir işe kalkışsaydım şayet, bu kez gerçekten aklını kaçırırdı. Biraz daha mantıklı bir söylenti çıkaramazlar mı?

HORATIO
Ben bunlara inanmıyorum. Yine de eğitim aldığımız okul hakkında böyle kötü konuşmayın lütfen. Bu beni biraz rahatsız ediyor.

HAMLET
Özür dilerim. Sen istisnasın. Amcam bile sadece senin hakkında iyi konuşuyor. Sadık bir adamdır diyor. Zahmet edip Wittenberg'e kadar gitmemdense sadece seni buraya çağrılmanın daha iyi olacağını söyledi. Ben gerçekten üniversiteye gitmek istemiyordum zaten, sadece seni görmek istiyordum.

HORATIO
Sadakatim üzerine size yemin ederim. Size karşı gelmek için söylüyormuşum gibi gelebilir ancak şu anda dolaşan bu çirkin söylentiler kesinlikle bizim üniversitemizden çıkma-

dı. Eğitim aldığımız okulun onuru için bunu belirtmek isterim. Bu söylenti Elsinore Kalesi'nden başlayıp yavaş yavaş tüm Danimarka'ya yayılarak sonunda yurtdışındaki üniversitemizin öğrencilerinin kulağına kadar geldi. Son derece nezaketsiz, çirkin söylentilerden dolayı ben de şu günlerde depresyondaydım. Lord Hamlet, gerçekten bugüne kadar bu söylentilerden hiç haberiniz yok muydu?

HAMLET
Böylesine gülünç bir şeyden nasıl haberim olabilir? Hatta bu kadar geniş bir çevreye yayılmış olduğunu duymak bile çok ilginç. Daha fazla yayılırsa durumun saçmalığına gülüp geçemeyiz. Amcam ve Poloniusların haberi var mı acaba? Kahretsin, her yerde kulakları vardır kesin. Duymuşlarsa bile duymamış gibi yapıyorlardır, değil mi? Sonuçta entrikacı insanlar. Horatio, söylesene nasıl bir hayaletmiş bu? Biraz ilgimi çekmeye başladı.

HORATIO
Ondan önce, size açıkça sormak istediğim bir şey vardı. İzniniz olur mu?

HAMLET
Horatio, senden korkmaya başladım. Çabuk söyle. Ne olduğu umurumda değil, hadi söyleyiver. Böyle fazla ciddiyete bürünmeye devam edeceksen seninle olan dostluğumuzu bozmak isteyeceğim gibi görünüyor.

HORATIO
İzninizle söylüyorum. Anlattığımda kulağa önemsiz gelecek belki de. Büyük ihtimalle gülmekten kırılacak ve konuyu böylece kapatacaksınız. Ben de tüm bu saçmalıklar

hakkında daha rahat hissetmeye başladım bile. Yine de emin olmak için bir şey sormak istiyorum. Şu anki kralın dürüstlüğüne inanıyor musunuz?

HAMLET
Beklenmedik bir soru. Cevap vermesi biraz zor. Beni sıkıntıya soktun. Ne desem ki? Zahmetli bir soru. Bir şey fark eder mi? Ne düşündüğüm bir önemi yok, öyle değil mi?

HORATIO
Hayır, olmaz. Cevabınızı açıkça duymazsam bu şartlar altında ben de hiçbir şey söyleyemem.

HAMLET
Çok katısın. Değişmişsin. Daha inatçı olmuşsun Horatio. Eskiden böyle değildin. Pekâlâ, her neyse. Cevap veriyorum. Böyle bir şeyi neden şimdi soruyorsun ki? Amcamın hoş olmayan özellikleri vardır ancak yine de o kadar da kötü biri değildir. Onun dürüstlüğüne güvenip güvenmediğimi soruyorsan eğer, bu biraz sıkıntılı bir konu. Amcam hakkında kötü dedikodular mı var? Pek çok insan onun hakkında konuşuyor olmalı. Ne olursa olsun bu seferki biraz tatsız. Tabii ki amcamın kendi başına karar verdiği bir şey değil bu. Böyle bir şey yapamaz. Polonius başta olmak üzere çok sayıda lorddan oluşan konsey karar verdi buna. Şu anda tahta çıkacak kadar cesur değilim. Görünen o ki son zamanlarda Danimarka zor bir süreçten geçiyor. Norveç ile bir savaş ne zaman patlayacak, kimbilir? Benim hâlâ kendime güvenim yok. Amcamın tahta çıkması beni aksine rahatlattı. Gerçekten. Bir süre daha arkadaşlarımla gönlümce şakalaşıp eğlenmek istiyorum. Benim için önemli değil. Her şeyden

önce, bizim bir amca yeğen ilişkimiz var. O benim en yakın akrabalarımdan biri. Biliyorum, bazen amcama bencilce şeyler söylüyorum. Rahatsız edici de konuştuğum oluyor. Onu küçümsüyorum da. Bilerek huysuzlaşıp düzgün cevap vermediğim zamanlar da oldukça fazla. Yine de tüm bunlar amca yeğen arasındaki şeyler. Şımarık bir çocuk gibi davranıyor olabilirim ama bunu onun yanında kendimi rahat hissettiğim için yapıyorum. Amcamın bunu anladığını düşünüyorum. Nihayetinde amcama güveniyorum. O iyi bir amca. Biraz korkak olabiliyor. Öyle ahım şahım siyasi becerileri de yok. Ayrıca özünde yaşlı keçiden başka bir şey olmaması beni hayal kırıklığına uğratıyor. Kendini olduğundan farklı kılmak için her türlü çabayı göstermesine rağmen gerçek kişiliği, bir kralın imajına uymuyor. Yazık! Ona baba diye seslenmemi istedi ancak bunu yapamam. Ayrıca annem de tatsız bir karar aldı. Herkes, Hamlet kraliyet ailesinin temelini güçlendirmek adına yapılacak en iyi şeyin bu olduğunu söylediği için, annem de kabul etmiş gibi görünüyor; ancak geçekten yapılması gereken şey bu muydu? Artık yaşlandıklarından, sadece beraber çay içip kurabiye yemek gibi bir düşünceyle evlenmişlerdir muhtemelen. Doğal olarak bu durum beni utandırıyor ama yine de üzerine pek düşünmemeye çalışıyorum. Elden bir şey gelmez, değil mi? Bir evlat olarak, ebeveynlerinin işini edepsizce gözetlemek affedilmez bir ahlaksızlıktır. Böyle aşağılık bir evlada insan bile denemez. Haksız mıyım? Bir süredir dayanılmaz acılar çekiyordum; ancak son günlerde üzerine düşünmemeye çalışıyorum. Dünya sadece benim sevdiğim ve nefret ettiğim şeylere göre dönmüyor. Sanırım kendi işlerini kendilerine bırakmaktan başka çarem yok, değil mi? Cevabım bu kadar.

Duygularım oldukça karışık; ancak şunu söyleyebilirim ki amcam kötü bir insan değil. Sadece bundan eminim. Biraz entrikacı olabilir belki ama kötü bir adam olamaz. Başka ne diyebilirim ki?

HORATIO
Teşekkür ederim, Lord Hamlet. Bunları duymak beni gerçekten rahatlattı. Lütfen bundan sonra da kralımıza güvenmeye devam edin. Ben de şu anki kralımızdan memnunum. Kendileri kültürlü bir insan. Samimi bir beyefendi olduğu kanaatindeyim. Lord Hamlet, az önce belirtmiş olduğunuz düşünceleriniz bana yüz kat cesaret verdi. Şükranlarımı sunarım. Hâlâ eskiden olduğunuz gibi açık sözlüsünüz. Masumiyetin yargısında kasvet yoktur. Harika, keyfim yerine geldi.

HAMLET
Tatlı sözlerle kandırma beni şimdi, Horatio. Ruh hâlin nasıl da hemen düzeldi! Ne dönek adamsın. Sen de hâlâ, eskiden olduğu gibi umursamazsın. Ee, öyleyse? Diğer söylenti nedir? Ben delirdim, hayalet göründü; sıradaki ne? Fareler mi?

HORATIO
Fareler şöyle dursun, bu ondan bile aptalca. Tam anlamıyla saçmalık. Affedilemez. Danimarka için bir utanç. Lord Hamlet, size söylüyorum. Bu söylenti son derece kaba, çirkin, uygunsuz, alçakça!

HAMLET
Yeter artık. Böyle berbat sıfatları arka arkaya sıralamandan bıktım. Sen de Wittenberg'deki drama topluluğuna mı katıldın?

HORATIO
Aşağı yukarı doğru diyebiliriz. Bir an için, ülkenin geleceği için endişelen vatansever şair rolünü oynamak istemiştim. Artık gerçekten rahatladım. Kral hakkında sizden duyduğum samimi düşünceler beni öylesine mutlu etti ki size karşı daha açık sözlü olabilirim. Lordum, –lütfen gülmeyiniz– etrafta gerçekten gülünç bir söylenti dolaşıyor. Şüphesiz güleceksiniz; ancak tüm Danimarka'ya yayıldığı ve yabancı krallıktaki bizlerin bile kulağına kadar geldiğinden, bunun sadece gülüp geçilecek bir olay olmadığını düşünüyorum. Ciddiyetle idare edilmesi gereken bir konu. Gülmeyin lütfen, bunu size anlatıyor olmam bile fazlasıyla gülünç. Eski kralın hayaleti her gece size görünüp, ölümünün intikamını almanızı istiyormuş.

HAMLET
Bana mı görünüyormuş? Bu çok tuhaf.

HORATIO
Kesinlikle. Böyle bir şey olamaz. Üstelik devamı daha da aptalca. Bu hayalet, "Beni Claudius öldürdü; Claudius, kraliçeme âşık oldu," diyormuş.

HAMLET
Bu rezalet! Âşık mı olmuş? Annemin tüm dişleri takma be.

HORATIO
Bu yüzden gülmeyin dememiş miydim? Dinleyin lütfen, devamı da var. "Kraliçemi çalmak ve onunla birlikte tahtımı da almak için benim şekerleme yapmamı fırsat bilip fark edilmeden yanıma yaklaştı ve kulağımın içine güçlü bir zehir döktü. Dikkati elden bırakmamalıyız. Hamlet,

eğer kalbinde ataya saygı varsa intikamımı kesinlikle almalısın."

HAMLET
Yeter! Hayaletini canlandırıyor olsan bile, babamın ses tonunu taklit etmeyi kes. Ölüleri mezarlarında rahat bırak. Şakanın dozunu biraz kaçırdın gibi.

HORATIO
Özür dilerim. Fark etmeden haddimi aştım. Kesinlikle merhum kralımızın ruhuna olan saygımı yitirmiş değilim. Oldukça gülünç bir konu olduğundan, düşünmeden alay etmekte aşırıya kaçıverdim. Üzgünüm. Lord Hamlet, istemeden keder damarınıza bastım. Ben gerçekten dikkatsiz biriyim.

HAMLET
Önemli değil. Benim de sana o şekilde bağırmam kabalıktı. Cümlelerim bazen ağır olabiliyor, bana aldırma lütfen. Ee, sonra bu hayalete ne oldu? Anlatsana. Kulağa çok garip geliyor.

HORATIO
Öyle. Bu hayaletin her gece başucunuzda dikilip söylediği bu sözlerden dolayı duyduğunuz korku, endişe ve elem nedeniyle sonunda aklınızı kaybetmişsiniz diyen mesnetsiz bir söylenti.

HAMLET
Bu mümkün.

HORATIO
Efendim?

HAMLET
Bu mümkün olabilir. Horatio, kendimi biraz kötü hissetmeye başladım. Korkunç bir söylenti dolaşıyor.

HORATIO
Düşündüğüm gibi, söylemeseydim daha iyi olacaktı sanırım.

HAMLET
Hayır, duymam daha iyi oldu. "Eğer kalbinde ataya saygı varsa," ha? Ha, ha, Horatio bu söylentiler doğru. Ne kadar da safmışım!

HORATIO
Neler söylüyorsunuz böyle? Ciddiye alınacak bir söylenti değil bu. Sizi rahatsız etmek için kasten yapıyorlar. Bunlar haddini bilmez insanların söylentilerinden başka bir şey değil. Tümüyle asılsız.

HAMLET
Anlamıyorsun. Çok öfkelendirdi bu mevzu beni. Sen nereden bileceksin ki? Hangisi daha kötü: temeli olmayan bir hakarete maruz kalmak mı yoksa hakkında açıkça dayanağı olan söylentilerin yayılması mı? Bu söylentilerin kaynağını kesinlikle bulacağım. Böyle insanların ailemle, babamla, amcamla, annemle, benimle hiçbir dayanağı olmadan alay etmesine tahammül edemem. Bunların herhangi bir sebebi olmalı. Gerçekmiş gibi kulaktan kulağa yayıldığına göre, gerçekten mümkün olamaz mı? Eğer herhangi bir dayanağı varsa aksine ben de rahatlarım. Dayanağı olmayan haksız hakaretlere dayanamıyorum. Hamlet kraliyet ailesi halkın alay konusu oldu. Zavallı amcam bile... Tüm gücüyle vazi-

fesini yerine getirmek için çabalamasına rağmen böyle bir söylentinin çıkması... Her şey mahvoldu. Bu affedilemez. Berbat bir durum. Bu konuyu doğrudan amcamla konuşacağım. Onun iyiliği için bu söylentilerin kaynağını bulmalıyız. Horatio, bana yardım edecek misin?

HORATIO
Öyleyse bundan ben sorumluyum. Evet, bu konuyu halletmeyi bana bırakın lütfen. Lord Hamlet, kabalığımı bağışlayın ancak sebepsiz yere canınızı sıkıyorsunuz. Evet, sebepsiz yere. Az önce masumca gülmüyor muydunuz? Baştan sona asılsız, çirkin bir söylenti bu. Kral hazretlerine küstahça sormak hayatta olmaz. Sadece kendisini boşu boşuna rahatsız etmiş olursunuz. Az önce kendisi hakkında söylemiş olduğunuz cümlelere sonuna kadar inanmak istiyorum. Çoktan unuttunuz mu yoksa? Kral hazretlerine güvendiğinizi söylememiş miydiniz? Öylesine söylenen bir söz müydü?

HAMLET
Bir sınırı var, hakaretin de bir sınırı var. Babamın hayalet olup böyle çirkin, cahilce şeyler söyleyeceğini mi düşünüyorsun? Bunların hepsi tam bir saçmalık! Böyle bir durumda ben de gerçekten delirmeyi mi tercih etmeliyim? Buna memnun olurlar sanırım. Horatio, ben huysuzum ve huysuzluk yapacağım da. Anlamıyorsun beni.

HORATIO
Bu konuyu daha sonra sizinle rahatça konuşmak istiyorum. Hizmetkârınız Horatio hayatının hatasını yaptı. Sizi böyle kışkırtacağım aklımın ucundan bile geçmemişti. Lord Hamlet, hâlâ eskisi gibisiniz.

HAMLET
Bu doğru, hâlâ eskisi gibiyim. Her zamanki gibi huysuzum. Senin gibi gamsız olsaydım daha iyiydi. Ancak kendime o kadar hâkim olamıyorum. Aptal yerine konulurken sırıtıp gülebilecek kadar yüce bir adam değilim. Horatio, ceketimi geri ver. Bu sefer de ben üşümeye başladım.

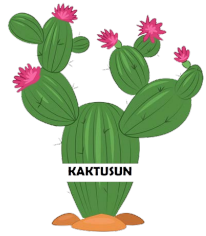
HORATIO
Buyrun, geri veriyorum. Her halükârda yarın sizinle sakince konuşmak istiyorum.

HAMLET
Hay hay, nasıl istersen. Horatio, bana kızgın mısın? Ah, dalgaların sesi duyuluyor. Horatio, bu gece çok daha önemli bir sırrı seninle paylaşmak istiyorum, bana eşlik eder misin? Az önceki söylentiler hakkında daha uzun konuşmak ve sonrasında bana sadece acı veren bir sırrımı anlatmak istiyorum.

HORATIO
Yarın sağlam kafayla konuşsak daha iyi olur. Bu gece için beni bağışlayın lütfen. Ben de sakince düşünmek istiyorum. Ceket de giymiyorum zaten.

HAMLET
Canın nasıl isterse. Senin sorunun, böylesine duygulara kapılan bir insanın içtenliğine inanmıyor olman. O hâlde, hadi gidip rahatça dinlen. Horatio, ben talihsiz bir çocuğum.

HORATIO
Biliyorum. Horatio, her zaman sizin yoldaşınızdır.

DÖRDÜNCÜ SAHNE

(*Kraliçenin oturma odası.*
Kraliçe ve Horatio girer.)

KRALİÇE

Kraldan, seni Wittenberg'den çağırmasını ben istedim. Hamlet'le dün akşam görüşmüş olmalısınız. Nasıldı? İşe yaramazın biriydi, değil mi? Bir anda neden böyle oldu anlamıyorum. Konuşmalarında en ufak bir tutarlılık yok. Hiddetleneceğini düşündüğüm an, birden pervasızca gülmeye başlıyor; güleceğini düşündüğümde ise hizmetkârların önünde hıçkıra hıçkıra ağlıyor. Dahası, krala –sevgili eşime– küfürler savurup eziyet ediyor. Bu çocuğum yüzünden ne acılar çektim bilemezsin. Eskiden ürkek, biraz da çekingen bir çocuktu; ancak bu kadar değildi. İçinden gelirse oldukça acayip soytarılıklar bulur, bizi kahkahalara boğardı. Çok masum bir tarafı vardı. Rahmetli babasının yaşı ilerlediği sırada kucağımıza aldık onu; tabii tek oğlu olduğu için onu epey şımarttı. Benim de biricik oğlumdu, bu yüzden istediği her şeyi yapmasına izin vererek büyüttüm onu; ancak görünüşe göre tüm bunlar onun için iyi olmadı.

Anlaşılan, her iki ebeveyni de yaşlı olan çocuklar, diğerlerinin gerisinde kalıyor. Bir evlat, sonsuza kadar ebeveynlerine güvenip şımarık bir çocuk gibi davranamaz. Hamlet, rahmetli babasına çok düşkündü. Üniversiteye geçtiğinde bile tatillerde kaleye döner, sabahtan akşama kadar babasının odasından çıkmazdı. Çocukken daha kötüydü. Babasını biraz bile görmese hemen surat asar, herkese nerede olduğu sorar, merakla etrafta dolanırdı. Babası beklenmedik bir kalp krizi yüzünden öldüğünde o da muhtemelen ne yapacağını bilemedi. Kral vefat ettikten sonra davranışları değişmeye, durumu kötüleşmeye başladı. Bunu dile getirmeye utanıyorum ancak üstüne bir de benim, Danimarka'nın iyiliğini düşünerek, Claudius'la sadece formaliteden de olsa evlenmem eklenince muhtemelen oldukça üzülmüş olmalı. Düşününce bu çocuğa acıyorum. Yaptıklarının anlaşılabilir olduğuna inanıyorum. Tüm bunlara rağmen, sonuçta o Danimarka'nın prensi Hamlet. Yakında tahtı devralmak zorunda olan kişi. Anne babası yanından bir süre ayrıldığı için ağlayıp huysuzlaşırsa her şeyden önce hizmetkârların alay konusu olacaktır. Şu an onun için önemli bir süreç. Claudius'la evlenmiş olsam da başka bir kaleye gittiğim falan yok. Eskiden olduğu gibi, öz annesi olarak Hamlet ile yaşamaya devam edeceğim. Üstelik şu anki kral da yabancı değil, Hamlet'in yakın olduğu amcası. Bu yüzden şu sıralar göstermiş olduğu kıskançlıktan biraz kurtulabilirse her şeyin uyum ve barış içinde devam edeceği kanaatindeyim. Claudius eskisi gibi uçarı davranmıyor artık, eski kralın başarılarıyla yarışır işler yapmak için elinden geldiğince çabalıyor. Hamlet için de son derece endişeli. Gerçek babası olmadığı için çeşitli çekinceleri olmalı. İkisinin ara-

sında arabuluculuk yapmak beni huzursuz etmeye başladı. Hamlet artık düpedüz amcasını alaya alıyor; bu böyle olmaz. Artık baba oğul olduklarından, hiç değilse Hamlet de görgü kurallarına biraz daha dikkat etmek zorunda. Artık o eski Yaşlı Keçi değil. Şu an Danimarka için kritik zamanlar. Norveç'in yakında sınırlarımıza asker göndereceğine dair söylentiler bile dolaşıyor. Böyle önemli bir zamanda olacak iş mi bu? Eğer Hamlet bizi kabullenirse, Elsinore Kalesi'ndeki insanların kalpleri iyileşecek, kral da rahatlayacak ve dikkatini yabancı ülkelerle olan müzakerelere verebilecek. Aptal çocuk. Danimarka'nın prensi olduğunun farkına varmalı artık. Yirmi üç yaşında olmasına rağmen çocuk gibi sürekli merhum kralın ve annesinin peşinden koşuşturuyor. Horatio, sen bu yıl kaç yaşında olacaksın?

HORATIO
Yirmi iki olacağım efendim.

KRALİÇE
Öyle mi? Hamlet'in senden bir yaş büyük olduğunu biliyordum. Gerçek tam tersi ama. Sen beş yaş daha büyük görünüyorsun. Bedenin sağlıklı duruyor, okul notlarının da iyi olduğunu duydum. Hepsinden önemlisi davranışların mütevazı. Anne baban afiyettedirler umarım?

HORATIO
İlginiz için teşekkür ederim. Eskisi gibi kırsaldaki kalemizde kaygısızca geçinip gidiyorlar. Merhametli yönetiminiz sayesinde...

KRALİÇE
Anneni kıskanıyorum. Böyle bir oğlu olduğu için ne kadar

mutludur kimbilir? Seninle karşılaştırıldığında Hamlet'in bu koşullar altında artık geleceği için umut olmadığını hissediyorum. Önemsiz şeylere canını sıkıyor, ağlıyor, huysuzlaşıyor...

HORATIO
Sözlerinize karşı çıkıyormuşum gibi görünmek istemem kraliçem; ancak Hamlet –yani prens hazretleri– hayır, Lord Hamlet kesinlikle öyle söylediğiniz gibi aşağılık bir şahıs olamaz. Kendisi benim saygı duyduğum tek insandır. Bense önemsiz, kaygısız biriyim. Lord Hamlet beni hatalarım yüzünden hep azarlar. Hamlet'i çok seviyorum, bu yüzden karşısındayken kendimi yetersiz hissediyorum. Lordum çok zeki olduğu için ben daha konuşmaya başlamadan ne söylemek istediğimi anlıyor. Dürüst olmak gerekirse bazen bu durumla başa çıkamıyorum.

KRALİÇE
Bu onun pek iyi bir yönü değil kesinlikle. Arkadaşını koruma istediğini anlıyorum ancak onun bir kusurunu alıp övmene gerek yok. Küçüklüğünden beri insanların yüzlerini okuyabilmekte iyiydi. Bu, onun huysuz mizacının kanıtıdır. Şerefli bir adamın buna ihtiyacı yoktur.

HORATIO
Yine sözlerinize karşı geliyormuşum gibi olacak ancak böyle küçük küçük şeyler için Lord Hamlet hakkında kötü konuşmanız hiç doğru değil. Annemin benden önce odasına çekildiği hiç olmamıştır. Ben yatana kadar uyanık kalmıştır hep. Önce yatmasını söylesem bile, "Sen yalnızca benim oğlum değilsin, yakında şerefli kralımızın maiyetinde ola-

cak kişisin. Kral hazretleri için sana göz kulak oluyorum. Bu kutsal güveni kıracak hiçbir şey olmamalı," derdi ve kesinlikle benden önce yatmaya gitmezdi. Benim gibi değersiz bir çocuk bile bu kadar candan sevgi ve saygı görürse işte o zaman işleri titizlikle yapmaya istekli olmaya başlayacaktır. Kraliçe hazretleri, Lord Hamlet'i kötülemekte çok ileri gidiyorsunuz. Bu şekilde, lordun sırtını yaslayacak bir dayanağı olmayacaktır. Kraliçe hazretleri, az önce Lord Hamlet'in Danimarka'nın prensi olduğunu siz söylediniz, unuttunuz mu yoksa? Lord Hamlet Danimarka'nın prensidir. O yalnızca kraliçenin oğlu değildir. Bizlerin, bundan sonra, hayatlarımız uğruna korumamız gereken efendimizdir. Lütfen lorduma daha fazla özen gösterin.

KRALİÇE

Vay, vay. Senden böyle bir talep alacağımı hiç beklemezdim. Hamlet'e candan bağlılığını anlıyorum ancak hâlâ pek toysun. Benimle bu şeklide küstahça konuşmana bundan böyle izin vermiyorum. Bir anne oğul arasında, başkalarının anlayamadığı pek çok durum vardır. Hiçbir şekilde burnunu sokamazsın. Annen de gerçekten bilge bir kadın gibi görünüyor; ancak onun çocuk yetiştirme yöntemi belli ki benimkinden farklı. Yine de ben bile, bu doğru bu yanlış diyemem. Ebeveyn ve çocuk arasındaki meseleleri, kendilerine bırakmak en iyisidir. Bir hizmetkâr ailesinin durumuyla, kraliyet ailesinin durumu arasındaki koşullar oldukça farklıdır, o nedenle anlık bir coşku ile dile getirdiğiniz küstah emirlerinizi bundan böyle affetmeyeceğim. Bu arada, Hamlet sana herhangi bir şeyden bahsetti mi?

HORATIO
Hayır efendim, özel bir şey yok...

KRALİÇE
Birdenbire bu kadar çekilmene gerek yok. Deminki canlılığına ne oldu? Hamlet'e benzemeye başladığını söyleyecekler. Erkeksen eğer dik durup azarlandığında bile çekinmeden açıkça cevap vermelisin. Hamlet bizim hakkımızda kötü konuştu, değil mi? Cevap ver bana.

HORATIO
Şey, sözlerinize karşı çıkmak, ah hayır, sözlerinizle çelişmek... Sözlerinize... Karşı çıkmak...

KRALİÇE
Ne demeye çalışıyorsun? Bir erkeğin böyle korkudan titremesi ne utanç verici şey. Pervasız bir emir olmadığı sürece, sözlerime karşı çıksan bile her şeyi affedeceğim; bu yüzden adam gibi konuş. Hamlet bizim hakkımızda ne söyledi?

HORATIO
Bunun çok üzücü bir durum olduğunu ve ikinize de anlayış gösterdiğini söyledi.

KRALİÇE
Üzücü? Anlayış? Bu çok tuhaf. Hâlâ onu korumaya çalışıyorsun, değil mi? Hamlet sessiz kalmanı mı emretti yoksa?

HORATIO
Hayır, sözlerinize karşı geliyor gibi görünmek istemem ancak Lord Hamlet sessiz kalmamı emretmek gibi korkakça şeyler yapacak bir şahıs değildir. Lordum birinin yüzüne karşı söyleyemeyeceği şeyleri kesinlikle arkasından konuş-

maz. Söylemek istediği bir şey varsa mutlaka yüzüne karşı söyler. Üniversite zamanlarında da öyleydi, şimdi de öyle. Bu yüzden lordum her zaman kaybeden taraf oluyor.

KRALİÇE
Hamlet söz konusu olduğunda savunmaya geçiyor, sesini yükseltiyorsun; ancak bu sadece ona olan yakınlığı kanıtlıyor bana. Hamlet, insanların hatalarını görmezden gelen, konumuna aldırmayan ve cimrilik nedir bilmeyen bir insan olduğundan astları arasında popüler gibi görünüyor.

HORATIO
Kraliçe hazretleri! Ne diyeceğimi bilemiyorum. Artık sizlere cevap veremeyeceğim.

KRALİÇE
Senden bahsetmiyorum tabii ki. Hamlet'in yakın arkadaşısın sen! Sadece Hamlet değil, ben de sana güveniyorum. Seninle bu şekilde konuşurken bazı şeyleri yeni yeni anlamaya başlıyorum. Bu şekilde hemen sinirlenme özelliğin tıpkı Hamlet'e benziyor. Günümüz gençleri, bazı açılardan birbirlerine benziyorlar. Sararıp solmayı bırak; daha açık sözlü ol ve bana dilediğin her şeyi söyle. Hamlet'in başkasının arkasından kötü konuşmayan biri olduğunu ilk kez senden duydum. Eğer bu doğruysa ben bile bundan mutluluk duyarım. Belki de bu çocuğun da beklenmedik, iyi yönleri vardır.

HORATIO
Az önce de söylediğim gibi...

KRALİÇE
Bu kadar yeter. Alt zümreden birinin haddini aşan yönlendirmelerde bulunmasına izin vermiyorum. Siz oğlanlar hemen heyecana kapılıyorsunuz. Hamlet, bizim hakkımızda "üzücü" gibi makul sözler söylemeye nasıl cüret edebiliyor? Alışık olduğumuz oğlumuza benzemiyor hiç. Doğru mu bu sözlerin?

HORATIO
Kraliçem, ben bile sizin durumunuz için üzüntü duyuyorum.

KRALİÇE
Yine başladın. Kendinizden büyüklerle alay etmek ne kötü bir alışkanlık. Neden üzücüymüş benim durumum? Hadi, açıkça söyle! Böyle imalı konuşmalardan nefret ederim.

HORATIO
Affınıza sığınarak söylüyorum. Üzücü bir durum bu; çünkü kraliçem, Lord Hamlet'in gönlünden geçenleri hiç bilmiyorsunuz. Lord dün akşam bana şöyle söyledi: "Böyle genç olduğum için amcama da anneme de çok fazla sorun çıkarıyorum ve onlar için üzülüyorum." Yürekten söyledi bunları. "Amcamın tahtı alması bana ne kadar yardımcı oldu bilemezsin," bile dedi. Lordum, kralımızın sevgisine güveniyor. Belki bencilce konuşuyor ya da rahatsızlık verecek şeyler söylüyor olabilir ancak bunun nedeni amca yeğen arasındaki sevgiden dolayı kendini rahat hissetmesi. "Amcam benim en yakın akrabalarımdan biri. Aksine, kendisine fazla bile güveniyor olabilirim. Amcam bunu anlayışla karşılamalı. Kendi başına sevgimizin nefrete dönüştüğü gibi bir yanlış

anlaşılmaya varması çok tuhaf," dedi. Ayrıca, "Amcamı gerçekten seviyorum," diye de ekledi. Bu sözleri duyduğumda ağlayacak kadar mesut ve müteşekkir hissettim. İçimden, "Yaşasın Danimarka!" diye haykırdım. Lord Hamlet övgüye değer bir prens. Gereksiz yere insanlardan şüphelenmez. Onun yargı gücü, buğday tarlasında esen ilkbahar rüzgârı gibi ılık ve tazeleyicidir. Dur durak bilmez. Tabii ki de öz annesi olduğu için kraliçe hazretleri hakkında da mutlak güven ve gururla konuştu. Bir evlat olarak, evliliğinizi herhangi bir şekilde edepsizce eleştirmesinin en büyük ahlaksızlık olacağını, böyle yaparsa kendisine insan bile denemeyeceğini söyledi.

KRALİÇE
Kime? Kime insan bile denilemezmiş? Bir kez daha, açıkça söyle lütfen.

HORATIO
Oldukça açık konuşmuş olmalıyım. Kraliçe hazretlerinin evliliği hakkında –bir evlat olarak– herhangi bir edepsizce tahminde bulunmaya cüret eden alçakların ölmesinin daha iyi olacağını kastediyordu. Lord Hamlet'in karakteri asildir. Bu çok açık. Dağların arasından akan göl suyu gibi berraktır. Bendeniz Horatio, dün gece lordumdan sayısız değerli ders aldım. Lordum, tüm okul arkadaşlarımız için bir rol modeldir.

KRALİÇE
Aman Tanrım! Sen Hamlet'i bu kadar övünce benim bile yüzüm kızardı. Senin saygı duyduğun, o çocuk değil de başka bir yerlerde Hamlet adındaki şerefli biri olmalı. Oğ-

lumun böyle mertçe, olgunca laflar edecek bir çocuk olduğunu hiçbir şekilde hayal edemiyorum. Niçin onun kusurlarını örtbas etmeye çalışıyorsun? Bir çocuğun karakterini, hayır, zayıf yönlerini, onu doğuran annesi kadar iyi bilemezsin. Çünkü o zayıflıklar, olduğu gibi anneye aittir. Ben kusursuz bir insan değilim. Bir insan olarak sahip olduğum eksikliklerim maalesef oğluma da geçti. Onun hakkında her şeyi –sağ ayağındaki küçük parmağında siyahımsı, deforme olmuş tırnağına varıncaya kadar– biliyorum. Beni sözlerinle aldatmaya çalışıyorsun ancak başaramayacaksın. Bana olayın içyüzünü anlat. Bir şeyler saklıyorsun. Hamlet, az önce bana anlattığın gibi anlayışlı, itaatkâr bir çocuk olsaydı ben de endişe etmeyi bırakırdım ancak buna inanamıyorum. Yine de bana büsbütün yalan söylediğini de düşünmüyorum. Yalan konusunda beceriksiz, saf bir çocuksun. Üstelik bir süredir, o çocuğun dürüst bir tarafı olduğunu tahmin ediyordum. Dün akşam sana o iyi tarafını göstermiş olmalı; ancak sen başka bir şey saklıyorsun benden. Hamlet'in son zamanlardaki davranışlarına bakıldığında hemen anlaşılıyor. Onun gerçek duyguları asla, az önce dediğin gibi kedersiz, hâlinden memnun gibi görünmüyor. Gerçekten sadece aramızdaki kan bağına olan güveninden dolayı şımarık bir çocuk gibi öfke nöbetleri geçirdiğine bir türlü inanamıyorum. Ne dersin, Horatio? Bana olayın özünü anlat. Annesi olarak ona duyduğum sevgiden dolayı şüphelerim artıyor. Hamlet'i bu denli savunman beni yürekten sevindirdi. Nasıl mutlu olmayayım ki? Hamlet'in böyle iyi bir arkadaşa sahip olduğunu bilmek beni mutlu ediyor. Buna rağmen, endişelerim daha da derin bir noktada. Ona acı veren herhangi bir şey varsa açık açık annesiyle konuş-

sun diye tek başıma çırpınmama rağmen, o lafı dolandırıp beni atlatıyor sadece. Annesi olarak Hamlet'in şu an yaşamış olduğu zorlukları birlikte atlatmayı ve kimsenin haberi olmadan çözmeyi diliyorum. Beni anlıyor musun? Anneler aptaldır. Az önce Hamlet hakkında kötü şeyler söylemiş olabilirim; ancak kesinlikle bunları Hamlet'ten nefret ettiğim için söylemiyorum. Bu o kadar bariz ki söylemeye bile utanıyorum ancak bu dünyada en çok o çocuğu seviyorum. Evet, Hamlet'i. Hatta onu çok fazla seviyorum. Tek başına acı içinde kıvranırken onu izlemeye dayanamıyorum. Senden rica ediyorum. Horatio, bana yardım et. Hamlet neden acı çekiyor? Biliyor olmalısın.

HORATIO
Kraliçem, bilmiyorum.

KRALİÇE
Yine böyle...

HORATIO
Hayır, ne yazık ki gerçekten bilmiyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse dün gece büyük bir hata yaptım. Lord Hamlet kesinlikle, kraliçemizin de dediği gibi, yüreğinde özel bir ıstırap taşıyor gibi görünüyordu. Bunu bana anlatmayı çok istiyor gibiydi; ancak ceketimi giymediğimden aşırı üşümüştüm ve aklımı toplayıp dinlemeyi başaramadım. Ne kadar aptalım. Hiç yardımcı olamadım. Yardımcı olmayı bir kenara bırakın, bir de üstüne dün gece büyük bir günah bile işledim. Kraliçe hazretleri, hiç beklenmedik bir şey oldu. Sanki Wittenberg'den tüm o yolu ortalığı karıştırmak için geldim. Bütün gece yatağımın içinde inleyip durdum.

Gözüme bir damla uyku girmedi. Tüm sorumluluk bana ait. Ne pahasına olursa olsun bu konuyu çözeceğim. Bugün, Prens Hamlet ile konuşmayı planlıyorum.

KRALİÇE
Sen neden bahsediyorsun? Söylediğin hiçbir şeyi anlamıyorum. Sözlerin tıpkı bulutlardan dantel yağması kadar anlaşılmaz; ne anlattığın hakkında en ufak fikrim yok. Tüm bunlar ne anlama geliyor? Hamlet'le kavga ettiğinizi mi söylemeye çalışıyorsun? Eğer öyleyse arabuluculuk yapabilirim. Sebepsiz yere, felsefi bir tartışmadan başlamış olmalı. O kadar endişe edecek bir şey yok.

HORATIO
Kraliçem, biz çocuk değiliz. Öyle basit bir mesele değil. Huzurlu bir yuvaya ateş düşürdüm. Ben Yahuda'yım.* Yahuda'dan daha aşağılık bir adamım. Sevdiğim tüm insanlara ihanet ettim.

KRALİÇE
Şerefli bir adamın, bu şekilde aniden ağlamaya başladığını görmek utanç verici. Ne yapmalıyım şimdi? Siz çocuklar her zaman böyle aşırı dramatik bir şekilde mi konuşursunuz? "Yahuda'nın ateşe verdiği gibi" vesaire cümlelerle, sanki bir tiyatro veya bir oyunda gibi ağlayıp gülüp eğleniyor musunuz? Olağanüstü bir oyun gerçekten de! Ne güzel bir ikili oldunuz öyle! Horatio, huzurumdan çekil. Bugünlük seni affediyorum ancak bundan sonra dikkat et.

* Yahuda İskariyot, birinci yüzyılda Yahudilerin yaşadığı Yahudiye Eyaleti'ne, İsa'yı öldürmek için gelmiş Roma lejyonlarına, para karşılığı İsa'nın saklandığı yeri söyleyen Yahudi havari ve din adamıdır. –*çn*

(*Kral girer.*)

KRAL

Burada mıydın? Her yerde seni arıyordum. Ah, Horatio da buradaymış. Harika zamanlama. Bu sabah beni selamlamaya geldiğinde meşgul olduğum için seninle doğru düzgün konuşamadım; ancak seninle tartışmak istediğim birçok şey vardı. Keyifsiz görünüyorsunuz. Sorun nedir?

KRALİÇE

Horatio da şimdi gidiyordu. Yahuda'nın bir yerleri ateşe vermesi hakkında boşboğazlık ediyordu ve şimdi de yetişkin bir adamın nasıl ağladığını gösteriyor bize. Böyle biri işimize yaramaz.

KRAL

Yahuda ateşe mi vermiş? Bunu ilk kez duydum. Horatio'nun bunu söylemesi için bir sebebi olmalı. Kraliçem, hemen sinirlenmeyin. Horatio güvenilir bir adamdır. Daha sonra sakince konuşmaya çalışalım.

HORATIO

Affınıza sığınırım kralım. Gerçekten büyük bir hata yaptım. Kraliçe hazretleri, bir anne olarak gerçek duygularını dile getirdi ve yüreğim dolup taştığından, istemeden ağzımdan uygunsuz şeyler kaçırdım. Beni bağışlamanızı diliyorum. Size çirkin bir görüntü gösterdim.

KRAL

Horatio, bekle. Huzurdan çekilmene gerek yok. Burada kal. Sana söylemek istediğim şeyler var. Biraz daha yakına gel. Yüksek sesle söyleyemeyeceğim bir şey. Gertrude, şaşırıp

kaldım. Anladım, Hamlet'in sinirli olmasının sebebini sonunda anladım.

KRALİÇE
Öyle mi? Düşündüğümüz gibi bizim yüzümüzden mi?

HORATIO
Hayır, tüm sorumluluk bana ait. Ben kesinlikle...

KRAL
İkiniz de neden bahsediyorsunuz? Hadi, biraz sakin olalım. Ben de buraya oturup sakinleşeceğim. Horatio, sen de otur. Seninle konuşmak istiyorum. Az önce Polonius'tan beni şaşkına çeviren bir şey duydum. Aklımın ucundan bile geçmemişti böylesi. Polonius istifa mektubunu sundu. Şimdilik istifasını kabul etmeye karar verdim ancak kraliçem, şaşırmayın. Sakinleşip dinleyin lütfen. Büyük bir sorun var. Ophelia...

KRALİÇE
Ophelia? Anlıyorum. Evet, benim de şüphelerim vardı bu konuda.

KRAL
Ayaklanma Gertrude, hadi gel otur. Oturup sakinleş ve dikkatlice düşünmeye çalış lütfen. Horatio, senin de duyduğun gibi, gerçekten utanç verici bir durum.

HORATIO
Doğruymuş. Tahmin ettiğim gibi bir elebaşı varmış. Ophelia denilen kişi Polonius'un kızı, değil mi? Öyle güzel yüze sahip olasına rağmen hafife alınmamalı. Ne de olsa barış dolu Hamlet Ailesi'ne karşı asılsız, çirkin iftiralar uyduran

ve bırakın Danimarka'yı, Wittenberg Üniversitesi'ne kadar bu söylentileri yayan birine dikkat edilmeli. Bunu yapmasındaki sebep ne olabilir ki? Karşılıksız aşktan duyduğu kin ya da...

KRALİÇE
Horatio, rica ediyorum git artık. Hiçbir şey anlamıyorsun. Mantıksız şeyler söylüyorsun yalnızca. Kral, Ophelia'nın hamile olmasından bahsediyor.

KRAL
Kraliçem! Kendinize hâkim olun. Henüz o kadarından bahsetmedim. Bir erkek olarak, bunlar söylenmesi zor şeyler. Açık açık söylemeniz çok zalimce.

KRALİÇE
Kadınlar, diğer kadınların bedenlerindeki değişimler konusunda hassastır. Ophelia'nın son günlerdeki garip durumunu hangi kadın görse şüphelenirdi. İnanamıyorum... Horatio, anladın mı artık mevzuyu?

HORATIO
Rüya gibi geliyor.

KRAL
Evet, rüya gibi. Bana bile öyle geldi. Yine de burada öylece oturup bir sonuca varmasını izlememiz mümkün değil. Senden bir ricam olacak Horatio. Hamlet'le yakın arkadaş olmalısınız. Bu zamana kadar birbirinize kalbinizi açıp her şeyi konuştuğunuz bir dostluğunuz vardı.

HORATIO
Evet, düne kadar öyle olduğunu sanıyordum ancak şu an ilişkimize olan güvenim artık kalmadı.

KRAL

O kadar karamsar olmana gerek yok. Sakince düşünüldüğünde bu, o kadar da büyük bir olay değil. Bu iki ay içinde merhum kralın cenazesi, benim tahta çıkma kutlamalarım, üstüne de düğünümüz derken kale kargaşa içindeydi. Bu hengamenin ortasında kalan Hamlet tek başına merhum kralı kaybetmenin üzüntüsüne dayanamadı ve onu teselli edecek birini aradı. Bu kişi de Ophelia'ydı. Sanıyorum ki zamanla dağılan kederinin yerini aşk aldı. Hamlet'in şu anda Ophelia'ya karşı ne tür duygular beslediğini kim bilebilir? Muhtemelen, ona beslediği duygular soğumaya başlamıştır bile. Eğer durum böyleyse iş kolay. Ophelia bir süre kırsalda inzivaya çekilirse her şey çözülür. Söylentiler çoktan kalenin içinde yayılmış görünüyor. Polonius da bu konu yüzünden fazlasıyla utanç içinde; ancak ne kadar korkunç bir söylenti olursa olsun altı ay içinde unutulacaktır. Polonius, Ophelia'nın durumunu ustaca idare edecektir, ayrıca ben de elimden gelen her şeyi yapma niyetindeyim. Bu mevzuyu biz hallederiz. Asla Ophelia'nın hayatını mahvedecek bir şey yapmayız. İçin rahat olsun. Her neyse, senden Hamlet'le güzelce konuşmanı isteyebilir miyim? Hamlet'in kalbinin derinliklerinde, yalan barındırmayan o yeri arayıp bulmanı istiyorum. Ona zarar vermek gibi bir niyetim yok.

KRALİÇE

Ne talihsiz bir rol düştü payına, Horatio. Ben olsam reddederdim. Bu Hamlet'in kendi hatası sonuçta; sorumluluğu üstlenip her şeyin üstesinden tek başına gelmeli. Kral, Hamlet'e fazla anlayış gösteriyor gibi. Kralımızın genç bir adam olarak gönül eğlendirdiği zamanlardaki düşünceleri ile günümüz gençlerinin düşünceleri arasında farklar var.

KRAL
Erkeklerin düşüncelerinde geçmişte de günümüzde de bir değişiklik olduğunu sanmıyorum. Göreceksiniz Hamlet yakında benden yürekten özür dileyecektir. Horatio, sen ne düşünüyorsun?

HORATIO
Lord Hamlet'e sormak istediğim şeyler var.

KRAL
Ah, bu iyi. Hamlet'in kalbinin derinliklerindeki yalan barındırmayan yeri iyice ara ve düşüncelerimizi münasip bir şekilde ona ilet lütfen. Sana güvendiğim için rica ediyorum. Hamlet'in İngiltere'den bir prensesi kabul etmesine çoktan karar verildi.

KRALİÇE
Benim de Ophelia'ya sormak istediğim şeyler var.

BEŞİNCİ SAHNE

(*Koridor.*
Polonius, Hamlet girer.)

POLONIUS
Lord Hamlet!

HAMLET
Ah, beni korkuttunuz! Polonius, siz miydiniz? Böyle karanlık bir yerde dikilmiş ne yapıyorsunuz?

POLONIUS
Sizi bekliyordum, Lord Hamlet.

HAMLET
Ne için? Beni ürkütüyorsunuz. Kolumu bırakın lütfen. Horatio'yu arıyorum. Onun nerede olduğunu biliyor musunuz?

POLONIUS
Konuyu başka tarafa çekmeyi bırakın. Lord Hamlet, bu sabah istifa mektubumu sundum.

HAMLET
İstifa mektubu mu? Neden? Yoksa bir sorun mu var? Ne kadar düşüncesizce bir hareket. Şu anda Elsinore Kalesi'nde olmazsa olmaz birisiniz.

POLONIUS
Neden bahsediyorsunuz? Bu zamana kadar o masum görünümlü yüzünüz Polonius'u kandırmayı başarmış olabilir ancak kalede dolaşan o tatsız söylentiler dün sonunda kulağıma ulaştı.

HAMLET
Söylenti? Ah, o konudan mı bahsediyorsunuz? Evet, bu gerçekten de ciddi bir problem. Sizi kandırmak için bir sebebim yok. Ben çirkin bir söylenti duyduktan sonra duymazlıktan gelerek aptalı oynayabilecek bir insan değilim. Gerçekten de bilmiyordum. Bu söylentileri dün akşam ilk kez birinden duyunca şaşkına döndüm ancak sizin bu zamana kadar bilmiyor olmanız daha şaşırtıcı. Kendinizde değil gibisiniz. Dikkatsizsiniz biraz, değil mi? Gerçekten bilmiyor muydunuz? Bu bana doğru gelmiyor. Eğer gerçekten bilmiyor olsaydınız bu durum sorumluluk alıp istifanızı vermenize sebep olurdu, ki sizin durumuzda birinin bilmemesine imkân yok.

POLONIUS
Lord Hamlet, affınıza sığınıyorum ancak akıl sağlığınız yerinde mi?

HAMLET
Bu ne cüret? Saçmalamayı bırakın. Bana bakınca anlaşılmıyor mu? Gerçekten söylentilere inanıyor olamazsınız!

POLONIUS
Ne cüretle böyle yüzsüzce konuşursunuz? Lord Hamlet, lütfen aptala yatmayı bırakın. Sizin gibi bir gencin, delikanlı gibi dürüstçe konuşması daha iyidir. Bu, öylece saklayabileceğiniz bir şey değil. Bunları dün, doğrudan söz konusu kişiden duydum.

HAMLET
Ne? Tanrı aşkına siz neden bahsediyorsunuz? Polonius, bu sözlerinizle çok ileri gitmediniz mi? Kendimi sizin efendiniz ya da ona benzer bir şey olarak görmüyorum ancak sözleriniz, yakın arkadaşlar arasında bile olsa gülüp geçinecek sözler değil. Düşündüğünüz gibi gevşek, korkak bir hovardayım ben. Size en ufak bir yardımda bulunamam; ancak Danimarka uğruna canımı feda etmeye her zaman hazırım. Dışarıdan öyle görünmese bile, Hamlet kraliyet ailesinin geleceği için endişe duyuyorum. Kafamın içi sürekli bununla meşgul. Polonius, sözlerinizle çok ileri gittiniz. Niçin böyle korkutucu ve öfkeli görünüyorsunuz? Küstahlaşıyorsunuz.

POLONIUS
Size saygı duyuyordum. Üzüntüden gözyaşı bile dökemiyorum. Benim yirmi yıldır özenle, bakımını kimselere bırakmadan yetiştirdiğim çocuk bu mu? Lord Hamlet, her şey bir rüya gibi geliyor.

HAMLET
Keyfim kaçtı. Siz de yaşlanmış gibisiniz Polonius. Eski zamanların bilge adamı bile benim delirdiğime inanıyorsa her şey bitmiştir.

POLONIUS
Delilik? Doğru, siz kesinlikle delisiniz. Eski Lord Hamlet hiç bu kadar kötü değildi.

HAMLET
Hepiniz birlik olmuş beni gerçekten delirtmeye çalışıyorsunuz. Polonius, siz bu söylentilere gerçekten inanıyor musunuz?

POLONIUS
İnanıyor muyum? Böyle bir şeyi bana nasıl sorabilirsiniz? Bu kadar yeter, korkakça konuşmayı bırakın.

HAMLET
Korkakça mı? Ne demek korkakça? Niçin korkayım? Fazlasıyla kabalaşmıyor musunuz? Sizden özür dilemek zorunda olduğum bazı şeyler olduğundan dolayı bu zamana kadar sizden son derece çekiniyordum. Şimdi bile size vurma istediğimi bastırarak sizinle konuşmaya devam ediyorum. Buna rağmen siz, beni giderek daha fazla küçümsüyor, görmezden gelemeyeceğim hakaretleri art arda sıralıyorsunuz. Ben de artık daha fazla hoşgörülü olmayacağım. Polonius, açık konuşacağım: siz sadakatsiz bir nazırsınız. Amcamın yalanlarına inanıyor, annemi hor görüyor ve beni gerçekten delirtmeye çalışıyorsunuz. Hamlet kraliyet ailesi için korkunç bir hainsiniz. İstifa mektubunuzu sunmanıza lüzum yok. Derhal gözümün önünden kaybolmanızı istiyorum.

POLONIUS
Görüyorum ki elinizde birçok kozunuz var. Böyle bir tutum sergileyeceğiniz bilge Polonius'un bile aklına gelmezdi. Sizin de söylediğiniz gibi, Polonius gerçekten yaşlanmış.

Ancak etrafta dolanan çirkin bir söylenti daha var. Bunu fırsat bilip bu şekilde yaygara koparark, kendi kötü davranışlarınız hakkındaki söylentileri ikinci plana düşürmeye çalışıyorsunuz. Kendi yanlışlarınızın söylenmesini istememenize rağmen başkaları hakkındaki söylentileri önemli bir olaymış gibi yayıp sonra da "Keyfim kaçtı" ve "Ne yapacağımı bilmiyorum" gibi şeyler söylemek gerçekten zekice bir davranış. Skandal rüzgârının yönünü değiştiriyorsunuz böylece. Kendi problemi olmamasına rağmen Kral Claudius için ne çekilmez bir dert! Ah, acıdı! Lord Hamlet, durun, ne yapıyorsunuz? Bana vurdunuz. Aman tanrım, acıyor. Bir delinin dengi değilim ben.

HAMLET
Diğer yanağınıza da vurayım mı? Yanaklarınız o kadar yağlı ki vurduğuma değdi doğrusu. Sizinle daha fazla konuşmak istemiyorum.

POLONIUS
Bekleyin. Kaçmanıza izin veremem. Lord Hamlet, siz bir korkaksınız. Sizin yüzünüzden ailem dağıldı. Hayatımın geri kalanını kırsala çekilip fakir, köylü bir yaşlı bir adam olarak geçirmek zorundayım şimdi. Zavallı Laertes. Büyük bir hevesle Fransa'ya doğru yola çıkmıştı ama şimdi onu geri çağırmak zorundayım. Bu çocuğun geleceği de zifiri karanlık. Ayrıca o...

HAMLET
Ophelia'yla evleneceğim. Endişe etmenize gerek yok. Polonius, benden bu kadar nefret ediyorsanız ben de size açık konuşacağım. Sizin daha açık yürekli, kültürlü bir adam

olduğunuzu sanıyordum. Daha neşeli, anlayışlı bir insan olduğunuza inanıyordum. Yakında benim müttefikim olabilecek biri olduğunuzu düşünüyordum. Evet, sizden özür dilemek zorunda olduğum şeyler vardı. Bunun hakkında bir gün sakince konuşmaya niyetliydim. Bana yardım etmenizi istemeyi düşünüyordum. Sizin de bildiğiniz gibi, şu sıralar amcamla ve annemle bir türlü düzgün ilişki kuramadığım için bazı sıkıntılar yaşıyorum. Bunu yapmak hoşuma gittiği için bilerek yapıyorum demeye çalışmıyorum, sadece aramızdaki bu ilişki yürümüyor. Yürümesi için özel bir çaba gerekiyor. Bir türlü çıkar yol bulamıyorum. Ne kadar çabalasam da bana acı veren sırrı onlara bir türlü açamıyorum. Tek başıma acı çekiyor, geceleri ıstırap içinde kıvranıyorum. Ne olursa olsun onlara güvenmeyi başaramıyorum. Onlara güvenip içimi açarsam aksine bunun korkunç kötü sonuçlar doğuracağını hissediyor, son zamanlarda onlarla karşılaşmamak için âdeta kaçıyorum. Onlardan korkuyorum. Onların yanında nedense kasvetli ve berbat hissediyorum. Onlarla yüzleştiğim anlarda korkudan tir tir titriyor, hiçbir şey söyleyemez oluyorum. Kötü insanlar olduklarından değil. Benim için endişeleniyorlar. Bunu biliyorum. Belki de beni yürekten seviyorlardır; yine de ben onları sevemiyorum. Onlarla konuşmak istemiyorum. Polonius, son dayanağım olmanız için size güveniyordum. Bir şekilde tüm çarelerim tükenseydi size her şeyi açık açık anlatıp affınızı dilemeyi ve bundan sonra atacağımız adımları tartışmayı planlıyordum. Nedense bizi affedeceğinize dair bir hisse kapılmıştım. Az önce beni durdurup yanınıza çağırdığınızda elim ayağıma dolaştı. İşte o an sonunda geldi diye düşündüm. Tam fırsatı, her şeyi olduğu gibi anlatıyım diye kendimi hazırlıyordum

ki solgun yüzünüzü görünce tüm soğukkanlılığımı kaybettim. Aniden vazgeçip kaçmaya çalışırken, kolumu tutup istifa mektubunuzu çıkararak korkunç şeyler söyleyince başka bir olay olmuş olabilir mi acaba diye merak ettim. Ne olduğunu sorduğumda ve siz de kalede dolaşan söylentilerden bahsedince "Aa, o muymuş?" diye aceleci bir sonuca vardım. Asla, kasten sizi atlatmıyordum. Korkak bir adam değilim.

POLONIUS

Konuşmanız çok zavallıcaydı, lordum. Bahane üretmekte olağanüstü yeteneklisiniz. Yine de Polonius'u artık kandıramazsınız. Kral Claudius ve Kraliçe Gertrude'u bir sorun olarak atfetmeye çalışarak durumu geçiştirmek zorunda mıydınız? Utancınızı gizlemek için onları araç olarak kullanıyorsunuz. Bu bir yanıltmaca. Beni kandırmak için hatalarınızı üstünü örtmeye çalışıyor gibisiniz. Asıl sorun hakkında konuşmak istiyorum ben.

HAMLET

Bundan oldukça şüpheliyim. Böyle ısrarla soruşturmanız size her şeyi daha da dürüst bir şekilde anlatmak istememe sebep oluyor. Düne kadar yalnızca bir derdim vardı: Ophelia. Sadece o. Buna rağmen, dün gece beni mutsuzluğun en uç noktasına ulaştıran başka bir hikâye daha duydum. Size şu anda en büyük endişemin Ophelia olmadığını söylersem eğer, beni rüzgârın yönünü değiştirmekle veya bu durumu utancımı gizlemek için araç olarak kullanmakla suçlayacaksınız ancak asla böyle bir şey söz konusu değil. Dün gece acı içindeydim. Dayanılmaz bir keder hissettim. Yatağımın içinde ağladım. Her şeyin saçma, sinir bozucu, çekilmez olduğunu düşündüm. İki sorunum da tuhaf bir

şekilde birbirine karıştı ve kontrolümden çıktı. En büyük endişem Ophelia değil derken sözlerim size kaba gelebilir; ancak Ophelia konusu aklımdan çıkmazken, üzeri son olanlar yüzünden ortaya çıkan bu korkunç şüphe ile örtüldü; yağmur bulutlarının yükselip aniden belirmesi, süzülüp kümelenmesi gibi, acılarım üç kat, beş kat arttı ve dün gece gerçekten gözümü bile kırpmadım. Delirseydim daha mutlu olurdum. Anlıyor musunuz, Polonius? Kalede bazı dedikoduların dolaştığından bahsettiğinizde bir an için "Acaba Ophelia hakkında mı?" diye düşündüm; ancak bundan çok daha ehemmiyetli başka bir söylentiyle uğraştığım için konudan uzaklaşıp konuşmayı ona getirmeye çalıştım fakat asla kasten aptalı oynamaya niyetim yoktu. "Böyle bir tutum sergilediğimi" söylemeniz beni oldukça rahatsız etti. Size vurmak benim hatamdı. Beni bağışlayın lütfen. Aniden parlayıverdim. Ne olursa olsun, siz de bundan sonra böyle rahatsız edici ifadeler kullanmayın. Ophelia mevzusuna gelecek olursak, o konuda endişelenmenize gerek yok. Evleneceğiz. Olması gereken bu. Ne tür engelle karşılaşırsak karşılaşalım evlenmek zorundayız. Ophelia'yı seviyorum. Bana acı veren şey, ikimizin arasında geçenleri kral ve kraliçeye itiraf etmek ve izinlerini almak zorunda olmamız. O insanlara her şeyi açık açık anlatıp, kendilerinden ricada bulunmak bir türlü içimden gelmiyor. Ölürüm daha iyi. Özellikle, dün akşam kulağıma öyle bir söylenti geldi ki artık onlara içimi dökmek çok daha acı verir oldu. Bir şekilde, bu söylentilerin kaynağını bulmak ve durdurmak istiyorum. Bir yolu olmalı. Bundan eminim. Hissediyorum. Bu söylentiler asılsız olsaydı mutlu olurdum. Bu vesileyle onlardan her gün yapmış olduğum saygısızlıklar için dürüstçe

af dileyip şüphelerimi giderebilir ve karşılıklı gülebilirdik belki de. Her halükârda, bu söylentilerin doğru mu yanlış mı olduğunu soruşturmak istiyorum. İlk işimiz bu. Polonius, anlıyor musunuz? Ophelia konusunda bir süre sessiz kalın lütfen. Sorumsuzca davranmayacağım. Ah, Polonius, ben de biraz cesaretlendim. Bugünden sonra cesur bir adam olacağım. İnsan acılarından kaçamayıp en dibe vurduğunda yeni bir cesaret kazanıyor.

POLONIUS

Sözleriniz bana tehlikeli geliyor. Lord Hamlet, çok gençsiniz. Söylediğiniz sözler bana nedense güven vermiyor. Yeni bir cesaretten bahsediyorsunuz ancak yalnızca cesaretle işler yoluna girmeyecek. Dahası, cesaret kazanan ve bir anlık heyecanla anlamsız, abartılı şeyler söyleyen insanlar; tembel ve samimiyetsiz kişiler olarak kabul edilir. "Acı verici", "yalnızım" ve "yağmur bulutları aniden belirdi" gibi şatafatlı sözler gelecekten beklentileri olan bir adamın ağzından çıkacak laflar değil. Ciddiyetle dinleyemeyeceğim ifadeler bunlar. Çoktan ince ince sakallarınız çıkmaya başlamış bile, çok yazık. Ne zamana kadar toz pembe düşler göreceksiniz acaba? Rica ediyorum biraz kendinize gelin. Şu anki konuşmamızdan Ophelia'nın yalnızca bir anlık zevkinizin aracı olmasını istemediğinizi anlıyorum. Zor zamanlar geçirdiğinizi düşünüyorum. Yine de asıl zorluklar bundan sonra başlıyor. Ben Polonius, elimden geldiğince sizi destekleyeceğim ancak siz de kendinize çeki düzen vermelisiniz; yoksa beni zora sokarsınız. Gerçekten, sizden rica ediyorum, "yağmur bulutlarının yükselip aniden belirmesi" gibi sözleri bundan böyle mümkün olduğunca kullanmamaya çalışın.

Ciddiyetle dinlemek mümkün değil. Ne boş laflar ediyorsunuz öyle. Siz de çok yakında bir çocuğun babası olacaksınız.

HAMLET
Bu yüzden, işte bu yüzden acı çekiyorum. Acı çektiğimde acı çekiyorum diyemez miyim? Neden? Ben her zaman düşündüğümü olduğu gibi söylerim. Dürüstçe konuşurum. Gerçekten yalnız hissettiğim için yalnız olduğumu söylüyorum. Cesaretlendiğim için cesaretlendim diyorum. Ne bir taktik var ne de bir yalan. Bunlar en iyi ifadelerim. "Yağmur bulutlarıyla örtüldü" sözlerim size abartılı, beceriksiz bir benzetme gibi gelebilir; ancak benim için apaçık görünen bir gerçek bu. Yüreğimde hissettiğim bir şey. Gerçek diyebiliriz sanırım. Ophelia'yla kan bağınız olduğu için sizi de aynı şekilde seviyordum bu yüzden rahatlayıp gerçeklerimi olduğu gibi size de iletmeye çalıştım. Peh! Gerçekten insanlara aşırı güveniyorum. Kendimi âşka fazla kaptırdım.

POLONIUS
Kimin umurunda ki, Lord Hamlet? Dünya bir felsefe sınıfı değil. Kusura bakmayın ama siz de erdemli, bilge bir filozofu oynamaya çalışıyorsunuz gibi geliyor bana. Siz "aşk", "gerçeklik", "yağmur bulutları" gibi kelimelerle bilge bir adamın konuşmalarını taklit etmeye çalıştığınız sırada, Ophelia'nın karnı an ve an büyüyor. Apaçık olan gerçek yalnızca bu. O söylediğiniz, "sizi seviyorum" ya da "sizin yanınızda güvende hissediyorum" sözlerinize biraz bile minnettar değilim. Aksine, rahatsız oldum. Şu an sadece Ophelia hakkında...

HAMLET
Bu yüzden, işte bu yüzden, ah, anlamıyorsunuz. Beni anla-

mıyorsunuz. O konuda içiniz rahat olsun. Acı çekme nedenim...

POLONIUS
"Acı çekiyorum" gibi cümleler kullanmayın. Tüylerim diken diken oluyor. Bu cümleyi sürekli tekrar edip duruyorsunuz. Acı çeken sadece siz değilsiniz. Benim ailem de sizin yüzünüzden darmadağın oldu. İstifa mektubumu çoktan sundum. Yarın bu kaleden ayrılmak zorundayım. Durum çok kritik. Bana yardım etmenizi istiyorum, Lord Hamlet. Her şeyden önce sizin ve Polonius ailesinin iyiliği için atılacak tek bir adım var. Ben de dün gece uyumadan bunu düşündüm. Ne yapmamız gerektiğini biliyorum. Lord Hamlet, bana yardım etmenizi istiyorum.

HAMLET
Polonius, aniden değiştiniz. Ne oldu? Benim gibi deneyimsiz birinin size yardım etmesi imkânsız. Benimle alay etmeyin. Rüya görmüyorsunuz, değil mi?

POLONIUS
Rüya? Doğru, rüya olabilir. Yine de bu son umudum. Lord Hamlet, Polonius'un sadakatine güveniyor musunuz? Hayır, bunun önemi yok. Saçma bir şey söyledim. Lord Hamlet, Adaleti sever misiniz?

HAMLET
Beni korkutuyorsunuz. Aniden romantiklere benzemeye başladınız. Ters yüz oldunuz sanki. Bu sefer, ben gerçekçi olacağım gibi. Ağzınızdan "adalet" ve "sadakat" gibi sözler duyacağımı düşünmezdim. Tanrı aşkına, ne oldu size? Başınızı neden böyle eğiyorsunuz? Ne düşünüyorsunuz?

POLONIUS
Lord Hamlet, ben kötü bir insanım. Korkunç şeyler düşünüyordum. Kızımın mutluluğu için krala bile ihanet edebilecek bir insanım. Her şeyi size açık açık anlatacağım. Ah, olamaz. Horatio geliyor.

(*Horatio girer.*)

HORATIO
Lord Hamlet, kalpsizsiniz, çok kalpsiz! Beni utanç içinde bıraktınız. Hiçbir şey söylemediniz... Kalpsizsiniz. Gerçi, dün akşam ben de hatalıydım. Gereksiz konulardan bahsettim ve üşüdüğüm için konuşmanızı iyi dinleyemedim. Bu benim hatamdı ama artık biliyorum. Lord Polonius, şu anda olanlar gerçekten akıl almaz. Büyük bir endişe duyuyor olmalısınız. Peki Lord Hamlet, Tanrı aşkına, niyetiniz nedir? Bu şartlar altında, en önemli konu sizin niyetinizin ne olduğu.

HAMLET
Kendi kendine, nasıl böyle bir sonuca vardın? Her zamanki gibi düşüncesizsin. Neden böyle yaygara koparıyorsun? Seni utanç içinde bıraktığımı hatırlamıyorum.

HORATIO
Hayır, hayır... Bilmezlikten gelmeniz bir işe yaramaz. Çünkü az önce kral hazretlerinden her şeyi öğrendim. Hayır, bu gülünecek bir mesele değil; üzerinde dikkatle düşünmemiz gereken bir konu.

HAMLET
O hâlde sen neden pis pis gülüyorsun? Benimle alay edemezsin. Tanrı aşkına, ne duydun?

HORATIO
Yüzünüz nasıl da kızardı, buna rağmen hâlâ bilmezlikten geliyorsunuz. Bu durum beni utandırıyor, rahatsız ediyor ve gülmekten kendimi alamıyorum.

HAMLET
Canın cehenneme. Nihayet öğrendin ha! Lanet herif, hadi gel!

HORATIO
Pekâlâ, geliyorum. Eğer dövüşecekseniz size kaybetmeye niyetim yok. Bu nasıldı bakalım! Peki ya bu?

HAMLET
Hiçbir şey bu daha, hiçbir şey! Lanet herif, çocuk oyuncağısın. Baksana, boğazını böyle sıktığımda ne garip bir inilti çıkıyor!

POLONIUS
Lütfen durun, kesin şunu. Nedir bu? Birdenbire koridorda dövüşmeye başlamanız ne kadar lakayıt. İkiniz de eşek şakasını bırakın lütfen. Ne oldu anlamıyorum. İkiniz de kahkahalarla gülerken bir anda ne oldu da kavgaya tutuştunuz? Rica ediyorum kesin şunu. Şu an eşek şakalarının hiç sırası değil. Birbirimize karşı biraz daha saygılı olalım. Hadi, ölçüsüz davranışları bırakın. Lord Hamlet, Tanrı aşkına ne yapıyorsunuz? Burayı üniversiteyle karıştırdınız herhâlde.

HAMLET
Polonius, anlamıyorsunuz. Biz, duygularımızı ifade edemediğimiz utanç verici anlarda böyle şakasına dövüşürüz. Böyle yapmazsak eğer işler kontrolden çıkar, değil mi?

HORATIO
Aynen öyle. Beni çok iyi kandırdınız. Lord Hamlet, çok kalpsizsiniz.

HAMLET
Tam olarak öyle değil. Bu kargaşa için çeşitli nedenlerim vardı. Ha ha!

POLONIUS
Neden gülüyorsunuz öyle? Ne kadar görgüsüzce. Bütün bunlar çok gereksiz. Durum gerçekten basit. Horatio, biraz daha yaklaşın. Bakın, ceketinizin ucu yırtılmış. Sizler, gerçekten barbarlığı bırakmalısınız. Bizim Laertes'i serseri sanardım ama sizin kadar değilmiş. Lord Hamlet, hadi sakinleşin. Bu ciddi bir durum. Şimdi gülüp eğlenmenin zamanı değil. Horatio, bundan sonra siz de bizim yanımızda yer almalısınız. Şu andan itibaren, üçümüzün de birbirimize danışmasını istiyorum. Ne oldu? Horatio, az önce kraldan neler duydunuz? Lütfen bize anlatın. Bugünden itibaren Lord Hamlet'in bir müttefikiyim, bu yüzden bana güvenin ve her şeyi anlatın. Kral size ne söyledi?

HORATIO
Şaşırdığını ve bunun bir rüya gibi olduğunu söyledi.

HAMLET
Sonrasında hakkımda kötü şeyler de söyledi, değil mi?

HORATIO
Bu kadar önyargılı olmayın. Kral durumu gayet iyi biliyor. Gerçi, bundan emin değilim. Her halükârda çok şaşkın.

POLONIUS
Söylediklerinizden hiçbir şey anlamıyorum. Lütfen daha açık konuşun. Kralın görüşü nedir?

HORATIO
Ee, şey, ee... Kral çok eski kafalı. Bu çok komik... Hayrete düştüm resmen. Lord Hamlet'in düşüncelerini anlayabiliyorum ancak kral onun hakkında öyle yanlış fikirlere kapıldı ki hayretler içerisinde kaldım. Yanından hürmetle ve saygıyla ayrıldım ama şimdi düşününce, durum son derece korkunç.

HAMLET
Anladım. Hiçbir şekilde beni affetmeyeceğini söyledi, değil mi? Beni İngiltere'den bir prensesle evlendireceğini söyledi, öyle değil mi? Biliyorum.

HORATIO
Bu doğru. Hayır, daha da kötü aslında. Lord Hamlet'in Ophelia'ya karşı olan duygularının yavaş yavaş soğumuş olması gerektiğini düşündüğünü bile söyledi. Bu yüzden Ophelia'yı taşraya göndererek her şey yoluna girene kadar onu orada saklayacak. İnsanların dedikodularının iki ay süreceğini söyledi... Ya da beş ay, hayır altı mıydı acaba? Her neyse, bu konu hakkındaki görüşleri bu yöndeydi. Durumu daha da beter hâle getirmeyecekmiş. Tabii ki kral da bunları kötü niyetle söylemiyor. Hepsi bu kadar, umarım onu yanlış anlamazsınız. Kral sadece yanlış bir fikre kapıldı. Her halükârda, Lord Hamlet'e iyi dileklerini iletmemi emretti. Kraliçe nedense kendi kendine gülüyordu. Lord Hamlet'in duygularını çok iyi biliyor gibi görünüyordu. Bu

yüzden durumunuz hiç de umutsuz görünmüyor. Bu şartlar altında danışmanız gereken kişi kraliçedir. Kraldan istemek faydasız. Başından beri umut yoktu. Demek istediğim kral olaylara eski kafayla yaklaşıyor.

HAMLET

Horatio, aklından geçen her şeyi dile getirmeyi bırak. Bu eskinin yeninin sorunu değil. Hedonistler her zaman böyledir. Amcam bu dünyadaki mutluluğa inanıyor. Amcam gibi biri için pek tabii bir görüş. Bu kadarını en başından beri biliyordum. Sorun da burada. Bana acı veren nokta bu. Teslim olmak mı kaçmak mı, adil ve dürüst bir savaş mı yoksa aksine yalandan uzlaşma, aldatma ve yatıştırma mı, olmak ya da olmamak* mı? Hangisi daha iyi bilemiyorum. Bilmemek bana acı veriyor.

POLONIUS

İki defa! "Acı verici" kelimesini iki defa kullandınız. Bu tür abartılı felsefi sözler söylemeniz, anlamsız iç çekmeleriniz sizi yeteneksiz bir oyuncunun taklidi gibi gösteriyor ve size gerçekten hiç yakışmıyor. Kralın söyleyeceklerine ben bile hazırdım. Soğukkanlılığınızı kaybetmeyin. Polonius, Kralın alacağı tedbirleri biliyordu. Bu nedenle ben de istifa mektubumu sundum. Şu anda itimat etmemiz gereken tek kişi sizsiniz Lord Hamlet. Benim de bazı fikirlerim var. Horatio, siz de bize katılın. Her şey Lord Hamlet için. Öyleyse Horatio, yemin edin. Bundan sonra anlatacaklarımı asla başkalarına anlatmayacağınıza dair yemin edin.

---

* "To be, or not to be", William Shakespeare'in oyunu "Hamlet"te, Prens Hamlet tarafından söylenen bir cümledir. Metinde de İngilizce olarak geçmektedir. *–çn*

HORATIO
Ne oldu size, Polonius? Birdenbire ciddileştiniz.

POLONIUS
Her şey Lord Hamlet için. Yemin edecek misiniz?

HORATIO
Yemin ederim, yemin ederim. Sadece söylediklerinizi birbiriyle tutarsız ve ani olduğu için şaşırdım. Yemin ederim. Eğer Lord Hamlet içinse ne kadar kötü olursa olsun her şeyi yaparım.

POLONIUS
Size güveniyorum. Peki o zaman söylüyorum. Lord Hamlet, az önce size anlatmaya çalışıyordum ancak Horatio geldiğinde sözlerim kesintiye uğradı. Aslında Polonius şu sıralar kale içinde dolaşan başka bir karanlık söylentiye inanıyor.

HAMLET
Ne? İnanıyor musunuz? Ahmaksınız! Siz çıldırmışsınız. Ya da belki de bu tatsız söylentilerle kralı tehdit etmek ve Ophelia'yı eşim olması için zorlamak gibi aşağılık ve alçakça bir art niyetiniz var. Alçakça, çok alçakça! Polonius, az önce siz söylemiştiniz "Kızımın mutluluğu için krala bile ihanet edecek bir adamım, kötü bir adamım," diye. O zaman ne demek istediğiniz hakkında hiçbir fikrim yoktu ancak şimdi çok iyi anlıyorum. Polonius, siz korkunç bir insansınız.

POLONIUS
Hayır! Yanılıyorsunuz. Duygularım değişti. Size her şeyi en başından anlatayım. Merhum kralın hayaletiyle ilgili dedi-

koduyu daha yeni duydum. Bunun büyük bir sorun olduğunu düşündüm. Yakın zamanda kralla da görüşüp uygun önlemler almayı planlıyordum ancak bugünlerde nedense kralın ruh hâlinin kasvetli olduğunu gözlemledim. Bilmiyorum neden ama kendisine danışmaktan çekindim. Sizinle açık konuşayım. Yavaş yavaş kraldan şüphe etmeye başladım. "Katiyen!" diye düşünsem de kralın hâlini görünce elimde olmadan nahoş, kötü duygular hissediyordum. Bu duygularımı kimseye söyleyemedim ve tek başıma kalbimde sakladım. Bu meselenin kendiliğinden aklanıp çözüleceği günü bekliyordum. "Umarım yalnızca benim yersiz endişemdir," diye gizliden gizliye dua ediyordum; ancak şimdi, kızım için o kadar endişe duymaya başladım ki birden aklıma korkunç bir düşünce geldi. Az önce Lord Hamlet'in de söylediği gibi, haince bir şey düşündüm. Lakin Polonius sadakatsiz bir nazır değil. En azından buna inanın. Sadece bir anlığına aklımdan geçti. Bütün gece uyanık kalarak bunu düşündüğümü söylemem bir yalandı. O kadar heyecanlandım ki kalbimden bile geçmeyen yapmacık laflar ettim. Yaşlıların, konu çocuklarına gelince Lord Hamlet gibi abartılı sözler söyleyesi geliyor. Bir an için, sadece bir an için, düşündüm bunu; ancak hemen sonrasında, bu fikrin alçaklığıyla tir tir titredim ve bu sefer tam tersine Adalet'in ruhuna sırılsıklam âşık oldum. Karşı konulmaz bir şekilde sevdalandım. Ophelia meselesinden ziyade, ilk önce bu uğursuz söylentinin doğru olup olmadığını öğreneceğim. Bu işin nazırlık vazifem, hayır, insanlık vazifem olduğunu anladım. Şimdi ikinizin de müttefikiyim. Bugünden itibaren, ben de gençlerin grubuna katılmak niyetindeyim. Gençliğin Adaleti: Dünyada güvenebileceğimiz tek şey budur.

HAMLET
Çok tuhaf. Biraz mahcup oldum doğrusu. Nedense bir şey tuhaf geliyor bana. Horatio, görünüşe göre hayatta her zaman beklenmedik şeyler oluyor, öyle değil mi?

HORATIO
Ben ona güveniyorum. Teşekkürler, Polonius. Size inanıyorum. Sözlerinizden etkilendim ama gerçekten de biraz tuhaf. Çok ani.

POLONIUS
Tuhaf olan hiçbir şey yok. Siz çocuklar korkaksınız. Belki sadece çaresizimdir. Hayır, doğru değil. Adalet. Adalet! Ne güzel bir kelime. Var gücümle çalışacağım. Bana desteğinizi bağışlayın. Üçümüz ilk önce kralı sınayalım. Uygunsuz olabilir belki; ancak her şey Adalet aşkına. Kralın nasıl bir tepki vereceğini gözlemleyelim. Güvenilir kanıtlar bulalım. Ne dersiniz? Benim iyi bir fikrim var. Önerime kulak verin. Her şey Adalet için. Yapmamız gereken tek şey bu.

HAMLET
Adaletin yolunda yenilgiye uğrayacaksınız. Polonius, sizin kafanız karışmış. Sizin yaşınızdaki birine hiç yakışmıyor. Sakinleşin. Bu aptal söylentiye gerçekten inanıyor musunuz? Yalan, öyle değil mi? Nedense altında bir art niyet var gibime geliyor.

POLONIUS
Yürek parçalayıcı şeyler söylüyorsunuz. Lord Hamlet, siz zavallı bir çocuksunuz. Hiçbir şey bilmiyorsunuz.

HORATIO

Ah, haksızlık ediyorsunuz. Polonius, böyle konuşmayın lütfen. Kral iyi bir insandır. Lord Hamlet bile, kalbinin derinliklerinde kralı candan sevdiğini söylüyor. Artık bu tür uğursuz şeyler söylemeyin. Bu çok yanlış. Tüylerim diken diken oldu. Titriyorum. Tüm bedenim titriyor.

HAMLET
Polonius, bu önemli bir mesele. Anlamsız söz ve davranışlardan kaçının. Size inanmamız gerektiğine emin misiniz?

POLONIUS
Ne yazık ki... evet.

HAMLET
Hah, Horatio, biz sadece gülüp eğleniyorduk ama doğru olduğu ortaya çıktı. Aman tanrım! Gülmekten öleceğim şimdi.

ALTINCI SAHNE

(*Bahçe.*
Kraliçe Gertrude ve Ophelia girer.)

KRALİÇE

Havalar ısınmaya başladı, sizce de öyle değil mi? Bu yıl bahar normalden daha erken gelecekmiş gibi hissediyorum. Bakın çimenler bile hafifçe açık yeşile dönmeye başladı. Keşke erkenden gelse bahar! Yeterince kış yaşadık. Bakın nehrin buzları da erimiş. Söğüdün filizleri ne kadar yumuşak ve güzel görünüyor, öyle değil mi? Bu tomurcuklar büyüyüp rüzgârla savrulduğunda –yaprakların içlerindeki beyazlar, bir görünüp bir kaybolarak kendini gösterdiğinde– bu bölgedeki her yer, türlü türlü çiçeklerle dolup taşacak. Tavuskuşu çiçeği, ısırganlar, papatyalar ve bir de mor orkide... Ophelia, mor orkide çiçeklerine halktan insanlar ne diyorlar biliyor musun? Yüzünün kızardığına bakılırsa biliyor gibisin. Halktan insanların her türlü müstehcen kelimeyi özgürce söyleyebilmelerini çok kıskanıyorum. Ophelia, sen ve arkadaşların o mor orkide çiçeğine ne diyorsunuz? Sanıyorum ki onu o uygunsuz isimle anacak değilsiniz.

OPHELIA
Hayır kraliçem, bizler dahi onu aynı isimle anıyoruz. Küçükken masumca söylemeye alıştığım için, şimdilerde ağzımdan kaçıp gidiyor. Sadece ben değil, diğer genç hanımlar bile bu uygunsuz ismi söylemekten rahatsız olmuyor.

KRALİÇE
Amanın, öyle mi? Şimdiki genç hanımların açık sözlülüğüne şaşırdım; bir yandan da belki de iyi bir şeydir bu, böylesine masum ve açık yürekli olmak.

OPHELIA
Hayır efendim. Erkeklerin önünde onu "ölü parmağı" diye anmamaya özen gösteriyoruz.

KRALİÇE
Anlıyorum, eminim öyledir. Erkeklerin önünde o kelimeyi kullanmamanız çok hoş. Ancak "ölü parmağı" ismi ne kadar da zekice bir tabir, öyle değil mi? Ölü parmağı. Gerçekten zekice. Hiç de yanlış değil aslında. Zavallı çiçek. Altın bir yüzük takan ölü bir adamın parmağı. Ah, üzgün bile değilken gözyaşlarım akıyor. Bu yaştan sonra önemsiz bir çiçek için gözyaşı dökecek kadar aptalım. Sanırım bir kadın kaç yaşına gelirse gelsin her daim şımarık bir çocuk gibi davranmak istiyor. Hepimizin önemsiz, feminen bir yönü bu. Yapabileceğimiz hiçbir şey yok. Bu yaşımda bile hâlâ gizliden gizliye bir çayır papatyasını Danimarka Krallığı'ndan daha çok seviyorum. Kadınlar işe yaramaz. Hayır, sadece kadınlar da değil, son zamanlarda tüm insanlar bana çok güvenilmez gelmeye başladı. Bugünlerde nihayet anladım ki çok mükemmel görünen adamlar bile, gerçek hislerini göstermekte aynı derecede çekiniyor ve başkalarının beklentileri-

ne göre yaşıyor. İnsanlar acınası ve zavallı varlıklar. Başarılı ya da başarısız, zeki ya da aptal, kazanan ya da kaybeden fark etmeksizin, canla başla sabahtan akşama kadar etrafta koşuşturup dururken yavaş yavaş yaşlanıyoruz yalnızca. Merak ediyorum, sadece bunları yapmak için mi dünyaya gönderildik? Bizi bir böcekten farklı kılan nedir? Bu çok aptalca. Hayatım boyunca ne kadar üzücü ya da acı verici olursa olsun, hepsinin Danimarka için olduğunu hatırlayarak bugüne kadar çalıştım çabaladım; ancak görüyorum ki bir aptalmışım. Kandırıldım. Herkes tarafından –merhum kral, şimdiki kral, hatta Hamlet tarafından bile– aldatıldım. "Danimarka aşkına" cümlesinin benim için o kadar büyük ve yüce bir anlamı vardı ki her zaman Danimarka için olduğunu düşünerek ne kadar acı verici ya da üzücü olursa olsun her şeye katlanmaya devam ettim. Tanrı'nın bana bahşettiği yüce görevi yerine getirdiğim için kendimle gurur duydum, bu yüzden en yalnız olduğum zamanlarda bile üstesinden gelebildim. Tanrı tarafından özel olarak seçilmiş ve kendisine önemli bir görev verilmiş bir kimse gibi davranarak sessiz bir teslimiyetle hayatıma devam ettim. Ancak şimdi düşününce, bunların hepsi çok saçma geliyor. Benim gibi vasıfsız biri neyi başarabilir ki? İnsanlar benim gizli çabalarımı hiç umursamıyorlar. Kazanmak ya da kaybetmek gibi ucuz kaygılarıyla günü gününe yaşıyorlar. Bazen de kazara kötü olaylara sebep olarak çevrelerindeki insanların kaderlerini değiştiriyorlar. Sonrasında birbirlerini sorumluluk almaları için suçluyorlar. Bu korkunç bir şey. Tek başıma Danimarka ve Hamlet ailesinin yönetimi için kaygılanırken, çamurlu derede yüzen bir saman gibi süzülüyorum. Gerçekten çok gülünç. Ophelia, kendini nasıl hissediyorsun?

OPHELIA
Efendim? Bir şeyim yok.

KRALİÇE
Saklamak zorunda değilsin. Ne yaşadığını biliyorum. İçin rahat olsun. Hamlet'in annesi olarak, sana karşı bir sevgi besliyorum. Bugün ten rengin iyi görünüyor. Artık hasta hissetmiyor musun?

OPHELIA
Evet kraliçem, size teşekkür etmek için yeterli söz bulamıyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse bu sabah uyandığımda göğsüm rahatlamış ve eşyaların o kötü kokusu geçmişti. Düne kadar kendi kokum, yatak örtülerim, iç çamaşırlarım sanki frenk soğanı gibi kokuyordu. Ne kadar parfüm sıkarsam sıkayım kokularına dayanamıyordum ve tek başıma ağlıyordum. Lakin bu sabah sanki kötü bir rüyadan uyanmışım gibi vücudum birdenbire hafifledi ve günler sonra ilk defa, içtiğim çorba gerçekten çok lezzetli gelmeye başladı. Tekrardan o cehennem azabına düşecekmişim gibi hissettiğimden endişe içerisindeyim. Vücudum sanki kırılacakmış gibi geliyor, beni çok korkutuyor bu durum. Şimdi bile çekinerek ve mümkün olduğunca az nefes alarak dikkatle çimlerde yürüyorum. Artık iyi miyim acaba diye merak ediyorum. Bir daha asla böyle acı verici bir deneyim yaşamak istemiyorum.

KRALİÇE
Evet, emin ol artık iyisin. Bundan sonra iştahın da artmaya devam edecek. Gerçekten hiçbir şey bilmiyorsun, öyle değil mi? Anlıyorum tabii. Bundan sonra sırdaşın olabilirim.

Önceki konuşmalarımızdan da anladığım kadarıyla ne düşünüyorsan dosdoğru, dürüstçe söylüyorsun ve bu nedenle sana hayranım. Çekinmeden, cesurca konuşan insanları severim.

OPHELIA
Bu doğru değil kraliçem. Düne kadar sürekli yalanlar söylemek zorunda bırakılıyordum. İnsanları aldatmaktan daha acı verici ve ıstıraplı bir eziyet yoktur; ama artık yalan söylememe gerek kalmadı. Artık herkes her şeyimi biliyor. Neyse ki kendimi bu sabahtan beri dinçleşmiş hissediyorum ve bundan sonra çekinmeden, eskisi gibi mert Ophelia olacağım. Gerçekten, son iki aydır her gün sürekli beklenmedik şeyler birbirini takip ediyor; sanki bir rüya gibi.

KRALİÇE
Doğrusunu istersen kendini rüyada gibi hisseden tek kişi sen değilsin. Herkes bu son iki aydır kendini korkunç bir rüyada gibi hissediyor. Merhum kralın olduğu zamanlardaki huzuru düşününce neredeyse yalan gibi geliyor. Hem kalenin hem de Danimarka Krallığı'nın, her günü umutla karşıladığı o dönem bir daha asla geri gelmeyecek. Bu kimsenin suçu değil; ancak Elsinore Kalesi ve tüm Danimarka toprakları baştan sona kasvetle donuklaşmış, iç çekişler ve edepsiz fısıltılarla dolup taşmış bir vaziyette. Şüphesiz bir şeylerin, –korkunç derecede uğursuz bir şeylerin– olacağına dair uğursuz bir his var içimde. En azından Hamlet tek başına güçlü kalabilseydi ne iyi olurdu ama senin için deli oluyor gibi görünüyor. Diğerleri ise sadece kendi konumları ve itibarları için endişeleniyorlar, bu yüzden onlara hiç güvenemiyorum. Kadınlar tabii ki aptaldır; ancak erkeklerin

de çok zeki olduğu söylenemez. Siz genç hanımlar henüz anlamıyorsunuz tabii ancak erkekler zamanlarının çoğunu kadınlar hakkında düşünerek geçiriyor, acınası derecede neredeyse. Gülmemelisin. Bu doğru. Bunu kendimi beğenmiş olduğumdan söylemiyorum. Bir erkeğin ağzından dökülen sözcükler kulağa görkemli gelebilir ama gerçek şu ki erkekler, sadece küçük tatlı eşlerinin ne düşündüğünü umursayarak yaşarlar. Zenginlik de başarı da zafer de... Bu çabaların hepsi yalnızca güzel eşlerini memnun etme arzusundan gelir. Bunları elde etmek için ellerinden gelen her şeyi yaparlar ancak yalnızca övülmek isterler. Çok üzücü bir durum, öyle değil mi? Neredeyse acıyorum onlara. Geçenlerde bunu fark ettiğimde hayrete düştüm. Hayır, hayal kırıklığına uğradım. Bunca zaman erkeklerin dünyasına saygı duyarak yaşadım hayatımı. Bizlerin çok anlayamadığı yüksek ve ıstırap verici idealler arasında yaşadıklarını düşünürdüm. İstediğim tek şey arka planda kalarak onlara, elimden geldiğince günlük yaşamlarındaki sorumluluklarında yardımcı olmaktı. Ama ne kadar aptalmışım. Arka planda onlara yardım eden kadınların, erkeklerin yaşamlarındaki tek amaçları olması ne kadar da komik. Kadın arkadan erkeğe sessizce pelerinini giydirirken o bir anda arkasını dönüverir ve kadınla yüzleşir; ne kadar şaşırtıcı! İdeallerden, felsefeden, ıstıraptan ve anlaşılmaz şeylerden bahsederler; gökyüzünde çok yüksek bir yere bakıyormuş gibi görünürler ama hayır, aslında düşündükleri tek şey kadınlardır. Sadece övülmek ve beğenilmek istediklerini gösterirler bu şekilde. Bugünlerde erkekler gözüme aptal görünüyor ki... Senin gibi genç kızların anlayamayacağı bir şey bu. Eminim Hamlet hâlâ harika bir erkek gibi geliyordur sana. Ama o aptal bir çocuk. Bütün

enerjisini çevresindeki insanların arasında popüler olmak gibi saçma bir amaç için harcıyor. Sanırım siz gençler için arkadaşa ve şöhrete sahip olmak en önemli şey. Ne kadar da aptal bir çocuk. Korkağın teki olmasına rağmen gözü kara davranıyor ve eminim ki sen ve arkadaşları da onu bu yüzden övüyorsunuz. Sonra da yaptıklarının sonuçlarıyla baş edemediğinde, ağlamaklı bir yüz ifadesi takınıp tek başına somurtarak dolanıyor etrafta. Ama kalbinin derinliklerinde bize bel bağlıyor aslında. Somurtarak bizim arkasını temizlememizi bekliyor. İddialı ve kendini beğenmiş felsefi laflar ederek Horatio gibi insanları sorumsuzca kendine hayran bırakıyor. Ancak bize şımarık bir çocuk gibi şeker için yalvarırken ona filozof demek imkânsız. Şımarık çocuk. Sabahtan akşama kadar etrafındaki insanlar tarafından övülmek ve sevilmek istiyor. Gelip geçici alkışlar almak için sürekli saçma sapan davranışlarda bulunuyor. Böyle sorumsuzca bir yaşam tarzı sürdürmeye devam ederse gelecekte ne yapacak merak ediyorum. Ağabeyin Laertes, Hamlet ile aynı yaşta olmasına rağmen şimdiden dünyanın işleyişini çok iyi biliyor.

OPHELIA

Hayır, tam aksine, kardeşimin kötü yanı da bu. Kraliçem daha demin çok heybetli görünen bir adamın bile özünde korku dolu olduğundan ve diğer insanların beklentilerini dikkate alarak yaşadığından bahsediyordunuz; ama şimdi Laertes'i övüyorsunuz. Bu çok tuhaf. Ağabeyimin kalbi de nihayetinde böyle olmalı. Kendisi Lord Hamlet ile karşılaştırıldığında biraz kaba görünüyor olabilir ancak sağlam karakterli biri. Yine de fazla emin duygularla yaşayan in-

sanlar aksine bizleri yalnız hissettirebiliyorlar. Ağabeyime karşı en ufak bir hoşnutsuzluğum olmamasına rağmen yine de kendisine her şeyimi güvenip anlatacak kadar yakın hissetmiyorum. Aynı şey babam için de geçerli. Belki hayırsız bir evlat ve kötü bir kız kardeş olabilirim ancak elimden bir şey gelmez. Etimden ve kanımdan olanlara yakınlık hissedemiyorum, aksine...

KRALİÇE
Yalnızca Hamlet'e karşı yakınlık hissettiğini söylemeye çalışıyorsun, öyle değil mi? Ne klişe! Böyle konuşma. Aşktan gözü kör olduğunda kim olsa babasından, abisinden nefret eder. Çok doğal değil mi? Gerçekten siz gençlerin söylediklerini ciddiyetle dinleyince kulağa aptalca geliyor. Ne dediğinin farkında mısın?

OPHELIA
Yanılıyorsunuz kraliçem. Aşktan gözüm kör olmadı. Bu olaylar yaşanmadan önce de hayrandım. Hayır, Lord Hamlet'e değil; kraliçem, size gizlice ve içten bir şekilde hayrandım. Çok geçmeden Lord Hamlet ile aramızda böyle bir şey gelişti –sevinç, acı ya da beklenmedik arzular gibi pek çok şey– ancak tüm saygımla sizi "anne" diye çağırıp güvenebileceğime dair duyduğum safça beklentiden mutluluk duymaya başladım. İnanın bana. Küçük yaştan beri size ne kadar saygı duyduğumu ve sizi ne kadar çok sevdiğimi bilemezsiniz. Şimdiye kadar, hareketlerinizden konuşma tarzınıza kadar her şeyinizle her zaman sizi taklit ettim kraliçem. Özürlerimi sunarım. Kraliçelik konumunuz yüzünden değil; bir kadın olarak iyi bir insan, çekici ve harika bir kadın oluşunuzdan dolayı. Ah, daha nasıl açıklaya-

bilirim kendimi? Gülün bana lütfen. Ben aptal bir kızım. Lord Hamlet, kraliçenin çocuğu olmasaydı böyle bir hata yapmazdım. İffetsiz bir kadın değilim. Kraliçenin çok değerli bir çocuğu olduğu için ben de ona iyi bakmalıyım diye düşündüm.

KRALİÇE

Çocukça şakalar yapıyorsun. Siz gençler birden aklınıza gelen her şeyi inandırıcı bir şekilde söylediğinizde, biz yetişkinler her seferinde şaşırıyoruz. Benden biraz bile hoşlanıyorsan bu elbette benim konumumdan dolayıdır. Konumum göz kamaştırıcı olduğu için başın dönüyor ve her şeyi mükemmel görüyor olmalısın. Ben sıkıcı, yaşlı bir kadınım. Ayrıca Hamlet'in konumu yüzünden de onu reddedemezdin. Hamlet'e benim çocuğum olduğu için değer vermeyi düşünmene yalnızca gülüp geçiyorum ve seni bağışlıyorum; ancak diğer insanlara böyle şeyler söylersen aptal ya da deli muamelesi görürsün. Bana masumca "anne" demek ve güvenmek istediğini ve bunun senin için en büyük mutluluk olduğunu söylüyorsun ancak bu çok aşikâr bir şey. Bu, eğer Danimarka prensinin prensesi olursan dile getireceğin sevinçten daha fazlası olamaz. Bir prensin prensesi olmak ve kraliçeye "anne" diyebilmek Danimarka'da doğan her kızın en büyük sevinci olmalı. Bu çok anlaşılabilir bir durum. Siz gençler kendi dünyevi hırslarınızı masum ve şımarık bir üslupla ustaca yeniden resmettiğiniz için, sizlere karşı uyanık olmalıyım. Diğer türlü kandırılabilirim. Şimdiki gençler cahil gibi davranıp çocukça konuşmalarla bizi güldürüyor ancak gerçekte kurnazca dünyevi hesaplar yapıyorlar. Bundan nefret ediyorum. Gerçekten çok kurnazca ve sinsice.

OPHELIA

Yanılıyorsunuz kraliçem. Neden bu kadar şüphecisiniz? Benim böyle cüretkâr ve aptalca bir arzum yok. Ben sizi gerçekten seviyorum. Sizi o kadar seviyorum ki ağlayasım geliyor. Beni dünyaya getiren annem ben çok küçükken öldü ancak şimdi yaşıyor olsaydı bile muhtemelen sizin kadar iyi olamazdı. Merhum annemden daha sevecensiniz, ayrıca muhteşem bir çekiciliğiniz var. Sizin için her an canımı vermeye hazırım kraliçem. Her zaman sizin gibi bir kadını "annem" olarak çağırmayı ve hayatımın geri kalanını mütevazı bir şekilde geçirmeyi hayal ettim. Konumunuzu bir kez bile düşünmedim. Ben vefasız bir kızım. Bir annem olmadığından size karşı çok daha güçlü bir hayranlık duymuş olabilirim. Yemin ederim, hiçbir amacım yok. Utanç verici şeyler söylüyorsunuz bana. Lord Hamlet'in konumunu bile unutmuştum. Kraliçenin sütünün kokusunu Lord Hamlet'in vücudundan alabiliyordum, bu nedenle yüreğim sevgi ile doldu ve en sonunda bu durumda buldum kendimi. En ufak bir planlama yapmadım. Tanrı'nın huzurunda açıkça yemin edilebilirim. Bir prensin prensesi olmak ve konumumu yükseltmek gibi cüretkâr bir arzu aklımın ucundan bile geçmedi. Sizinle herhangi bir açıdan bir bağ hissedebilseydim bu da beni mutlu ederdi. Artık her şeyden vazgeçtim. Şimdi, sadece kraliçenin torununu güvenle doğurmayı ve onu sağlıklı bir şekilde büyütmeyi dört gözle bekliyorum. Kendimi mutlu bir kadın olarak görüyorum. Lord Hamlet tarafından terk edilsem bile çocuğum sayesinde her günümü mutlu bir şekilde yaşayabilirim. Benim de bir gururum var. Polonius'un kızı olarak kullanmaktan çekinmediğim bir zekâya ve boyun eğmez bir ruha sahi-

bim. Her şeyin farkındayım. Lord Hamlet'e körkütük âşık olmuş veya onun dünyanın en güzel ve mükemmel kahramanı olduğunu düşünüyor değilim. Affınıza sığınarak söylemeliyim ki burnu çok uzun, gözleri küçük ve kaşları da çok kalın. Dişleri de çok kötü görünüyor ve hiç de güzel bir adam değil. Bacakları biraz çarpık, ayrıca o kadar korkunç bir kamburu var ki onun adına üzülüyorum. Kişiliği de pek mükemmel sayılmaz, hatta kadınsı olduğunu bile söyleyebilirim. İnsanların arkasından kötü konuşmalarından endişeleniyor ve her zaman sinirli. Bir gece bana, "Yalnızca sana inanıyorum, insanlar sürekli beni kandırıp kullanıyor. Zavallı bir çocuğum bu yüzden en azından sen beni bir köşeye atma," dedi. O kadar mahzun konuşuyordu ki dinlemek bile beni perişan etti. İki eliyle yüzünü kapatıp ağlıyormuş gibi davrandı. Neden böyle yapmacık bir oyun sergiliyordu merak ediyorum. Üstelik ne zaman onu teselli etmekte biraz bile tereddüt etsem, bir anda sesini yükseltip "Ah, çok bedbahtım. Kimse benim acılarımı anlamıyor. Ben bu dünyadaki en bedbaht ve yalnız adamım," diyerek saçını başını yoluyor ve sefil bir şekilde inlemeye başlıyordu. Kendini bir trajedinin kahramanı olmaya zorlamadıkça rahatlayamaz gibi görünüyor. Aniden ayağa kalkıp büyük bir gürültüyle kahve fincanını duvara çarparak tuzla buz ettiği de oldu. Bana kızgın olduğunu düşündüğümde harika bir ruh hâline bürünürek, "Dünyada benden daha keskin zekâlı bir adam yok. Zehir gibi adamım, bilmediğim şey yok, şeytan bile beni aldatamaz. İstediğim sürece her şeyi yapabilirim. Ne kadar korkunç bir macera olursa olsun her zaman üstesinden gelirim. Ben dahi bir adamım," diye konuşuyor ve ben gülümseyip başımı salladığımda, "Ah, sen beni aptal

yerine koyuyorsun. Hiç şüphesiz palavra attığımı düşünüyorsun. Bana inanmıyorsan sana yapacağım bir şey yok," diyordu. Bu sefer de şiddetli bir şekilde şevkle kendi hakkında aşırı kötü şeyler söylüyor. "Ben aslında palavracıyım. Ben bir üçkâğıtçıyım. Bir kalpazanım. Herkes içimi görüyor ve bana gülüyor. Bilmeyen tek kişi sensin. Ne kadar da aptal bir kadınsın! Kandırılıyorsun. Seni ustaca kandırıyorum. Ah, ben de acınası bir adamım. Bu dünyada kimse beni adam yerine koymuyor. Yalnızca bir tek kişiyi, yalnızca senin gibi bir aptalı kandırabildiğim için böbürlenebiliyorum. Ne kadar derbederim değil mi?" vesaire. Ayrıca kendisiyle o kadar acımasızca dalga geçerdi ki sonunda onu dinlerken gözlerim dolardı. Sonunda onu anladığımı düşündüğümde, aynanın karşısına dikilip yüzünü çeşitli şekillere sokarak bir saat boyunca kendini izlerdi. Burnunun uzunluğundan rahatsız görünüyordu. Aynanın karşısında burnunun ucunu her kaldırdığında ben de kahkahaya boğuluyordum; ama her şeye rağmen yine de bu adamdan hoşlanıyorum. Onun gibi bir tane daha yok bu dünyada. Onun çok farklı bir yanı olduğunu hissediyorum. Çeşitli gülünç kusurları olsa da sanki Tanrı'nın oğluymuş gibi bir havası var. Ben de gururlu bir kadınım ve bir erkeğe değerinden fazla kıymet verip göklere çıkaracak değilim. Konumu prens olsa bile koynuna girip ondan faydalanmam. Lord Hamlet bu dünyadaki en şefkatli insandır. Duygularının yoğunluğunu kontrol edemediği için kalbi de sözleri de darmadağınık. Onu tanıyorum. Kraliçenin de Lord Hamlet'in iyi yanlarını bildiğine eminim.

KRALİÇE
Neyin ne olduğunu bilmem ama söylediklerin baştan sona mantıksız. Beni çok sevdiğin için Hamlet'e de âşık olduğunla ilgili saçma sapan bir mantık öne sürüyor, sonrasında Hamlet için korkunç sözler sarf ediyor ve hemen ardından da aynı ağızla, "Dünyada Hamlet'ten daha iyi bir insan yoktur, o Tanrı'nın oğludur," gibi utanç verici ve gereksiz laflar ediyorsun. Benim gibi yaşlı bir kadını bulmuş Hamlet'in muhteşem cazibesi hakkında ipe sapa gelmez sözler sarf ederken, birden ona karşı en ufak bir hayranlık duymadığını ve artık ondan vazgeçebileceğinle ilgili takdire şayan laflar ediyorsun. Neyi nasıl soracağımı şaşırdım. Sen de Hamlet'in etkisi altında kalmış olmalısın. En iyi havarisi olduğunu bile söyleyebilirim. Sadece Horatio olduğunu sanıyordum; ancak sen de Hamlet'in oldukça parlak öğrencilerinden biri gibi görünüyorsun.

OPHELIA
Kraliçemden böyle sözler işitmek beni de ümitsizliğe düşürüyor. Amacım sizi kandırmak değildi, hissettiklerimi olduğu gibi söyledim. Söylediklerimin hepsi gerçek. Cümlelerimin çelişki içinde olması benim kendimi ifade etmekte yetersiz oluşumdan kaynaklanıyor olmalı. Majesteleri yalan söylemek isteyeceğim en son kişidir ve yalan söylesem bile kraliçem bu yalanlarıma kanmazdı. Bu yüzden hissettiklerimi ve düşüncelerimi atlamadan, olduğu gibi anlatmak için can atıyorum. Ancak söylemek istediklerimi ifade etme arzum baskın geliyor ve kelimelerim tereddüt ettikleri için kalbimden geçenleri tam olarak ifade edemiyorlar. Tanrı'ya yemin ederim ki söylediklerimde samimiyim. En azından

sevdiğim kadına karşı dürüst olacağıma inanın. Kraliçeyi seviyorum, bu yüzden sözlerime tek kelime dahi yalan karıştırmamaya çalışıyorum. Ancak ne kadar çok çabalarsam sözlerim o kadar çok kötüleşiyor. Bir insan sözlerinde ne kadar samimiyse kulağa o kadar komik, bozuk ve saçma geliyorlar. Bunu düşünmek beni fazlasıyla üzüyor. Sözlerim birbiriyle tutarsız ve mantıksız geliyor olabilir ancak kalbimde yatan bu hissin bir gerekçesi var. Kalbimdeki bu belirsiz his, oldukça karmaşık ve kelimelerle kolayca ifade edemediğim bir duygu. İşte bu yüzden sözlerimi parça parça dile getiriyor ve bu parçaları birleştirmek ve bütün hissettiklerimi gözler önüne sermek istediğimden acele ediyorum. Fakat ne kadar konuşursam o kadar çok gaf yapıyor ve kendimi kötü bir duruma düşürüyorum. Belki de aşırı sevgi besliyorumdur. Sağduyuyu bilmiyor olabilirim.

KRALİÇE
Muhtemelen bütün bu akılları Hamlet'ten öğrendin. Günümüz gençlerinin kendilerini savunacak bahaneler üretmekte usta olmalarından tiksiniyorum. Neden bunu böyle iddialı bir şekilde söylemek yerine şöyle demiyorsun: "Kalbim duygularla dolu olduğu için hiçbir şey anlayamaz oldum." Böyle deseniz bizler sizi daha iyi anlayacağız. Konu başka şeylere gelince çekinmeden, cesurca konuşan iyi bir çocuksun; ancak konu Hamlet'e gelince durmadan tuhaf bahaneler uydurup kendi utancını saklamaya çalışıyorsun. Ayrıca benden özür bile dilemedin.

OPHELIA
Kraliçem, kalbimden özür dilemek geçse de bir nedenden ötürü, bu kelimeler ağzımdan çıkmıyor. Bu seferki davranı-

şımızın yalnızca basit bir "özür dilerim" ile mazur görülebileceğini sanmıyorum. Tüm bedenimin mavi mürekkeple boşluk kalmayacak şekilde "özür dilerim" kelimesinin harfleriyle doldurulduğunu hissediyorum ancak nedense kraliçeme bu kelimeleri söyleyemiyorum. Bir sürü kötü şey yaptıktan sonra sadece "özür dilerim" deyip affedilmeyi beklemek kendi günahlarının farkında olmayan küstah birinin yapacağı bir harekettir. Ben böyle bir şeyi hiçbir suretle yapamam. Lord Hamlet'in de şu anda aynı konu yüzünden acı çekiyor olduğuna inanıyorum. Sanırım bir şekilde yaptıklarının kefaretini ödemek için can atıyor. İkimizin de bugünlerde ıstırap içinde düşündüğü tek konu kraliçeden nasıl özür dileyeceğimiz. Kraliçem, yas tutuyor olduğunuz için sizi teselli etmemiz gerekirken bu olanlardan sonra tam tersine daha da endişelenmenize neden olduk. Basitçe, kötü ya da aptalca bir şey yaptığımızı söylemek kabahatlerimizin yanında fazlasıyla yetersiz kalıyor. Ölümden daha beter bir duygu bu. Gerçekten uzun zamandan beri size hayranım efendim. Bu doğru. Hayatım boyunca bir kere olsun sizin tarafınızdan övülmeyi dileyerek davranışlarım ve derslerim üzerine çok çalıştım ancak ne kadar da aptalım! Sonunda aklımı kaybedip size karşı en affedilmez davranışta bulundum. Lord Hamlet de benden aşağı kalmıyor, hayır kraliçem, size benden daha çok saygı ve özlem duyuyor. Kraliçemizin sonsuza kadar sağlıklı ve hayat dolu olması için dua ediyoruz. "Kraliçe hayatta olduğu müddetçe muhakkak kefaretimizi ödemeye çalışacağız," diye Lord Hamlet'le hevesle konuştuğumuz bir gece bile oldu. Kraliçem, kraliçem... ah!

KRALİÇE
Beni affet. Ağlamamak için bir süredir kendimi tutuyordum ve bu yüzden kalbimden bile geçmeyen zalimce şeyler söyledim. Ophelia, bu kadar içten şeyler söylemen ve beni candan sevmen bana acı veriyor. Yüreğim parçalanacak gibi oluyor. Sen dürüst bir çocuksun. Biraz kurnaz bir tarafın da var gibi ama sanırım masum ve kasıtsız yalanlarda kusur bulmaya gerek yok. Aksine böyle bir yalan güzel bile sayılır. Ophelia, bu dünyada masum bir kızın sözleri kadar güzel ve sevimli bir şey yoktur. Bununla karşılaştırıldığında biz yetişkinler kirliyiz, iğrenciz, yorgunuz. Sen ve Hamlet'in, beni hâlâ kalpten sevdiğinizi ve sonsuza kadar yaşamam için dua edeceğinizi duyduğumda kendimi zor tuttum. Ah, sadece sizin için yaşamak zorundayım. Ama buna rağmen... Ophelia beni bağışla.

OPHELIA
Kraliçem, ne demek istiyorsunuz? Her şey allak bullak oldu. Kraliçem, sizi üzen başka bir şeyi hatırlamış olmalısınız. Ah, tam zamanında! Gelin oturun ve sakinleşin lütfen. Siz bu kadar çok ağlayınca benim de ağlayasım geliyor. Gelin şöyle, yan yana oturalım. Ah, kraliçem! Bu merhum kralın son nefesini verdiği sırada oturduğu bank, öyle değil mi? Majesteleri bahçedeki bu bankta oturup güneşin tadını çıkarırken aniden durumu kötüleşmiş, biz yanına vardığımızda o çoktan hazin sona ulaşmıştı. O sabah yeni diktirdiğim kırmızı elbiseyi ilk defa giymiştim; ancak o kadar keder ve hüsran doluydum ki kırmızı elbisem gözüme yeşil görünmüştü. Üzgün olduğumda her kırmızı renk, gözüme yeşil gibi görünür.

KRALİÇE
Ophelia, bu kadarı yeter! Yanılmışım! Artık hiç umudum kalmadı. Her şey anlamsız. Ophelia, bundan sonra çok dikkat ederek yaşamalısın hayatını.

OPHELIA
Kraliçem, sözlerinizi pek anlayamıyorum ancak artık Ophelia için endişelenmeyin. Lord Hamlet'in çocuğunu büyüteceğim.

YEDİNCİ SAHNE

(*Kale içinde bir oda.*
Hamlet yalnızdır.)

HAMLET

Aptal! Aptal, aptal. Ben koca kahrolası bir aptalım. Ne için yaşıyorum? Sabah kalk, yemek ye, tüm gün aylaklık et ve akşam olduğunda uyu. Yalnızca eğlenmeyi düşünüyorum. Üç yabancı dil öğrenmiş olmamdaki tek amaç, yabancı ülkelerdeki şehvetli ve müstehcen şiirleri okumak istememdi. Fanteziye olan açlığım diğer insanlarınkinden beş kat daha geniş ve on kat daha açgözlü. Doymak bilmiyorum. Gittikçe daha güçlü heyecanlar arıyorum. Ama ben korkak ve tembel bir adamım, bu yüzden çoğunlukla heyecanı arzulamaktan öteye geçemiyorum. Hayal maceracısıyım. Kafamın içinde bir maceracıyım yalnızca. Kütüphanedeki bir yol gösterici... Başka bir deyişle, ben önemsiz bir hayalperestim. Etrafta heyecan aramak için dolaşırken sonunda Ophelia gibi birine yakalandım ve sonum bu. Görünüşe göre Ophelia'ya mağlup oldum. Ne kadar berbat bir hikâye.

Don Juan* gibi davranıp kendimi âşkta eğitmek için bir maceraya çıktım. Her şeyden önce ilk hedefim genç bir kızı yapacağım şey için ikna etmekti, ne kadar zor olursa olsun. Ama ondan ayrılmak o kadar acı vericiydi ki tüm hayatımı onunla geçirmek ve çoluk çocuğa karışmak zorunda kaldım. Tek yapmak istediğim benimle beraber olması için taşralı bir kızı kandırmak ve kadınların kalbini araştırmaktı. Sonrasında da Don Juan öğretisi için yolculuğa çıkacaktım. Gel gör ki artık bir tek bu taşralı kızı incelemek için hayatımın yetmiş yılını harcayacağım. Ne komik bir hikâye. Yüzümde ciddi bir ifade var; ancak ben bir komedinin başkahramanıyım. Belki de bir soytarı olabilecek becerilere sahibimdir! Son zamanlarda etrafım komik hikâyelerle dolu. Sırf eğlence olsun diye bu söylentileri araştırıp alay ederken biri çıkıp "Sağlam kanıtlar var," diyerek bu korkunç gerçeği yüzüme vurduğunda tüylerim diken diken oldu. "Her şakanın altında bir gerçek yatar," dedikleri bu olsa gerek. Takma diş takacak yaşta olan annemin bir ilişkisi olması tam bir komedi. Polonius'un, bir anda, her şeyi biliyorum havalarında bir adalet savaşçısına dönüşmesi de beni gülmekten öldürüyor. Yakında baba olacak olmam da inanılmaz. Hayır, onu bunu bırakalım da bütün bu olanların en önemli bölümü bu geceki okuma tiyatrosu. Polonius kesinlikle biraz kafayı yedi. Birdenbire otuz kırk yaş gençleşmiş gibi davranıp heyecandan yerinde duramayarak "Okuma tiyatrosu yapalım," demesi beni iğrendiriyor. Bir de gidip İngiltereli bir kadın şairin aşırı duygusal, eski moda bir eserini bulup üçümüzün bu senaryoyu kullanarak bir oyun tertip etmeyi önermesi

* Don Juan kurgusal bir karakterdir. İsmi mecazi olarak "zampara" anlamında kullanılır. Kadınlara kendisini sevgili gibi göstererek veya evlilik vadederek kandıran, pişmanlık duymayan bir zamparadır. *–çn*

korkunç. İnanamıyorum! Üstelik Polonius'un gelin rolünde olması daha da gülünç. Aslında şiirin içeriği amcam ve annem için biraz zalimce olabilir. Polonius, okuma tiyatrosuna kral ve kraliçeyi davet edip oyun sırasında nasıl tepki vereceklerini gözlemleyecek ancak bence bu çok aptalca bir fikir. Diyelim ki yüzleri sarardı; bu ne tür bir kanıt olur? Öte yandan, soğukkanlılıkla gülmeleri de masumiyetlerinin bir kanıtı olamaz. İki kişinin duyularının keskinliğini ve donukluğunu yargılamak mümkün olabilir ancak masumiyetlerini yargılayamayız. Polonius kesinlikle kendinde değil. Tüm bunlar çok aptalca. Yalnızca Ophelia'nın pederini üzmemek için bunun iyi bir fikir olduğunu söyleyerek iltifat ettim ve Horatio'yu da onaylaması için zorladım. Bugün öğleden sonra üçümüz de okuma alıştırması yapmaya başladık. Horatio, ilk başta pek istekli olmadığıyla ilgili şeyler söylüyordu ancak provalara başlayınca bunun Wittenberg Drama Topluluğu için iyi bir pratik olduğunu söyleyerek bir anda canlanmaya başladı. Garip, teatral bir diksiyonla okuyordu repliklerini. O gerçekten dürüst bir adam. Duygularını en ufak bir müdahalede bulunmadan söz ve davranışlarıyla ortaya koyuyor. Ne kadar gaf yaparsa yapsın bir şekilde ona yakışıyor. Sahte hiçbir yönü yok. Özünde alçakgönüllü ve vazgeçmeyi bilen bir adam. Onunla karşılaştırıldığında, ben ne yazık ki tam bir aptalım. Kocaman kahrolası bir aptal. Vazgeçmek nedir bilmiyorum. Açgözlülüğümün bir sınırı yok. Yüzümde umursamaz bir ifadeyle oturup dünyadaki her kadını bir kereliğine kendime ait kılmak gibi imkânsız bir arzunun hayalini kuran bir aptalım. Dünyadaki herkes bana yürekten büyük bir hayranlık duysun istiyorum. Kıvrak zekâmı, üstün yeteneklerimi ve

titiz karakterimi zaman zaman göstererek herkesi şaşkınlık içinde bırakmayı arzuluyorum. Çenemi ellerimin arasına almış kendimden geçmiş bir hâlde düşüncelere dalıyorum; ancak gel gör ki hiçbir şey beceremiyorum. Tüm dünyadaki kadınlar şöyle dursun, yan komşum olan bir kızla bile baş edemiyor ve ölümüne acı çektiğimi hissediyorum. Üstün yeteneklerimi bir kenara bırak, ülke yönetmek hakkında bile hiçbir şey bilmiyorum. İnsanları şaşkınlık içinde bırakmaya gelince... Beni hep kandırıyorlar onlar. Tek yaptıkları beni dolandırmak. İnsanlardan korkuyorum, onlardan tırsıyorum. Biri yalnızca formalite icabı bile önümde başını eğse ben bunun bağlılıktan olduğunu sanıyor ve bir anda coşkuyla, çılgınca bir duyguyla doluyorum. O kişinin beklentilerine karşılık vermem gerektiğini hissediyor ve hiçbir şey hissetmiyor olsam bile bir kahraman gibi davranmaya çalışıyorum. Ama artık iş işten geçti, herkesin alay konusu olacak kadar düştüm. İnsanlar kötü şeyler söylese bile onların düşmanlığını fark etmiyorum. Kendilerini benim hatırım için böyle zor şeyler söylemeye zorluyorlar; bunun için minnettarım. Bu nezaketlerinin karşılığını bir gün geri ödemem gerektiğini biliyorum, bu nedenle isimlerini kalbime yazdım. İnsanlar beni hor görse de aksine ben bunu saygı ve sevgi olarak algılıyor ve kendimi bunun için tebrik ediyorum. Beş, altı yıl sonra bir gece aniden tüm bunların beni küçümsemek için olduğunun farkına varır ve "Lanet olsun!" diye düşünebilirim. Bir yanım, "Ah, ne kadar da safım!" diye düşünürken diğer yanım bencillik yaptığımı düşünecektir. Arkadaşlarıma nazik davranırken kalbimin derinliklerinde her zaman gizliden gizliye "Merhamet in-

sanın kendisi içindir,"* diye düşünen çekilmez bir adamım. Aptallığın sınırlarını bilmeyen bir aptalım ben. Öncelikle de hangi insanın iyi hangisinin kötü olduğunu ayırt edemiyorum. Mahzun bir yüze sahip insanları nedense mağrur görmekten kendimi alamıyorum. Ah, zavallı bizler! İnsanlar çok acınası. Horatio da ben de birer zavallıyız. Polonius da Ophelia da... Amcam ve annem de... Hepimiz zavallıyız. Hayatım boyunca hiçbir zaman küçümseme, nefret, öfke ya da kıskançlık gibi duygular yaşamadım. Sadece insanları taklit ettim ve yaygaralar kopardım. Aslına bakarsanız hiçbirini anlamıyorum. İnsanlardan nefret etmenin, onlara tepeden bakmanın veya kıskanç olmanın nasıl bir his olduğunu bilmiyorum. Gerçekten hissettiğim tek şey, kalbimi küt küt attıracak kadar iyi bildiğim tek duygu, acıma. Yirmi üç yıldır yalnızca bu duyguyla yaşıyorum; başka hiçbir duyguyu tatmadım. Başka insanlara karşı acıma hissetsem de onlara yardımcı olamıyorum. Bunları yalnızca düşünüyor, kelimelerle ifade etmeyi başaramıyorum. Davranışlarım ise kalbimden geçen hislerin tam tersi yönde. Büyütülecek bir tarafı yok, ben tembel koca bir ahmağın tekiyim. Beş para etmem. Ah, ne kadar acınası! Buna gülemiyorum bile. Horatio da amcam da annem de Polonius da... Hepsi acınası. Bir faydası olacak olsaydı, herkese sunardım hayatımı. Son zamanlarda insanların giderek daha fazla acınası hâle geldiğini hissediyorum ve bu duruma dayanamıyorum. Herkes var olmayan bilgeliğin suyunu sıkmaya çalışıyor; buna rağmen daha da kötüye gidiyorlar.

---

* Japon atasözüdür. Başkalarına karşı nazik olursanız, sadece onlara fayda sağlamakla kalmaz, aynı zamanda size de iyi bir ödül olarak geri döner anlamına gelmektedir. *–çn*

(Polonius girer.)

POLONIUS
Ah Lord Hamlet, şimdiden burada olduğunuzu görüyorum. Meşgul görünüyorsunuz. Nasıl, küçük ama kullanışlı bir sahne değil mi sizce de? Az önce, bulduğum kilimler ve boş kutulardan bu küçük sahneyi hazırladım. Bu ufak tefek sahne işimizi görmek için yeterli. Okuma tiyatrosu olduğu için ne perdeye ne de arka plana ihtiyacımız var. Öyle değil mi? Ama hiçbir şey olmadan biraz boş duruyor, bu yüzden buraya bir sago palmiyesi koydum. Nasıl, sizce de bu tek bir saksı sahneyi dikkat çekici bir hâle getirmemiş mi?

HAMLET
Ah, zavallı!

POLONIUS
Ne demek istiyorsunuz? Zavallı olan nedir? Saksıyı buraya koymamam gerektiğini mi söylüyorsunuz? Öyleyse sahnenin daha iç taraflarına doğru mu koyayım? Gerçekten de siz öyle söyleyince sahnenin kenarına yerleştirilen saksı gözüme zavallı gözüktü. Her an sahneden düşecekmiş gibi duruyor, öyle değil mi?

HAMLET
Polonius, zavallı olan sizsiniz. Hayır, sadece siz değil, amcam da annem de herkes birer zavallı. Yaşayan tüm insanlar birer zavallı. Her şeye katlanıp ellerinden geldiğince hayatlarını yaşamaya çalışmalarına rağmen keyifle gülerek geçirdikleri bir geceleri bile yok.

POLONIUS
Yine neden bahsediyorsunuz? "Zavallı" kelimesini kullanarak bize uğursuzluk getirmeyin. Bin bir zahmetle kurduğum planıma köstek olup oyunbozanlık yapıyorsunuz. Ben sadece sizi düşündüğüm için böyle saçma bir oyun tasarladım. Sadece sizin titiz adalet anlayışınıza sempati duydum ve gerçeği arayan dostuma katılmak istedim. Bunun dışında en ufak başka bir amacım yok. Bu seferki skandal söylentinin doğruluğunu, okuma tiyatrosu sergilendiğinde görmeyi...

HAMLET
Anladım, anladım. Polonius, sen gerçek adalet savaşçısısın. Saygı duyulacak birisin; ancak kişinin kendi adalet duygusu, başkalarının huzurlu aile hayatını mahvedebilir. Hangisinin ne şekilde kötü olduğu önemli değil. En başında, insanlık bu şekilde kusurlu yaratılmış. Ya amcamın yanlış bir şey yaptığına dair kanıt bulacak olursak? Hepimiz eskisinden çok daha zavallı olmayacak mıyız?

POLONIUS
Lord Hamlet, size saygım sonsuz ancak henüz gençsiniz. Eğer bu girişimle Kral'ın herhangi bir karanlık yönü olmadığını anlarsak Danimarka halkı –ve bizler– huzurla bir oh çekeceğiz ve mutlu bir gülümseme dolduracak tüm kaleyi. Adalet, birinin suçlarını ortaya çıkarıp ayıplamak değildir yalnızca; bazen de asılsız suçlamaların aksini ispatlamaya ve söz konusu kişiyi kurtarmaya yarar. Polonius da binde bir ihtimal de olsa bu mutlu sonucu bekliyor. Binde bir ihtimal! Tesadüfen böyle bir sonuç alırsak eğer, bu mucizeden farksız olurdu. Pekâlâ, öyle veya böyle, deneyip görelim. Daha

sonrasında olacakları Polonius'a bırakın. Asla pişman olmayacaksınız.

HAMLET
Polonius, hayatın pahasına yapıyorsun bu işi, değil mi? Zavallı şey! Her şeyi biliyorum. Ah, nefret ediyorum. Amcam bir şeyler yapmış olsa bile bir önemi var mı ki? Amcam kendi yöntemleriyle elinden geldiğince yaşıyor hayatını zaten. Sanırım düşüncelerim tamamen değişti. Bu sabaha kadar, amcam hakkında çok kötü şeyler söyleyerek o lanet söylentinin kökenini bulacağım diye yaygara koparıyordum. Ancak bıçak gibi saplanan sözlerinde de dediğin gibi, belki de skandal rüzgârının yönünü değiştirmek için yapıyordum bunları. Her zamanki gibi, utancımı gizlemek için bir araç olarak kullanıyordum sadece. Daha önce, sen de ne yazık ki bazı kesin kanıtlar olduğunu söylediğinde aniden amcamı zavallı buluverdim. Zavallı adam, elinden gelenin en iyisini yapıyor. Amcam böyle aptalca ve kötü şeyler yapabilecek bir insan değil. O benden daha zayıf biridir. Gerçekten de var gücüyle çabalıyor. Ah, ben bir aptalım. Şakasına bile olsa ondan şüphe etmem ne kadar umursamaz ve utanmazca. Polonius, artık Adalet oyununu bırakalım. Kimbilir bu anlamsız oyun ne tür korkunç sonuçlar doğuracak? Ah, bu korkunç senaryoları düşününce hayatıma devam edemeyeceğimi hissediyorum.

POLONIUS
Çok abartıyorsunuz. Bu sabaha kadar sürekli "acı verici" kelimesini söylüyordunuz, şimdi ise durmadan "zavallı" diyorsunuz. Sanki birisi size öğretmiş de tek bildiğiniz şey buymuş gibi tekrar edip duruyorsunuz. Dünya sadece duygu-

lardan ibaret değildir. Adalet ve İrade ile de ilgilidir. Saygın bir hayat yaşamak için merhamet ve vicdan azabı büyük bir tabu olarak görülmelidir. Tek yapmanız gereken Ophelia'yı düşünmek. Lord Hamlet veya Horatio ile karşılaştırıldığında, Ophelia samimi ve masumdur. Kendisi de her genç gibi basit hayallerinin içinde yaşıyor. Onu biraz örnek alın. Horatio ise, çoktan okuma tiyatrosunun altındaki komployu unutmuş gibi, kendisini yalnızca oyunda oynamanın sevincine kaptırmış, büyük bir hevesle pratik yapıyor. İşte siz de böyle olmalısınız. Repliklerinize yeterince çalıştınız mı? Seyircilerimiz yakında burada olurlar. Horatio az önce herkesi davet etmeye gitti. Pek hevesli değil mi sizce de? Görünüşe göre içten içe gelin rolünü oynamak istemiş ancak bu rol yalnızca benim tarafımdan başarıyla ortaya konulabilir. Ah, görünüşe göre seyirciler çoktan geldi.

(*Kral, Kraliçe, Horatio ve birkaç görevli içeri girer.*)

KRAL

Bu akşamki davetiniz için teşekkür ederim. Horatio, Wittenberg'de öğrendiği bir oyunu seslendireceğinizi söyledi, bu yüzden herkesi yanımda dinlemeye getirdim. Böyle bir etkinliği yalnızca yakın akrabalarla düzenliyor olmak gerçekten çok keyifli, öyle değil mi? Ailenin bir araya gelerek hoşça vakit geçirmesi insanın en büyük mutluluğu olabilir. Son zamanlarda pek keyfim yoktu. Hayatta çok hazin şeyler oluyor. Bu gece için gerçekten teşekkürler. Hamlet, sen de bugün iyi görünüyorsun. Dostun Horatio ile eğlenmek neşeni de yerine getirmişe benziyor. Bundan böyle zaman zaman bu tür eğlenceler düzenlemelisiniz. Hamlet de daha neşeli hissedecektir, öyle değil mi?

POLONIUS
Evet efendim, aslında ben de bu sebeple yaşıma başıma bakmadan kendimi bu genç tiyatro topluluğuna dahil ettim. Bu oyunu öncelikle tahta çıkışınızı ve düğün töreninizi tebrik etmek, ikinci olarak Lord Hamlet'i neşelendirmek ve son olarak da Horatio'nun yurtdışında öğrendiği seslendirme tekniklerini görmek için düzenledik; ki söylemeliyim, bu teknikleri dinlemesi pek muhteşem.

HORATIO
Benimle bu şekilde dalga geçmeyin. "Seslendirme teknikleri" dediğinizde tam tersine sesim hiç çıkmayacakmış gibi hissediyorum. Haydi öyleyse kraliçem, lütfen devam ediniz. Seyirci koltukları şurada. Buyurun, oturunuz lütfen.

KRALİÇE
Neden bir anda bu okuma tiyatrosu yapmaya karar verdiniz acaba? Hamlet'in kaprislerini ve Polonius'un kurnazlığını bildiğimden Horatio'yu yağlayıp ballayarak kullanıyormuşsunuz gibime geliyor. Hiçbir şekilde anlam veremiyorum.

KRAL
Gertrude, oyun meraklıları böyle bariz şeyleri dile getirmezler. Hadi öyleyse, herkes otursun. Hmm, sahne de oldukça iyi hazırlanmış. Bu Polonius'un eseri mi? Bu kadar becerikli olmanı beklemiyordum! Görüyorsun ya, insanların birçok meziyeti olabiliyor.

POLONIUS
Kesinlikle. Şimdi daha da yetenekli olduğum bir yönümü göstereceğim. Pekâlâ öyleyse, artık sahneye çıkalım Lord Hamlet. Horatio, siz de buyurun.

HAMLET
Alp dağlarından bile daha yüksekteymişim gibi geliyor. Giyotine çıkıyoruz sanki, of...

HORATIO
Sahnenin yüksekliği ilk defa performans sergileyen herkesin başını döndürür. Bu benim üçüncü seferim olduğu için iyiyim. Ah! Ayağım kaydı.

POLONIUS
Horatio, adımlarınıza dikkat edin. Sahneyi, boş kutuları bir araya getirerek yaptığım için biraz dengesiz. İyi akşamlar hanımlar ve beyler. Üçlü grubumuzu, "Adalet Tiyatrosu Grubu" olarak adlandırabiliriz. Bu gece, bir İngiliz kadın yazarın başyapıtı olan "Karşılama Ateşi" isimli dramatik şiirin oyununu sergileyeceğiz. Benim gibi deneyimsiz yaşlı adam da tiyatro grubumuzun bir parçası olduğundan, oyunumuzun bazı noktaları kötü olabilir; bu yüzden sizlerden affınızı istirham edeceğim. Öncelikle yurtdışında eğitim almış ünlü bir oyuncu olan Horatio'yu seyircileri selamlamaya davet ediyorum.

HORATIO
Ne? Ben mi? Ee... Katiyen. Hayır... Beni utandırıyorsunuz. Ben yalnızca damat rolünü oynamak istiyorum.

POLONIUS
Karşınızda duran ben de gelin rolünü oynayacağım.

KRALİÇE
Ürpertici. Polonius, sarhoş gibi görünüyorsunuz.

KRAL
Sarhoşluk ne kelime? Durum daha vahim. Şu bakışlarına bir bakın.

HAMLET
Görünen o ki ben de hayalet rolündeyim. Polonius, bir an önce başlasak nasıl olur? Seyirciler sarhoş olduğumuzu söylüyor.

POLONIUS
Burada sarhoş olmayan tek kişi benim. Çok saçma! Neyse başlayalım. Pekâlâ millet!

GELİN (POLONIUS)
Sevgilim benim,
Zarif sevgilim, sımsıkı sarıl bana,
Yoksa beni götürmeye çalışacak.
Ah, ne kadar da soğuk,
Çam ağaçlarının arasından esen rüzgârın korkunç sesi.
Soğuk kuzey rüzgârı bedenimi donduruyor.
Uzaklarda,
Çok uzaklarda,
Ormanın karanlığında titreyen küçük bir ateş.
Bu benim karşılama ateşim.

DAMAT (HORATIO)
Ah, benim küçük güvercinim, sarılacağım sana.
Ötedeki ağaçların çevresinde yıldızlar parıldıyor âdeta.
Ürkütücü kimseler yok etrafta,
Geceleri yıldızların ışığından bile keskin, güçlü kuzey rüzgârı yalnızca.

HAYALET (HAMLET)
Affedersin, merhaba küçük gelin.
Gel, benimle gel. Şüphesiz unutmuş olamazsın beni.
Sesim soğuk kış rüzgârı, evim çamurun dibi.
Gel benimle lütfen, buzdan yatağıma.
Çağıran benim, şüphesiz unutmuş olamazsın beni.
Eskiden taze bir gül gibiydin,
Çağırdığımda utanarak yanıma sokulan.
Şimdi ise tüm ihtişamıyla çiçek açmış bir anemon.
Benim güzel yalancım. Buraya gel.

GELİN (POLONIUS)
Sevgilim, daha güçlü sarıl!
Bu adam geçmişin gölgeleriyle acı çektirmeye geliyor bana.
Bileğimi kavrıyor soğuk parmaklarıyla.
Ah sevgilim, sıkıca sarıl bana.
Kollarından kolayca kayıp bedenimin,
Ormandaki mezarlığa kadar uçacağını hissediyorum, bir tüy gibi.
Çam ağaçlarının arasından esen rüzgârın sesi bir insanın sesi.
Birbirimize verdiğimiz eski bir sözü fısıldıyor durmadan.
Sevgilim, daha sıkı sarıl!
Ah, geçmişteki aptalca hatalarım.
Ne kadar berbat bir kadınım!

DAMAT (HORATIO)
Ben yanındayım şimdi.
Ölüp gitmiş birinden korkma artık.
Ben senin yanındayım.
Şüpheli kimseler yok etrafta.

Kapa kulaklarını bir süre, rüzgârın sesinden korkuyorsan eğer.

HAYALET (HAMLET)

Buraya gel.

Kulaklarını tıkayıp gözlerini kapatsan bile sesimi duyacak, beni göreceksin.

Hadi gidelim.

Gel gidelim.

Söz verdiğim gibi koruyacağım seni.

Yatağını hazırladım, seni bekliyor,

Asla uyanamayacağın o tatlı uykuya özel.

Haydi yeni evime gel, çamurun dibindeki.

Yürüdüğün yolda kararlı ol, böylece bulacaksın aradığını.

Gel, geçmiş yeminlerimizi yerine getirelim.

GELİN (POLONIUS)

Sevgilim, işe yaramıyor.

Artık sana sarılmaya gücüm yetmiyor, dayanamıyorum.

Sesi soğuk kış rüzgârı olan o adam, zorla yanında götürüyor beni.

Elveda, elveda sevgilim.

Ben gitsem bile moralini bozma, neşeyle kaldır kadehini ve çıkar günahlarının tadını.

Ah, biraz daha, birkaç kelime daha...

Senden koparılıyorum,

Bir veda, bir tutam saç, bir öpücük ya da herhangi bir şey bırakamadan.

Artık çok geç, sevgilim.

Lütfen beni unutma.

HAYALET (HAMLET)
İşe yaramaz bu dokunaklı sözlerin,
Hiçbir işe yaramaz.
Sen, damadının kalbini bilmiyorsun.
Sevdiğin bu şövalye, üç gün sonra seni unutacak.
Güzelliğinden dolayı kolayca günaha teslim olan bir kadınsın.
Çok yakında diğer dünyada,
Benim bugüne kadar çektiğim acıların aynısını sen de tadacaksın.
Kıskançlık: sevilmek için yakarışlarının bir sonucu,
Gerçekten muhteşem bir son.
Şimdi şu gelin koltuğunda senden daha genç, senden çok daha utangaç, küçük bir kadın,
Seninle tamamen aynı pozisyonda oturup,
Damadına yeminler ederek bir çocuk doğuracak.
Bu dünyada ne kadar sadakatsiz olursa insan,
O kadar çok sevilir herkes tarafından.
Gel hadi, gidelim.
Sadece sen ve ben,
Yağmur ve rüzgâr üzerimize yağarken,
Uçalım, ağlayıp bağıralım ve koşup dolaşalım!

KRALİÇE
Durun artık! Hamlet, bu kadarı yeter! Bu saçmalık hangi aptalın fikriydi? O kadar saçma ki görmeye bile dayanamıyorum. Bizi taciz etmeye niyetliyseniz en azından biraz daha mantıklı şeyler yapın. Korkak ve iğrençsiniz! Gidiyorum buradan, kusacakmışım gibi hissediyorum.

KRAL
Bu kadar kızacak ne var? Eğlenceliydi, öyle değil miydi? Görünüşe göre daha devamı da var. Polonius gelin rolünde çok başarılıydı. "Daha güçlü sarıl!" diye yalvarırken sesinin kesildiği sahne de mükemmeldi. "Ne kadar berbat bir kadınım!" diyerek başını öne eğdiği yerde gerçekten genç bir kız olduğu izlenimine kapıldım. Çok başarılıydı.

POLONIUS
İltifatlarınız için müteşekkiriz.

KRAL
Polonius, lütfen daha sonra odama gel. Hamlet senaryoda olmayan şeyler söylüyor gibi geldi bana, öyle ki pek hevesli değildi. Baştan savma bir performanstı.

KRALİÇE
Burada durup tiyatro niyetine böylesine berbat bir gösteriyi izleyemeyeceğim. Polonius'un gelin rolü, ancak damat bir *Umibozu** olduğunda dengelenebilir. Öyleyse izninizle.

KRAL
Ah, beni bekleyin. Hamlet, artık oyun bitti mi?

HAMLET
Evet, evet bitti. Aslında devamı var ancak önemli değil. Duralım artık. Oyunu oynamak asıl amacımız değildi zaten. Pekâlâ millet, lütfen evinize geri dönün. Bu gece için teşekkür ederiz, canınızı sıktık.

KRAL

---

* *Umibozu*, Japon mitolojisinde denizde yaşadığına inanılan deniz canavarıdır. *–çn*

Evet, böyle bir şeyin olacağını tahmin etmiştim. Eğer durum buysa ben de kraliçeyle birlikte izninizi rica edeceğim. Ah, oldukça eğlenceliydi. Horatio, Wittenberg'de öğretilen tekniklerin arasında kekelemek de vardı sanırım.

HORATIO
Acemi sesimi duydunuz, bunun için çok üzgünüm. Bu tarz bir okuma tiyatrosunda bana verilen rol için yetersiz olduğumun farkındayım.

KRAL
Polonius, daha sonra odama gel. Öyleyse izninizle.

(*Polonius, Hamlet, Horatio kalır.*)

POLONIUS
Sıradan yöntemlerle başaramazdık.

HORATIO
Görünüşe göre hiçbir işe yaramadı.

HAMLET
Tabii ki yaramadı. Kraliçe kızdı ve kral da güldü. Yalnızca bu kadarını anlasak bile bu ne işe yarayacak? Polonius, sen bir aptalsın. Görünüşe göre Ophelia'nın saflığı seni biraz köreltmiş. "Sadece sen ve ben, yağmur ve rüzgâr üzerimiz yağarken, uçalım, ağlayıp bağıralım ve koşup dolaşalım!"

POLONIUS
Hah! İzleyin ve görün. Bundan sonra her şey değişecek. Sadece izleyin.

SEKİZİNCİ SAHNE

(*Kralın oturma odası.*
Kral, Polonius.)

KRAL

Bana ihanet ettin, değil mi, Polonius? Çocukları kışkırtıp böyle ipe sapa gelmez okuma tiyatrosu gibi işler yaparken ne düşünüyordun, Tanrı aşkına? Aklını mı kaçırdın? Kendine biraz saygın olsun lütfen. Her şeyin farkındayım. Bu entrikalarla bizi hazırlıksız yakalamayı ve bu sayede de kızının hatalarını affettirmeyi planlıyordun, doğru değil mi? Polonius, sen çocuklarına aşırı düşkün bir babasın. Neden doğrudan benimle konuşmadın? Eğer bir kin güdüyorsan bunu açık yüreklilikle itiraf etmelisin. Bir sahtekâr ve hainsin. Yalnızca böyle ucuz numaralara güvenebiliyorsun çünkü hiçbir şeyi daha erkekçe ya da cesurca yapacak kadar riske atamazsın. Polonius, kendinden utanmalısın. Yeni yetme çocuklarla birlik olup kendini beğenmiş cümleler okuyarak ne amaçlıyordun? Buna oyun mu diyorsun sen? Ağzını büzüştürüp "Uzaklarda, çok uzaklarda!" diye tekrarlayıp durduğunda baştan ayağı tüylerim diken diken oldu.

Korkunçtu. Bunu izlemek bile utanç vericiydi. Neredeyse ağlayacaktım. Her zaman hassas biriydin; bu senin en iyi özelliklerinden. Her yönden çok dikkatlisin. Özellikle gelecek hakkında verdiğin tavsiyeler bana çok yardımcı oluyor. Sen olmadan yapamam. Sana güveniyorum ve yürekten minnettarlık duyuyorum. Ancak bu özelliklerin aynı zamanda da zayıf noktaların. Açık fikirli değilsin, önemli önemsiz her şey için yaygara yapıyorsun; sürekli homurdanıyor, düşündüğün şeyleri olduğu gibi söylemek yerine centilmence üstünü örtmeye çalışıyorsun. Şair karakterlisin diyebiliriz sanırım. Fakat bu kadar melankolik olmamalısın. Kalbinde her zaman kin tutuyor gibi göründüğün için kaledeki insanlar seni bir yük olarak görüyor ve senden pek hoşlanmıyorlar. Kötü bir şey de yapmıyorsun aslında, sadece sinsi görünüyorsun. Kişiliğin kadınsı ve karanlık.

POLONIUS
Böyle bir krala böyle bir nazır yakışır diyebiliriz sanırım. Polonius'un kadınsı yönü, kralın bir etkisi olmalı.

KRAL
Sen iyiden iyiye şaşırmışsın, neler diyorsun? Bu ne küstahlık? Ne dediğinin farkında mısın sen? Sen bu şekilde surat asmazdın Polonius, gerçekten delirmiş olmalısın. Az önce tiz bir sesle nahoş bir gelin rolü oynuyordun. Hep zayıf bir kişiliğin vardı, duygusal anlamda dengesizdin. Bir an karamsarlık duyuyor bir an mutluluktan uçuyorsun. Küçücük meselelere heyecanlanıp konumunu ve yaşını unutuyor, kendini öne çıkarmaya çalışıyorsun. Ancak bunun da bir ölçüsü var. Polonius, sen ve ben otuz yıldır, tabiri caizse, aynı çatının altında yaşayıp gittik; ancak bu geceki gibi utanç

verici bir manzaraya belki de hayatımda ilk defa şahit oluyorum. Bunun altında önemli bir neden olabileceğini düşünüp vakit kaybetmeden seni buraya çağırdım ama neye yaradı? Özür dilemek şöyle dursun, bir de yüzünü buruşturup bana saldırıyorsun. Polonius! Şimdi sakinleş ve bana net bir şekilde cevap ver. Tanrı aşkına, küçücük bir bebeği bile güldürebilecek kadar saçma bir duygusallıkta olan bu oyunu oynamana ne sebebiyet verdi? Her halükârda bu oyun –hayır, okuma tiyatrosu, ya da her neyse– şüphesiz senin fikrinle ortaya çıkmış olmalı. Bundan eminim. Hamlet ya da Horatio bile daha mantıklı bir senaryo seçerdi. Böyle abartılı, tüyler ürperten eski moda bir senaryoyu yalnızca sen seçebilirsin. Hepsi senin işin. Şimdi, Polonius, cevap ver bana. Ne sebeple böyle küstahça alicengiz oyunlarına kalkıştın?

POLONIUS
Kralımız bilge biri, Polonius yanıt vermese bile her şeyi anlayabileceğini düşünüyorum.

KRAL
Yine aşırı kibar bir ses tonuyla alaycı yorumlar yapıyorsun. Somurtuyor musun? Polonius, duygulanmış gibi yapmayı bırak. Tıpkı Hamlet gibisin. Sen de mi Hamlet'in müridi oldun yoksa? Az önce kraliçeden duyduğuma göre bugünlerde orada burada Hamlet'in talebeleri ortaya çıkmaya başlamış. Horatio her zaman Hamlet için deli divaneydi. Hatta ağzını bükme şekline kadar Hamlet'i taklit ederdi; ancak son zamanlarda genç bir kızı da aynı şekilde öğrencisi yapmışa benziyor. Şimdi öyle görünüyor ki yaşlı bir adam da onun müridi olmuş. Eminim Hamlet, böyle övgüye de-

ğer müritleri olduğu için güven duyuyordur. Polonius, bu yaştan sonra böyle somurtmamalısın. Şikâyetin varsa açık yüreklilikle itiraf etmeye ne dersin? Konu Ophelia ise, ne yapacağıma çoktan karar verdim.

POLONIUS
Ne yazık ki sorun Ophelia değil. Onun kaderine çoktan karar verildi. Tek yapması gereken kırsaldaki bir kaleye gizlice gitmek ve sessizce karnını büyütmek. Ayrıca ben işimden ayrılacağım ve Laertes de yurtdışındaki eğitimini bırakacak. Ailemiz çöktü. Buna çoktan karar verildi. Polonius pes ediyor. Lord Hamlet, ondan beklendiği üzere, İngiltere'den gelen prensesi kabul etmek zorunda. Bütün ülkenin kaderi buna bağlı. Ophelia'ya yazık oldu tabii; ancak krallığın kaderi değiştirilemez. Polonius ailesi, her türlü talihsizliğe rağmen sabredip yaşamaya devam etmeye niyetli, bu açıdan gönlünüz rahat olsun. Şimdi sorun Ophelia değil. Sorun Adalet.

KRAL
Adalet? Garip şeyler söylüyorsun?

POLONIUS
Adalet. Gençlerin meraklısı olduğu şu Adalet. Bu anlayış, Polonius'ta da şekil buldu. Kralım, Polonius'un gizlediği her şeyi söylemesi için tam zamanı.

KRAL
Nedense okuma tiyatrosunun devamını dinliyormuşum gibi hissediyorum. Oyunculuk kokusu alıyorum, sanki bir oyunda rol yapıyormuşsun gibi.

POLONIUS
Kralım, Polonius ciddi. Umarım majesteleri de dalga geçmeden ciddiyetle söylediklerimi dinler. Her şeyden önce benim de krala sormak istediğim şeyler var. Majesteleri bugünlerde kalede dolaşan son derece tatsız söylentiler hakkında ne düşünüyorsunuz?

KRAL
Ne demek istediğini gerçekten anlamıyorum ama eğer Ophelia'nın söylentileriyle ilgiliyse bunu bu sabah ilk kez senden duydum. O zamana kadar böyle bir şeyi hayal dahi edemezdim.

POLONIUS
Anlamazlıktan gelmeyin. Şimdi sorun Ophelia değil. O mesele neredeyse çözüldü. Benim şimdi size sorduğum şey daha büyük, daha korkunç ve çözülmesi oldukça zor bir problem. Majesteleri hiçbir şey bilmiyor musunuz? Gerçekten hiçbir fikriniz yok mu? Bundan şüpheliyim. Bu kulağa doğru...

KRAL
Biliyorum. Herkes biliyor. Merhum kralın ölümü hakkında çirkin varsayımların fısıltıyla dolaştığı gerçeğinin ben de farkındayım. Kızmak yerine kendi erdem eksikliğimden dolayı utanıyorum. Böyle çirkin ve gülünç dedikoduların doğruymuş gibi yayılması benim erdem yetersizliğim yüzünden. Dayanamayacak kadar perişan hissediyorum ancak söylentiler durmadan yayıldığından, son zamanlarda yabancı ülkelerdeki insanlara kadar ulaşmış durumda. Bu şekilde sadece kendimi suçlamaya ve erdem eksikliğim için ağıt

yakmaya devam edersem dedikodular da iyiden iyiye güç kazanacak ve geri dönüşü olmayan bir yola girecekmişim gibi geliyor. Aslında bu söylentileri dizginlemek için sana danışmayı düşünüyordum. Ben şöyle böyle idare ediyorum ama kraliçe bir kadın olduğundan bu söylentiler, beklenildiği üzere, onu fazlasıyla üzüyor ve şu sıralar geceleri gözüne uyku girmiyor. Bu şekilde oyalanarak zaman kaybedersek kraliçe şüphesiz ölecek. Gençler, bizlerin içinde bulunduğu zor durumun farkında değiller. Anlamsız sitemler ya da alaycı yorumlar yaparak hayatlarımızı bir oyun aracı olarak kullanıyorlar. Ben bunun içler acısı bir şey olduğunu düşünürken bu sefer de sen –ne tür bir nedenle bilmiyorum– ancak gençlere önderlik edip onlarla coşku içinde dans ediyorsun. Bu dünyadan gerçekten bıktım usandım artık. Polonius, sakın bana bu söylentilere inandığını söyleme.

POLONIUS
İnanıyorum.

KRAL
Ne?

POLONIUS
Hayır, inanmıyorum ancak yine de inanmış gibi yapmaya çalışıyorum. Bu, Polonius'un size, bir ayrılık hediyesi olarak geride bıraktığı sadakatidir. Majesteleri, hayır Lord Claudius. Otuz yılı aşkın bir süredir, yalnızca Nazır Polonius değil, aynı zamanda aile üyelerim de sizin lütfunuzu ve himayenizi kazandı. Ophelia'nın talihsiz hatası sebebiyle işimi bırakmak zorundayım ve bu nedenle kalbimde çeşitli derin duygular tekerrür ediyor. Acılı ayrılığımızı bildiren elveda-

mı sunmadan önce, ayrılık hediyem olan sadakatimin bir sembolünü, onda biri bile olsa, büyük iyiliğinizin karşılığı olarak sunmak istedim. O nedenle bu sabahtan beri gençlere iyiliğe ulaşabilecekleri en sağlam yol hakkında nasihatler veriyorum. Gençler ilk başta bu söylentileri komik bir hikâye gibi görerek şakalar yapıp eğlendiler; ancak ben söylentileri inkâr etmedim, tam tersine asılsız olmadıklarını, doğru olduğunu söyledim.

KRAL
Polonius! Bu nasıl sadakat? Gençleri kışkırtıp asılsız söylentiler yayıyorsun. Sadakat ya da minnettarlık bunun neresinde? Suçlarından basit bir istifayla kurtulamazsın. Seni yanlış değerlendirmişim. Bu kadar adi bir adam olduğunu bilmiyordum.

POLONIUS
Öfkenizi sonraya bırakmanızı rica ediyorum. Eğer şu anki yöntemlerim hatalıysa vereceğiniz her türlü hükme boyun eğerek kabul edeceğim. Lord Claudius, affınıza sığınarak belirtmeliyim ki şu anda bu çirkin söylentiler beklenmedik bir şekilde çok insana yayıldı ve onları ne kadar söndürmeye çalışırsak söylentilerin alevleri o kadar çok güçleneceğinden, sıradan yöntemlerle baş edilemeyeceğini fark ettim. Bu sebepten ötürü, bir çıkış yolu bulmak adına kargaşa çıkartarak gençlerin tadını kaçırmak ve kralın sempatisini kazanmak için aceleyle bir plan yaptım. Tıpkı düşündüğüm gibi, çok geçmeden Lord Hamlet ve Horatio, benim "Adalet, Adalet!" diye haykırışlarımı duyunca seslerini kestiler ve hatta kralın savunuculuğu bile yaptılar. Bu akımın kalenin içinden dört bir yana yayılarak söylentinin alevlerini tama-

men söndürmesi çok yakın. Her şey sorunsuz gidiyor gibi görünüyor. Söylentileri bu şekilde bastırmaya çalışırsak aksine daha fazla yayılır; ancak aksine ateşi besleyip daha da kışkırtırsak kendiliğinden sönüp gidecektir. Yaşıma başıma bakmadan gençlerle birlik olup "Ah, Adalet, Adalet!" diye şatafatlı sözler söylemek ve bu gelin rolünü oynayacak kadar ileri gitmek beni de fazlasıyla rahatsız etti. Şimdi bile düşündükçe soğuk terler döküyorum. Umarın kalbimin derinliklerindeki bu duygularımı anlayışla karşılarsınız.

KRAL

Güzel konuştun. Harika savunmaydı ancak Polonius, ben çocuk değilim. Böyle saçma bir bahaneye nasıl inanabilirim? İnanmak istesem bile o kadar saçma ki kahkahalarıma engel olamıyorum. Söylentilerin alevlerini söndürmek için aksine daha çok kışkırtmak... Böyle aptalca ve çocukça bahanelerle Hamlet gibilerini etkilemek mümkün olabilir ancak bana sadece komik geliyor. Çok sadık bir hizmetkârım varmış! Polonius, daha fazla konuşma! O kadar saçma ki duymaya dayanamıyorum. Şimdi de ben sana birkaç şey söyleyeceğim. Uzun bir süredir Gertrude için bazı özel duygular besliyor olduğun aşikâr. Eski kralın aniden ölmesiyle Gertrude keder gözyaşları içinde kaybolurken, senin teselli sözlerin o kadar garip bir samimiyete sahipti ki hemen anladım. Alçak herif. O zamandan beri sana karşı tetikteydim. Polonius, sen kendinin farkında değilsin ama son zamanlarda o kadar gerginsin ki Ophelia'nın hatasından dolayı mahcubiyet duymakta aşırıya kaçtın; birdenbire Adalet'ten ve Mükemmellik'ten bahsetmeye başladın, çocuklarının savaşına sen öncülük ettin ve sadık bir hizmetkâr rolüne bü-

rünüp öfkeni bizlerden çıkardın. Şimdi Ophelia'nın skandalı ortaya çıktığı için darmadağın oldun, o malum duyguyu bastırmak için elinden geleni yapıyorsun. Ancak şimdi son derece komik bir biçimde kaybettin ve bunun farkında değilsin. Yaşlılığından kaynaklanan öfkeni her kim olursa olsun fark etmeksizin insanların üzerine kusma arzusu duyuyorsun. Polonius, bu duygu uzun zamandan beri belli bir isimle anılıyor ve mükemmel bir şekilde tanımlanmış. Az önce okuma tiyatrosunda Hamlet'in yüksek sesle okuduğu sözlerin içinde de vardı. Fark ettin mi? Görünüşe göre buna "kıskançlık" deniyor!

POLONIUS
Hah! Kendinizi kibre çok kaptırmayın. Aşk insanın gözünü kör edermiş diye duydum. Efendim, sanırım aklını yitirmiş olan sizsiniz. Görünüşe göre insanın kendisi âşık olunca, diğer herkesi de kendi gibi âşık görüyor. Her neyse, sadece kıskançlık sözlerinize karşılık vermek istiyorum. Uzun süredir dul hayatı yaşıyorum ancak asla utanç verici gönül maceralarım olmadı. Tuhaf kıskançlıkları olan sizsiniz. Asıl sizin şu anki duygularınız kıskançlık olarak adlandırılmalı. Uzun zamandır kendinize sakladığınız duygularınızın diğer tarafa ulaşıyor olmasından mutluluk duymalısınız. Böyle benim gibi kaba, yaşlı bir adamı bile kıskandığınıza bakılacak olursa evliliğiniz pek iyiye gitmiyor diye düşünüyorum. Ne dersiniz?

KRAL
Sus! Polonius aklını mı yitirdin? Kiminle konuştuğunu sanıyorsun? Kızının rezaleti yüzünden gözün dönmüş. Sadece şimdiki küstah küfürlü dilin bile görevden alınman ve

hapis cezasını hak etmen için yeterli. En nefret ettiğim şey kirli alçak varsayımlardır. Polonius, inşası yıllar süren bir şeyin çöküşü bir anlıktır. Otuz yıllık sadakatin de bu geceki küstahlığınla iz bırakmadan yok oldu. Bir anda! İnsanın kaderinin bir saniye sonrası bile tahmin edilemez, öyle değil mi? İnsanın kendine ne olacağı hakkında hiçbir fikri yok. Bu zamana kadar kaderin iradeyle kontrol edilebileceğine inanırdım ama görüyorum ki gerçekten de Tanrı'nın takdiri diye bir şey var. Polonius. Bir saniye öncesine kadar seni affetmeyi planlıyordum. Ophelia konusunda en kötü duruma hazırlamıştım kendimi. Hamlet gerçekten Ophelia'ya deli gibi âşıksa ve bizim tavsiyelerimize kulak asmayacaksa elimizden başka bir şey gelmez. İngiltere prensesi meselesinden vazgeçip Ophelia ile evlenmesine izin vermeyi planlıyordum. Kraliçe de artık Ophelia'nın tarafını tutar oldu; daha bu akşam benim önümde ağlayıp diz çökerek yalvardı. Bugüne kadar benimle alay eden Gertrude, ilk kez gururunu bir kenara atıp bana yalvardı. Dileğini yerine getirmek dışında yapabileceğim bir şey yoktu. İngiltere'den bir prensesi aileye kabul etmek aldığım önemli siyasi önlemlerden bir tanesiydi; ama böyle ailemle sürtüşme yaşayacak kadar gerçekleştirmek için cesaretim yok. Zayıf bir adamım! Görünüşe göre iyi bir politikacı değilim. Ailemin huzuruna Danimarka'nın kaderinden daha çok değer veriyorum. İyi bir koca ve iyi bir baba olabilirsem eğer, bu bana yeter. Bir kralın vasıflarına sahip değilimdir belki de. Seni affetmeyi düşünüyordum. Hepimiz zayıf kişiliklere sahibiz. Tam da birbirimize yardım etmeye ve birbirimizle iyi geçinmeye devam etmeye karar verdiğim noktada... Polonius, sen ne aptal bir adamsın! Haksızlığa uğradığını düşünüp

ailenin çoktan çöktüğünü varsayarak çaresizliğe kapıldın; kraliçeye olan imkânsız aşkının intikamı almaya çalıştın ve saçma bir okuma tiyatrosuyla üstü kapalı iğneleyici sözler söyledin; sonra da "sadık bir hizmetkârın son çaresi" gibi sözlerle gözümü boyamaya çalıştın ve amacını anladığımda da meydan okuyan bir tavır takınıp son derece korkunç hakaretlerle neredeyse beni tehdit ettin. Polonius, artık seni affetmek istemiyorum. Sen aptalsın. Ben senin ciğerini biliyorum. Bir insanın kötülüğünü affedebilirim ama aptallığını affedemem. Aptallık en büyük suçtur. Polonius, bu sefer görevinden ayrılman kâfi gelmez. Biliyorsun değil mi?

POLONIUS

Yalan! Bu bir yalan. Kral'ın söylediği her şey bir yalan. Lord Hamlet ile Ophelia'nın evliliğine izin vereceğinize dair söylediklerniz ise yalanlarınızın en büyüğü, kuyruklu yalan. Zayıf mısınız? İyi bir politikacı değil misiniz? Ailenizin huzurunu Danimarka'dan daha mı çok seviyorsunuz? Her şey bir yalan. Avrupa'da sizin kadar güçlü ve olağanüstü becerilere sahip çok az politikacı vardır. Polonius, çoktandır yaptıklarınızla gizlice hayrete düşüyor. Efendim, lütfen mantıksız davranmayın. Bu odada sadece ikimiz varız, kral ve Polonius'tan başka kimse yok. Vakit çoktan gece yarısı. Sadece kaledekiler değil; saçak kenarlarında yaşayan küçük kuşlar, tavanda yuva yapan fareler, hepsi mışıl mışıl uyuyor. Bizi dinleyen kimse yok. Hadi şimdi söyleyin bana lütfen. Her şeyi iyi biliyorum. Majesteleri, son iki aydır Polonius'un gözden düşmesi için fırsat kollamış olmalısınız.

KRAL

Söylediğin her şey çok saçma. Gece yarısıysa ne olmuş?

Sanki bir tiyatro oyunundaymışsın gibi böyle sıfatları sıralayarak ve sonrasında hiddetlenerek ne yapmaya çalışıyorsun? Ne ayıp! Polonius, artık gitmelisin. Ancak sana daha sonra anlatacağım şeyler var.

POLONIUS

Hemen şimdi kararınızı duyalım. Hazırım, kaderime boyun eğiyorum. Kaderimden kaçamayacağımı bildiğim için vazgeçiyorum. Son iki aydır, sizin tarafınızdan hedef alındım. Bir yırtıcının, bir şahinin gözleriyle yapacağım herhangi bir hatayı bekliyordunuz. Bunu bildiğimden, hiçbir konuda fikirlerinize karşı çıkmamak için dikkat ettim ve düne kadar güç bela büyük bir hata yapmadan gelmeyi başardım. Oğlum Laertes'i Fransa'da öğrenim görmeye göndermemin sebeplerinden biri de meraklı gözlerinizden kaçmasına yardımcı olmaktı. Ben hata yapmasam bile, Laertes'in çocukça kaba davranışları yüzünden bir şeyleri batırıp ortalığı karıştırması an meselesiydi. Laertes'in ufacık bir hatasıyla sabırsızlanan kralın, ailemi cezalandırıp unutulmaya terk etmeyi beklediği gün gibi ortadaydı. Elimden geleni yapıp Laertes'i Fransa'ya kaçırmayı başardığımda "Tanrı'ya şükür, artık rahatlayabilirim," diye düşünmeme kalmadan, ne yazık ki, en çok güvendiğim Ophelia'mın akıl almaz bir hata yaptığını öğrendim. Bütün dünyam bir anda başıma yıkıldı ve artık her şeyin bittiği fikrine kapıldım. Şimdi en azından Ophelia'nın mutluluğu için bir ümit olabileceğini düşünerek ve her şeyi göze alarak bu sabah Lord Hamlet'e danıştığımda –affınıza sığınarak söylüyorum, Lord Hamlet hâlâ toy– sürekli "kara bulutların bir anda ortaya çıkması" ya da "yağmur bulutlarının üzerini örtmesi" ile ilgili anlam-

sız şeylerden bahsetmeye başladığında ona güvenemeyeceğimi anladım. Onu biraz daha sorguladığımda, Ophelia'dan çok merhum kralın ölüm nedeni hakkında olan bu korkunç söylentilerle ilgilendiğini ve mutlaka bu söylentilerin kökenini bulmak istediğini söyledi. Onun gibi akılsız gençlerin yaptıklarını sessizce durup izlemek, eşek arısı yuvasına çomak sokmak gibidir ve korkunç sonuçlar doğurabilir. Bu noktada, size sadakatimi kanıtlayabilmem için hayatımda bir kez karşıma çıkabilecek bir fırsatı yakalayıp tereddüt etmeden gençlerin şüphelerini desteklemek zorunda kaldım; "Adalet!" diye bağırarak etrafta koşturdum, okuma tiyatrosunu önerdim. Amacımın gençleri iğrendirmek ve keyiflerini kaçırmak için olduğumu size açıkladım ama bunların tek kelimesine bile inanmadınız. Kalbimin bir köşesinde, hâlâ Ophelia için üzülüyorum ve sanırım bir şekilde en azından çocuğumun mutlu olması için dua ediyorum. Lord Hamlet kalbindeki tatsız şüpheleri bir an önce uzaklaştırdığında yalnızca Ophelia'yı düşünecek ve tüm gücüyle Ophelia için savaşacaktı. Böylesinin Ophelia için de en iyisi olduğunu düşünerek bu oyunu planladım. Ama hepsi bu kadar değil. Majesteleri lütfen bana inanın! İnsanlar iyi şeyler yapma içgüdüsüne sahiptir. Diğer insanların kendilerine minnettar hissetmeleri arzusuyla yaşarlar. Bugün bütün gün, kral, kraliçe ve Hamlet için veda hediyesi olan sonsuz sadakatimi sunmayı düşündüm. Övülmem gerekirken, aptalca bahaneler ürettiğim ve çaresiz olduğum gerekçesiyle alay edildim. Sonunda akıl almaz bir şekilde kıskançlık gibi asılsız suçlamalara maruz kaldığımda artık sabrım taştı ve ağzımdan kaba sözler kaçırdım. Son iki aydır böyle bir çıkmaza girmemi hevesle bekliyordunuz. Uzun zamandır

arzuladığınız şeyin bu olduğuna eminim. Gerçekten de bir aptalım. Danimarka'nın en aptal insanı. Sonucun böyle olacağını başından beri biliyordum ama yine de veda hediyesi olan sadakatimi sunmak gibi gereksiz bir çabaya girdim ve bu yüzden, tam tersine, dezavantajlı duruma düştüm. Bu nedenle cezası da birkaç kat ağır olacaktır. Kendi mezarımı kazdım.

KRAL
Ne? Ah, uyuyakalmışım. Ustaca kullandığın diksiyonunun büyüsüne kapılmışım. Polonius, nerede durman gerektiğini bilmiyorsun, değil mi? Bundan sonra boş şikâyetlerini sıralasan bile bir faydası olmaz. Huzurumdan ayrıl. Kararım değişmeyecek.

POLONIUS
Siz kötü bir adamsınız majesteleri, kötüsünüz. Sizden nefret ediyorum. Size söylesem mi bunu? Bilmediğimi mi sanıyorsunuz? Gördüm. Bu gözlerle açıkça gördüm. İki ay önce, bunu gördüğümden beri talihsizliklerim devam ediyor. Gördüğümü fark ettiniz ve ardından şahin gibi gözlerinizi üzerime diktiniz. Benden nefret etmeye başladınız. Çok geçmeden mutlaka çıkmaza gireceğimden ve bu kaleden sürüleceğimden emindim. Ah, keşke görmeseydim. Keşke hiçbir şey bilmeseydim. Adalet! Kısa bir süre öncesine kadar sadece görünüşte Adalet'in savaşçısıydım ama şimdi yüreğimin derinliklerinden Adalet için haykırasım geliyor.

KRAL
Git buradan! Görmezden gelemeyeceğim şeyler söylüyor-

sun. Kendi hatalarını affettirmek istediğin için bana gözdağı verecek kadar ileri gidiyorsun. Pis bunak. Git!

POLONIUS
Hayır, gitmeyeceğim. Gördüm. İki ay önce, o günü asla unutmayacağım. Sabah hava çok soğuktu ama öğleden biraz güneş çıkmıştı. Etraf hoş bir sıcaklıkla ısındığı vakit merhum kral bahçeye çıktı ve o zaman... O zaman...

KRAL
Delirmişsin! Cezanı hemen şimdi vereceğim!

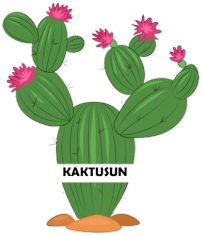
POLONIUS
Cezamı kabul ediyorum. Gördüm. Gördüğüm için ceza aldım. Ah! Lanet olsun! Bu kılıç... Bu kılıç benim cezam! Ah!

KRAL
Affet beni. Seni öldürmek niyetinde değildim, Polonius. Kılıcım kazara kınından çıktı ve seni bıçakladı. Az öncesine kadar kaba sözlerinin, kızına çok fazla değer verdiği için çıldıran acınası yaşlı bir adama ait olduğunu düşünüyordum, bu yüzden sabredip dinledim; ancak giderek daha fazla şansını zorladın, sonunda tamamen aklını kaçırdın ve korkunç ithamlarla ortalığı birbirine kattın. Ne yaptığımın farkında olmadan kılıcımı çekip seni bıçakladım. Affet beni. Sözlerinle fazla ileri gittin. Ophelia için endişelenme. Polonius, söylediklerimi anlıyor musun? Yüzümü tanıyabiliyor musun?

POLONIUS
Adalet için. Evet, Adalet için. Ophelia, zırhımı hazırla. Ben kötü bir babaydım, değil mi?

KRAL

Gözyaşları. Benim gibi birinin gözlerinden bile böylesine yaşlar dökülüyor. Umarım bu gözyaşları günahlarımı temizler. Polonius, tanrı aşkına, ne gördün? Sanırım neden şüphe duyduğunu anlıyorum. Ah! Kim o! Orada duran kim? Kaçma. Bekle! Ah hayır, Gertrude!

DOKUZUNCU SAHNE

(*Kaledeki büyük salon.*
Hamlet ve Ophelia girer.)

HAMLET
Öyle mi? Polonius dün geceden beri görünmedi mi? Ne garip. Ama bence önemli bir şey yoktur. Yetişkinlerin kendi dünyaları var. Polonius, planlarının gün gibi ortada olduğunu bilmesine rağmen entrikalar çevirmeye devam ediyor; orada fısıldıyor, burada parmak ucunda geziniyor, birileriyle işbirliği yapıyor, birilerine göz kırpıyor. Ne kadar önemsiz de olsalar, ona bu tarz stratejik oyunlar eğlenceli geliyor. Bu yüzden sürekli birileriyle toplantılar yapıp aptalca dolaplar çevirmek istiyor. Hem amcam hem de Polonius fazlasıyla entrikacı insanlar, o yüzden dün gece bir toplantı düzenleyip tekrar başka bir numaraya başlamış olabilirler. Eminim dün geceki okuma tiyatrosunun bile Polonius'un oyunlarıyla bir ilgisi vardır. Aksi takdirde bu adam gerçekten delirdi. Akıllı ve kurnazca planları olmalı. Çoğunlukla böyle şeyleri öngörebiliyorum. Bu tarz adamlar pek düzenbaz oluyorlar. Gerçi düzenbaz diye bahsettiklerim genellikle sığ, can sı-

kıcı, ucuz hesaplar yapan, acınası ve aşağılık varlıklar. Onların amaçlarını anlasak ama yalnızca hiçbir şey yapmayıp kayıtsız bir yüz ifadesiyle otursak bile belaya bulaşabiliriz. Hazırlıklı olmazsak gerçekten işimiz biter. O kadar rahatsız edici varlıklar ki onları görmezden gelmek, hiçe saymak istiyor olsak bile gardımızı indiremeyiz. İlk başta, Polonius'un okuma tiyatrosu fikrini, kızına olan düşkünlüğü yüzünden çıldırdığı için, kral ve kraliçeye karşı hoşnutsuzluğunu ifade etmek adına bir taktik olarak ortaya attığını sandım; ancak dün gece tekrar üzerinde etraflıca düşününce her şeyin yalnızca bundan ibaret olmadığını fark ettim. Bu insanların yaptığı şey baştan sona psikolojik bir oyun, ustaca aşağılık bir aldatmaca. Nefret ediyorum bu entrikalardan. Dün gece sonunda gerçeği gördüm ve bu beni çok korkuttu. Bu insanlar korkutucu. Hiçbirine güvenemem. Bu dünyada gerçekten "kötü insan" denilen kişiler varmış. Bu yaşa gelip dünyada "kötü insan"ların gerçek olduğunu yeni öğrendim. Bu bir başarı değil, doğal bir keşif. Ben çok aptalım. Çok safım. Böylesine doğal bir şeyin farkına vardığımda çıkan sonuca şaşırdım, inanabiliyor musun? Son derece saf bir adamın tekiyim. Dün geceki okuma tiyatrosu aslında amcam ve Polonius tarafından gizlice kurulan bir komployu. Bu doğru. Eğer yanılıyorsam gözlerimi oyup sana veririm. Artık beni kandıramazlar. Amcam şüphelerimizden kaçınmak istediği için Polonius'a danıştı ve hoş olmayan sayısız komplo kurdu. Bizi aptal yerine koyuyor. Resmen parmaklarında oynattılar hepimizi. Kısacası amcam kendi garip davranışlarının üstünü örtmek için ilk hamleyi yapıp Polonius'a emir verdi ve bizleri, böyle aptalca bir okuma tiyatrosuyla kendisini sınamak adı altında komploya dahil

etti. Kral sakin kalacak ve bizler de hayal kırıklığına uğrayacaktık, böylece korkunç şüphelerimiz de kendiliğinden kaybolacaktı kalplerimizden. Nihayetinde, kaledeki insanlar da bizlerle aynı duyguları paylaşmaya başlayacak ve tüm uğursuz o fısıltılar birbiri ardına ortadan kaybolacaktı. İşte tüm bu oyunların arkasındaki amaç buydu. Tahminlerimde bir saçmalık yok. Demek ki amcam ve Polonius, başından beri aynı yolun yolcusuydu. Bu kadar bariz bir şeyi neden fark edemediğimi merak ediyorum. Bu adamların yaptıkları şeyler korkunç. Bizleri kandırmak için bu kadar ileri gitmek zorundalar mıydı? Onlara güveniyor, yakınlık hissediyor ve hatta saygı duyuyoruz. Gardımızı düşürüp onlara gülümsememize rağmen onlar bize asla kalplerini açmıyorlar. Sürekli diken üstündeler ve durmadan birtakım planlar yapıyorlar. Bu durum beni fazlasıyla üzüyor. Ne kadar korkunç! İkisi aralarında anlaştılar; biri savcı biri de sanık oldu. Baştan savma yalanlarla birbirlerini suçluyormuş gibi yapıp doğru zamanda kanıt yetersizliğinden beraat ettiler. Horatio ve ben, bu sahte savcıya ciddiyetle yardım ettik ve ona güvendik. Eminim bu sebepten gelecek nesillere alay konusu olacağız. Nasıl da büyük bir onur! Ancak stratejileri kesinlikle başarılıydı. Horatio, "Artık kralın adı temize çıktı. Hamlet kraliyet ailesi çok yaşa! Bir süreliğine de olsa bu söylentilere inanıp kraldan şüphelendiğimiz ve böyle küstahça bir okuma tiyatrosu düzenlememize rağmen azarlanmayacağımızı düşündüğümüz için utanç duymamız gerekiyor," dedi. Amcama tamamen güveniyor ve tam tersine, ondan şüphelendiğimiz için utanıyor. Öyle görünüyor ki kaledekiler de yavaş yavaş amcama yeniden saygı duymaya başladılar. İnsanların kalbi gerçekten çok basit. Bir kamış

gibi rüzgârla sağa veya sola savruluyorlar. Ben bile okuma tiyatrosundan sonra Polonius'un çıldırdığına inanmıştım. Amcama o kadar üzüldüm ki oturma odasına gidip özür dilemeyi bile düşündüm. Daha sonra dikkatlice düşününce, bu işin şakası olmadığını ve tamamen kandırıldığımızı anladım. Dehşete düştüm. Gerçekten de bir şey olmuş olmalı. O uğursuz söylentiler yalan değil! Amcam ve Polonius aynı şeytanca oyunun bir parçası. Şimdi, ikisi de birlik olup kötülüklerinin ortaya çıkmaması için çaresizce ellerinden geleni yapıyorlar. Ama ben onların akıllarından geçenleri anlayabiliyorum. Beni kandıramazlar. İşler bu noktaya gelirse diye ben de onlara karşı hazırlıklı olmalıyım. Bunlar kötü insanlar. Polonius başından beri her şeyi biliyordu. "Adalet," "genç yoldaşlarım," gibi sözlerle bizi kandırıp parmağında oynattı. Onlar adaletin yoldaşları olsalardı eğer, cennet balık istifi gibi kalabalık, cehennemse bomboş olurdu. Ah, hayır kabalık ettim. O kadar heyecanlandım ki Polonius'un senin baban olduğunu unuttum. Ama yalnızca baban hakkında kötü konuşmuyorum; amcam için de geçerli bunlar. Genel olarak dünyadaki tüm yetişkinlere kızgınım. Umarım beni yanlış anlamazsın. Ah Tanrım, ağlıyorsun. Sorun nedir? Babanı göremediğin için mi üzgünsün? Her şeye rağmen onun için endişeleniyorsun tabii. Her şey yolunda. Şu sıralar kralın gizli emirleriyle meşgul olduğuna eminim. Ne tür emirler oluğunu ben de bilmiyorum ama hayırlı bir iş olmadığı kesin.

OPHELIA

Ağlamıyorum. Gözüme toz kaçtığı için mendille ovuyordum. Bakın, şimdi tozu çıkardım. Ağlamıyorum işte. Lord

Hamlet, duygularımı abartılı algılamanız beni kahkahalara boğuyor. Ben yalnızca gün batımını izleyip "Çok hoş," diye düşünürken, siz usulca elinizi omzuma koyup "Seni anlıyorum, acı çekiyorsun. Ancak acı çeken yalnızca sen değilsin, gün batımının hüznünü ben de çok iyi biliyorum. Yine de buna katlanıp yaşamaya devam etmeliyiz. Sadece bir süre daha, bir tek benim için bile olsa yaşamaya devam et. Bu dünyada ölmeyi arzulayıp yine de hayata tahammül ederek yaşamaya devam eden on binlerce, yüz binlerce insan var," gibi cümleler söyleyerek sanki ben ölmek istiyormuşum gibi abartılı laflar etmeniz o kadar komik ki bana acı veriyor. Şu anda beni üzen tek bir şey bile yok. Garip varsayımlarda bulunmakta oldukça iyisiniz ve sürekli bir şeyler için kendi kendinize yaygara koparıyorsunuz; sizin için telaşlanıyorum. Kadınlar her zaman bu kadar derin düşünmezler. Daha çok hayatın akışına bırakırlar kendilerini. Tabii ki babamı dün akşamdan beri görmediğim için biraz endişeliyim ama ona güveniyorum. Babam, dediğiniz kadar kötü bir insan değil. Düşüncelerinizde fazla kararsızsınız. Bugün, hakkında çok kötü konuşsanız bile yarın göklere çıkarabilirsiniz onu. Bu nedenle sözlerinizi pek dikkate almıyorum efendim. Ancak şu anda olduğu gibi, saçma bir şekilde babamdan şüphelenip böylesine korkunç şeyler söylediğinizde benim bile ağlayasım geliyor. Babam zayıf yürekli bir insandır. Çok kolay heyecanlanır. Dün akşamki okuma tiyatrosuna malum durumumdan ötürü katılamadım; ancak eğer babam her şeyin Adalet uğruna olduğunu söylüyorsa o zaman tüm bu davranışlarının onun Adalet anlayışından kaynaklandığını düşünmekteyim. Babam sık sık şaka olsun diye küçük yalanlar söyleyerek bizi kandırır;

ama asla büyük ve korkunç yalanlar söylemez. Bu açıdan dürüst biridir. Titizdir. Sorumluluk duygusu güçlüdür. Dün büyük olasılıkla Lord Hamlet ve Horatio'nun tutkusundan öylesine etkilendi ki üzerine iyice düşünmeden bu tiyatro oyununu planladı. Lütfen babama biraz daha güvenin.

HAMLET
Ah tanrım, konu sen olunca rüzgârın eseceği yönü asla tahmin edemiyorum ama bugün o kırmızı dudaklarından pek bir şaşırtıcı sözcükler dökülüyor. Her zaman bu şekilde olsaydın çok mutlu olurdum; beni daha da hırslandırırdı bu.

OPHELIA
Her şeyle böyle dalga geçtiğiniz için hiçbir şey söylemek istemez oluyorum. Ben ciddiyim, Lord Hamlet. Bugünden itibaren, her ne düşünüyorsam olduğu gibi söylemeye karar verdim. Bu konuda beni takdir edeceğinizi düşünüyorum. Ne zaman eveleyip gevelesem ya da konuşmaya başlayıp vazgeçsem neşeniz kaçar; size güvenmediğimden, aşkım menfaatlere dayandığı için böyle kekelediğimi söylerdiniz. Bu son iki aydır özgüvenimi tamamen kaybettim. Bu yüzden sadece ağlıyor, söylemek isteğim şeyleri söyleyemeden yalnızca iç çekip oturuyordum. Eskiden böyle değildim ancak bu acı verici sırra sahip olduğumdan beri tamamen mahvoldum. Ama dün kraliçeden duyduğum nazik sözler sayesinde tamamen hayatla doldum. Yeniden doğdum sanki. Artık kalbim yalnızca Lord Hamlet'in çocuğunu doğurma ve sağlıklı bir şekilde büyütme arzusuyla dolu. Şimdi mutluyum. Çok mutluyum. Bundan sonra mert Ophelia geri döndü. Başım dik, ne düşünürsem çekinmeden pat pat söyleyeceğim. Lord Hamlet, siz biraz sofistsiniz. Affedersi-

niz. Demek istediğim, söylediğiniz her şey sanki bir tiyatro oyununun cümleleriymiş gibi geliyor. Fazla dramatik. Beni bağışlayın. Sürekli sarhoş gibisiniz. Özür dilerim. Kibirlisiniz, ahlaksızsınız. Her şeyi fazla ciddiye alıyorsunuz. Bir trajedinin başkahramanı hâline gelmeden tatmin olmayacak gibi görünüyorsunuz. Özür dilerim ancak bu doğru. Kral ve babam Polonius, kesinlikle dediğiniz gibi kaba ve aşağılık insanlar değiller. Lord Hamlet, kendi kendinize karamsarlığa kapılıp yalnızca somurttuğunuz için kralın, babamın, hatta kraliçenin bile morali bozuluyor. Bence bütün mesele bu. Şu sıralar nedense kalede hoş olmayan dedikodular dolaşıyor ancak hiç kimsenin ciddiye aldığı yok. Dadım ve hizmetçim, kaygısızca bu tür oyunların yabancı ülkelerde popüler hâle geldiğini ve eğlenceli bir komplodan ibaret olduklarını söylüyorlar. Katiyen, bunun Danimarka'nın kralı ve kraliçesi ile ilgili olduğunu düşünmüyorlar. İkisini de candan sevdiklerini söylüyorlar. Bence bu en iyisi. Elsinore Kalesi'nde gerçekten bu söylentilerden şüphelenip dert edinen tek kişi sizsiniz, Lord Hamlet. Dün gece babamın Adalet'in ruhuyla okuma tiyatrosuna katıldığını duydum; ancak gerçek sebebi ne merak ediyorum. Sanırım ben de anlamıyorum. Eminim yalnızca heyecanlanmıştır. Babam çok kolay heyecanlanır çünkü. Yaptığı şeylere karışabilecek veya bunları sorgulayabilecek niteliklere sahip değilim. Ayrıca kadınların, babalarının işleri hakkında bir fikirleri olmaması çok doğal, onlar böyle şeyleri anlamazlar. Bu nedenle, neler döndüğünü tam olarak bilmiyor olsam da babama güveniyorum. Aynı şekilde krala da güveniyorum. Ayrıca Kraliçem her zaman saygı duyduğum bir insan olmuştur. Büyütülecek bir tarafı yok. Yalnızca siz, Lord Hamlet, sanki

her yer yalnızca kötü insanlarla doluymuş gibi, komplolar, düzenbazlıklar veya stratejiler hakkında konuşup duruyorsunuz. O kadar endişelisiniz ki bu çok gülünç. Özür dilerim. Neticede, hayal gücünüzle yarattıklarınız dışında bir düşmanınız yok. Bu durumu o kadar ciddiye alıyorsunuz ki "İhmalkâr olamayız," ya da "Gardımızı düşürürsek kandırılırız," gibi şeyler söylüyorsunuz. Kral da kraliçe de sizi çok seviyor; bunu neden anlamıyorsunuz? Hiçbir yerde kötü bir adam yok. Lord Hamlet, belki de kötü olan tek kişi sizsinizdir. Çünkü herkesin barış ve huzur içinde yaşadığı bir yerde hoş olmayan teorilerden bahsedip insanlara saldırarak eziyet eden ve bu dünyada yalnızca sizin aşkınızın saf ve sadakatli olduğunu iddia eden tek kişi sizsiniz.

HAMLET

Ophelia, bir saniye bekle. Sızlanıp ağlamandan rahatsız oluyorum; ama bir yandan da böyle kendinden emin bir şekilde tartışıp bana saldırdığında da ne diyeceğimi bilemiyorum. Bugün aklın başında değil. Hiçbir şey anlamıyorsun. Bunca zamandır beni bu şekilde görüyordun, öyle mi? Çok yazık. Bir kadına ne kadar konuşup anlatsan da işe yaramıyor. Hem de hiç. Evet safım. Sarhoşum da. Ahlaksızım. Fazlasıyla dramatiğim. Buna da tamam. Ancak kesinlikle kibirli değilim ve yalnızca kendi aşkımın saf ve adanmış olduğu izlenimi altında insanlara düşüncesizce saldırıp eziyet ettiğim de doğru değil. Aslında, tam tersi. Ben işe yaramaz bir adamım. Hiçbir işe yaramıyorum. Bundan utanç duyduğumdan nefes almadan çalışıyorum. Fesatlığımın ve kötü huylarımın o kadar farkındayım ki kendimi nerede konumlandıracağımı bilemiyorum. Kesinlikle sofist değilim. Ben

realistim. Her şeyi, herkesi doğru anlıyorum. Ne kadar aptal ve acınası olduğumu çok iyi biliyorum. Sadece bu da değil, gölgeler içindeki insanlara karşı hassasım. Bir insanın sırrının kokusunu almakta hızlıyım. Bu kaba bir alışkanlık. "Kişi kendinden bilir işi," diye bir söz vardır; şüphesiz doğru. Kötü insanları hemen anlayıp işaret edebilmem benim de o kötülüğe sahip olmamdan kaynaklanıyor. Kendim ahlaksızca hareket ettiğim için insanların ahlaksızlığına karşı da duyarlıyım. Bununla gurur duyduğumu söyleyemem; tam aksine, utanç duymam gereken bir özelliğim. Ancak ne yazık ki bu kötü kokuları alma yeteneğine sahibim. Şüphelerimde şimdiye kadar bir kez bile yanıldığım olmadı. Ophelia, ben talihsiz bir çocuğum. Anladığını sanmıyorum. Yüce hiçbir yanım yok. Boş boş gezen, aşırı duygusal bir korkağım sadece. Böyle bir çocuk nasıl yaşamaya devam edebilir? Ophelia; amcam, annem veya Polonius hakkında kötü şeyler söylemem hiçbir şekilde onları küçümsediğim veya onlardan nefret ettiğim için değil. Ben böyle bir hakka sahip değilim. Her zaman onlar tarafından ihanete uğradığım ve bir köşeye atıldığımdan nefretle doldum. Onlara güveniyorum ve bütün kalbimle onlara saygı duyuyorum; ancak onlar nedense bana karşı çok ihtiyatlılar. Çekingen, alaycı bir kahkahayla beni idare etmeye çalışıyorlar, sanki kirli bir şeye dokunuyorlarmış gibi. "Acaba bu insanlar düşündükleri kadar zarifler mi?" diye merak ediyorum. Her seferinde, bana bir şekilde ihanet ediyorlar. Bir kere bile bana içlerini döküp danışmadılar. Bir kere bile bana karşı seslerini yükseltmediler veya vurmadılar. Benden neden bu kadar çok nefret ediyorlar? Ben onları hep çok sevdim. Çok, çok, çok sevdim. Ne zaman isterlerse onlar için haya-

tımı veririm; ancak bu insanların benden kaçıp gölgelerde gizlice "Ne sinir bozucu bir velet," gibi cümlelerle beni eleştirmelerinden ve sanki kendileri çok iyiymiş gibi iç çekip kibirlenmelerinden nefret ediyorum. Her şeyin farkındayım. Önyargılı davranmıyorum. Yalnızca neler olduğunun farkındayım. Ophelia, biraz olsun anladın mı beni? Senin bile yetişkinlerin arasına katılıp bana öğüt vermen içler acısı. "Yalnızlığı öğrenmek istersen âşık olmalısın," diyen filozof haklıymış. Ah, ben aşka açım! Basit aşk sözcükleri istiyorum yalnızca. Bir kez olsun, "Hamlet, seni seviyorum!" diye haykırabilecek kimse yok mu?

OPHELIA

Hayır. Bu sefer size kolayca boyun eğmeyeceğim. Lord Hamlet, gerçekten kaçamak cevaplar vermekte ustasınız. Bir lafınız diğerini tutmuyor. Kibirli olduğunuz söylenince bu sefer de tam tersine "Benim kadar acınası hayat yaşayan başka bir adam yoktur," diyorsunuz. Eğer hatalı yönlerinizin bu kadar farkındaysanız neden sürekli kendinizle alay etmek yerine, sessizce bu kötü yönlerinizi düzeltmeye çalışmıyorsunuz? Yalnızca kendinizle dalga geçmenin bir anlamı yok. Üzgünüm. Kibirli bir züppe olmanızdan kaynaklanıyor sanırım. Bu durum beni gerçekten rahatsız ediyor. Lord Hamlet, lütfen kendinize gelin. Rica ediyorum, bundan sonra bir kız gibi "Aşk sözcükleri duymak istiyorum," tarzında şımarık cümleler kurmayın. Herkes sizi seviyor. Çok şey istiyorsunuz sadece. Beni bağışlayın ancak insanlar birini gerçekten sevdiğinde, sevgilerini açık açık dile getirmek istemezler, yavaş yavaş gösterirler. Sevdiklerine hiçbir şey söylemeseler bile, bir gün onu anlayacakla-

rını uman mütevazı bir gurura sahiptirler. Siz insanları o ufacık gururu ayaklar altına almaya, avazları çıktığı kadar haykırmaya zorluyorsunuz. Seven için utanç verici, sevilen için de mahcup edici bir şey bu. O nedenle birbirimizi ne kadar çok yürekten seversek sevelim, kolayca dile getiremeyiz bunu. İnsanları duygularını ilan etmeye zorlamak zalimliktir. Bencilliktir. Lord Hamlet, benim aşkıma inanamıyorsanız en azından sadece kraliçenin size karşı duyduğu sevgiye inanın lütfen. Kraliçe için çok üzülüyorum. Bir tek size güveniyor. Dün bahçede elimi tuttu ve çok ağladı.

HAMLET

Şaşırtıcı. Senden aşkın felsefesini dinleyeceğimi hiç tahmin etmezdim. Ne zamandan beri böylesine derin bir bilgi birikimine sahipsin? İyisi mi vazgeç. Felsefe ile uğraşan bir kadın, erkeği tarafından terk edilmeye mahkumdur. Pavlus şöyle diyor: "Kadının öğretmesine ve erkeğe hükmetmesine izin vermiyorum, sadece sessiz olmalı; ancak eğer kadın sağduyuyla imanını, sevgisini ve saflığını korursa çocuk doğurmak onun için bir korunma olacaktır."* Kadınlar kimseye vaaz vermemeli ve erkeklerin düşüncelerini kontrol etmeye çalışmamalı, sadece sessizce çocukları ile ilgilenmeli anlamına geliyor bu. Sen uslu bir kızsın, bu yüzden bir daha asla böyle garip şeylerden bahsetme. Dünyam kararıveriyor sen böyle konuşunca. Tahminimce, annemin sinsi bilgeliğini takip edip garip bir özgüven kazandın. Annem hiç öyle görünmeyebilir ama mükemmel bir teorisyendir. Her an Pavlus tarafından cezalandırılabilir. Bir dahaki sefere annemle karşılaşırsan şöyle söyle: eski zamanlardan beri

* Kitabı Mukaddes, 1. Timoteos 2:12-15. –*çn*

bir tane bile dile getirilmeyen aşk olmamıştır. Gerçekten sevdiğin hâlde susmak, çok inatçı bir gönül rahatlığının kanıtıdır. Sevdiğini kelimelere döküp söylemekten utanır insan. Herkes için geçerli bu. Lakin aşkın özü, bu utancı görmezden gelip azgın dalgalarının içine atlıyormuşçasına sevgini haykırdığın yerde yatar. Sessiz kalanların aşkı zayıftır. Egoisttirler. İşin içinde kişisel bir çıkarları vardır. Gelecekte ortaya çıkabilecek sorumluluklardan korkuyorlardır. Böylesine aşk denebilir mi? Utandığım için söyleyemem diyenler kendilerine fazla önem verenlerdir. Azgın dalgalara atlamaktan korkuyorlardır. Eğer gerçekten sevselerdi aşk sözcükleri istemsizce ağızlarından dökülürdü. Kekeleyecek olsalar bile sorun değil, tek kelime bile yeterli olurdu. Köşeye sıkıştığında kelimeler kendiliğinden çıkacaktır. Böyle bir durumda kediler ve güvercinler bile haykırır. Anneme de ki: aşk, insanın bu dünyaya ayak bastığı günden beri yeryüzünün hiçbir yerinde kelimeler olmadan var olmamıştır. Aşk bir kelimedir. Kelimeler kaybolduğunda aşk da bu dünyadan kaybolur. Aşkın kelimelerden ayrı var olabileceğini düşünüyorsanız şayet, çok büyük bir yanılgı içerisindesiniz. İncil'de de yazar bu: "Söz Tanrı'yla birlikteydi ve söz Tanrı'ydı.* Yaşam O'ndaydı ve yaşam insanların ışığıydı,"** Burayı anneme okutmalısın.

OPHELIA

Hayır, kesinlikle kraliçe bana öğrettiği için böyle konuşmuyorum. Ben sadece elimden geldiğince ne düşündüğümü söylüyorum. Lord Hamlet, korkunç şeyler söylüyorsunuz. Eğer aşk kelimelerden başka bir şekilde ifade edilemiyorsa

* Yuhanna 1:1. –ç*n*

** Yuhanna 1:4. –ç*n*

bence yavan bir şeydir. Böyle bir şeyin hiç var olmaması çok daha iyi olur. Bu şekilde, dünyayı daha karmaşık bir hâle getiriyor yalnızca. Söylediklerinize inanamıyorum. Tanrı yanımızdadır. Tanrı sessizdir ve herkesi sever. Tanrı asla "Tanrı sizi seviyor!" diye haykırmaz ancak bizi sever. Her şeyi: ormanı, çimenleri, çiçekleri, nehirleri, kızları, yetişkinleri... Kötü insanları bile... Herkesi aynı şekilde seviyor.

HAMLET

Çocukça konuşuyorsun. Senin iman ettiğin şey putlardır. Tanrı kesinlikle kelimelere sahiptir. Bir düşün. İlk başta bize Tanrı'nın varlığını açıkça anlatan şey neydi? Kelimelerdi. İncil idi, öyle değil mi? İsa bu yüzden... Ah amcam geliyor! Çok sayıda hizmetkârı yanına almış, buraya geliyor. Yüzünün rengi de atmış. Bugün bu ana salonda tören falan mı vardı acaba? (Burası normalde nadiren kullanılan bir oda olduğundan, Ophelia ile gizlice buluşmak için iyi bir yer olacağını düşünmüştüm. Bu yüzden çoğu zaman Ophelia'yı buraya çağırırdım. Ama şu beklenmedik olaya bakın. İnsan asla gardını indiremiyor.) Ophelia, hadi şu kapıdan hızlıca kaç. Bu tartışmayı daha sonra yapalım. Sana öğretecek çok şeyim var daha. Evet, bu kapı. Ne kadar da çevik biri. Rüzgâr gibi kaçıverdi. Aşk bir kadını akrobat yaparmış; ama bu şaka için berbat zamanlama.

(*Kral ve çok sayıda hizmetkâr girer.*)

KRAL

Ah, Hamlet. Başladı. Savaş başladı. Laertes'in gemisi kayıplara karıştı. Haber az önce geldi. Laertes ve diğerlerinin bindiği gemi Kattegat'a yaklaştığında birdenbire bir Norveç

savaş gemisinin belirdiği ve aniden onların gemisine ateş açtığı söylendi. Bizimki ticaret gemisi olduğundan yapabileceğimiz hiçbir şey yokmuş ama Laertes cesurmuş. Korkan denizcileri azarlayıp onları cesaretlendirmiş ve nişan almak için üst güverteye çıkarak mermisi bitene kadar durmadan ateş etmiş. Düşmanın mermisi bizim bayrak direğine isabet ettiğinde, bir anda yelkenler alevler içinde yanmaya başlamış. Dahası, kurşunlardan biri geminin göbeğine isabet etmiş ve boğuk bir ses çıkararak ortadan ikiye ayrılmış. Gemi yana doğru yattığında köşeye sıkıştıklarını anlamışlar. Tam o sırada, Laertes kontrolü eline alarak filikaların hazırlanması emrini vermiş. İlk olarak dört-beş yolcuyu filikalara bindirmiş. Ardından denizcilerden, eşi ve çocuğu olanların tahliye edilmesi emrini vermiş ve güçlü, gözü pek beş altı genç denizciyle birlikte gemide kalıp kılıçlarını çekerek düşman saldırısı için tetikte beklemiş. Vatan gemisinin düşmanın eline geçmesine izin vermektense ölmeyi yeğleyen Laertes'in, Herakles gibi, soğukkanlılıkla ve yerinde hareket ettiğini söylediler. Düşman gemisindekiler de bu cesur adamı uzaktan görüp korkmuşlar ve yalnızca gemimizin etrafında dolanarak geminin kendi kendine alevler içinde yanıp batmasını beklemekten başka çareleri kalmamış. Laertes, trajik bir şekilde gemimiz ile aynı kaderi paylaşmış. Böylesine saygıdeğer bir adamı kaybetmemiz çok yazık. Babasına benzemeyen, sadık bir hizmetkârdı; hayır, babasının ismine leke sürmeyen, takdire şayan bir kahramandı. Bizler de Laertes'in sadakâtine karşılık vermeliyiz. Şimdi Danimarka'nın ayağa kalkma zamanı. Norveç ile uzun yıllar devam eden anlaşmazlık sonunda patlak verdi. Bu sabah bu acil durum mesajını aldığımda derhal kararımı verdim.

Tanrı Adalet'ten yanadır. Eğer savaşırsak Danimarka'mız kesinlikle kazanacaktır. Aslına bakarsanız, uzun bir zamandır fırsat kolluyordum. Laertes bizim için onurlu bir fedakârlık yaptı. Baba ve oğul adına hep birlikte, ah hayır, yalnızca Laertes'in ruhuna, her zaman saygıyla dua edeceğiz. Kral olarak bu benim görevim.

HAMLET
Laertes. O da benim gibi yirmi üç yaşındaydı. Çocukluk arkadaşım... Biraz inatçı ve öfkeliydi. Aramız da pek iyi değildi ama yine de o iyi bir adamdı. Öldü mü? Ophelia duyarsa fenalaşacaktır. Burada olmadığına sevindim. Laertes... Konumunu güçlendirmek ve gelecekteki başarılı kariyerine hazırlanmak için Fransa'ya doğru yola çıktın; ancak beklenmedik bir felakette, hırslarını tamamen bir kenara bırakıp Danimarka'nın onurunu korumak için kendini feda ettin ve hiçbir pişmanlık belirtisi göstermedin. Sen kazandın, Laertes. Benden her zaman nefret ettin. Ben de senden pek hoşlanmazdım. Ophelia mevzusu ortaya çıktıktan sonra senden korktum bile denebilir. Seninle küçüklüğümüzden beri kıyasıya bir rekabetin içindeydik. Sen değerli bir rakiptin. Dışarıdan birbirimize gülümsüyor olsak da aslında birbirimizden nefret ediyorduk. Sen bana engel oldun ama yine de büyük bir adamsın. Baba...

KRAL
İlk defa bana baba dedin. Tam da Danimarka'nın prensinden beklendiği gibi. Ülkenin geleceği için tüm kişisel duygularımızı bir kenara bırakalım. Bugün çok sayıda konsey üyesi ile bu salonda toplanıp önemli bir ferman çıkaracağız. Hamlet, bugün saygın bir general gibi davranmanı istiyorum.

HAMLET
Hayır, zayıf bir er olacağım. Laertes'e yenildim. Polonius nerelerde? O adamın bile kalbi kederle dolmuş olmalı.

KRAL
Elbette doldu. Onu teselli etmeye niyetliyim. Peki kraliçeye bir şey mi oldu acaba? Bu sabahtan beri kendisini görmedim. Hemen şimdi Horatio'ya onu arattıracağım. Sen de mi görmedin onu? Kraliçe bugünkü kararname törenine katılamazsa bu uygunsuz olur. Aynı şekilde, Polonius'un da böyle bir zamanda burada olmaması yakışık almaz.

HAMLET
Peki ya Polonius? Şu anda kalede değil mi? Bir yere mi gitti? Amca, neden yüzünün rengi böyle değişti?

KRAL
Bir şeyim yok. Bu önemli sabahta, Danimarka'nın kaderi hâlâ belirsizken Polonius'un burada olup olmaması mühim değil. Öyle değil mi? Açık konuşayım, Polonius şu anda kalede değil. O sadakâtsiz bir nazır. Durumu ayrıntılı açıklayacak zamanım yok. Er ya da geç, bir fırsatını bulduğumda sizlere her şeyi açıkça duyuracağım.

HAMLET
Bir şey oldu değil mi? Dün gece bir şey oldu! Amcamın bu telaşlı hâli yalnızca savaşın heyecanından kaynaklı olamaz. Ben de Laertes'in kahramanca sonu hakkında coşkuya kapılıp etrafımdaki sorunları unuttum. Belki de üzerindeki şüpheleri yakındaki savaş ile örtmeye çalışıyordur. Beklenmedik bir şekilde, bu...

KRAL
Kendi kendine ne mırıldanıp duruyorsun? Hamlet! Sen bir aptalsın! Dalga geçmeyi bırak! Savaş bir şaka veya oyun değil. Danimarka'da şu anda ciddi olmayan tek kişi sensin. Eğer benden bu kadar şüphe duyuyorsan seninle yüzleşip cevap vereceğim. Hamlet, kalenin içindeki söylentiler doğru. Hayır, eski kralı zehirleyip öldürdüğüm doğru değil. Evet, bunu yapmaya karar verdiğim bir gece vardı ama o kadar. Eski kral aniden hastalıktan öldü. Hamlet, hâlâ beni cezalandırmaya istekli misin? Aşk uğrunaydı her şey. Bu acı verici ama doğru. Hamlet, hadi ama, her şeyi söyledim. Hâlâ beni cezalandırmayı düşünüyor musun?

HAMLET
Bence bunu Tanrı'ya sormalısınız. Ah baba! Hayır amca, sen değil. Gerçek babam. Zavallı babam. Alçak hainlerin arasında dostça gülerek yaşayan babam. Hainler, işte burada!

KRAL
Aa! Hamlet, çıldırdın mı sen? Baksana, hançerini çıkarıp savurayım derken kaşla göz arasında sol yanağını kestin. Aptal çocuk. Yüzünden akan kanlarla lekelendi üstün başın. Tanrı aşkına, bu nasıl bir oyun böyle? Bana saldıracağını düşünürken aniden sivri ucunu kendine çevirip yanağını yaraladın. Bu bir intihar pratiği mi yoksa yeni bir şantaj türü mü? Konu Ophelia ise endişelenmene gerek yok. Ne kadar da aptal bir çocuksun! Zaferle geri döndüğünde mutlaka evlenmenize izin vereceğim. Ağlamana gerek yok. Savaş başladığında liderlerden biri de sen olacaksın. Bu kadar çok ağlarsan astlarının güvenini

kaybedersin. Ah, bak ceketine kadar kan damlamış. Biri Hamlet'i öteye götürüp yarasını tedavi etsin. Savaşın heyecanı aklını başından almış olmalı. Ne korkak bir adam. Ah, Horatio, ne oldu sana böyle?

(*Horatio girer.*)

HORATIO
Perişan görüntüm için özür dilerim! Ama kraliçe, şey... O bahçedeki dereye...

KRAL
Atladı mı?

HORATIO
Çok geç kaldık. Görünüşe göre hazırlıklıydı. Yas kıyafetleri giyiyordu ve sağ avcunda gümüşten küçük bir haç tutuyordu.

KRAL
Ne kadar da zayıf yürekli bir kadın. Böyle bir zamanda bana destek olması gereken tek kişi bencilce davrandı. Hatalı olan ben değilim! O fazla ürkekti. Başkalarının art niyetleri karşısında pes etti. Zavallı. Ahh! Utanç içindeyken bile sabredip yaşamaya devam eden adamlar var. Kendini öldürenler ise benciller. Ben ölmeyeceğim. Yaşayıp kaderimi yerine getireceğim. Tanrı kesinlikle benim gibi yalnız adamları sever. Güçlü ol Claudius! Aşkı unut. Kibri unut. Danimarka'nın onuru, o biricik, yüce sancak için savaş! Hamlet, kalbinin derinliklerinde senden daha çok ağlayan bir adam var.

HAMLET
İnanmıyorum. Hakkındaki şüphelerimi ölene kadar kalbimde saklayacağım.

SON

